

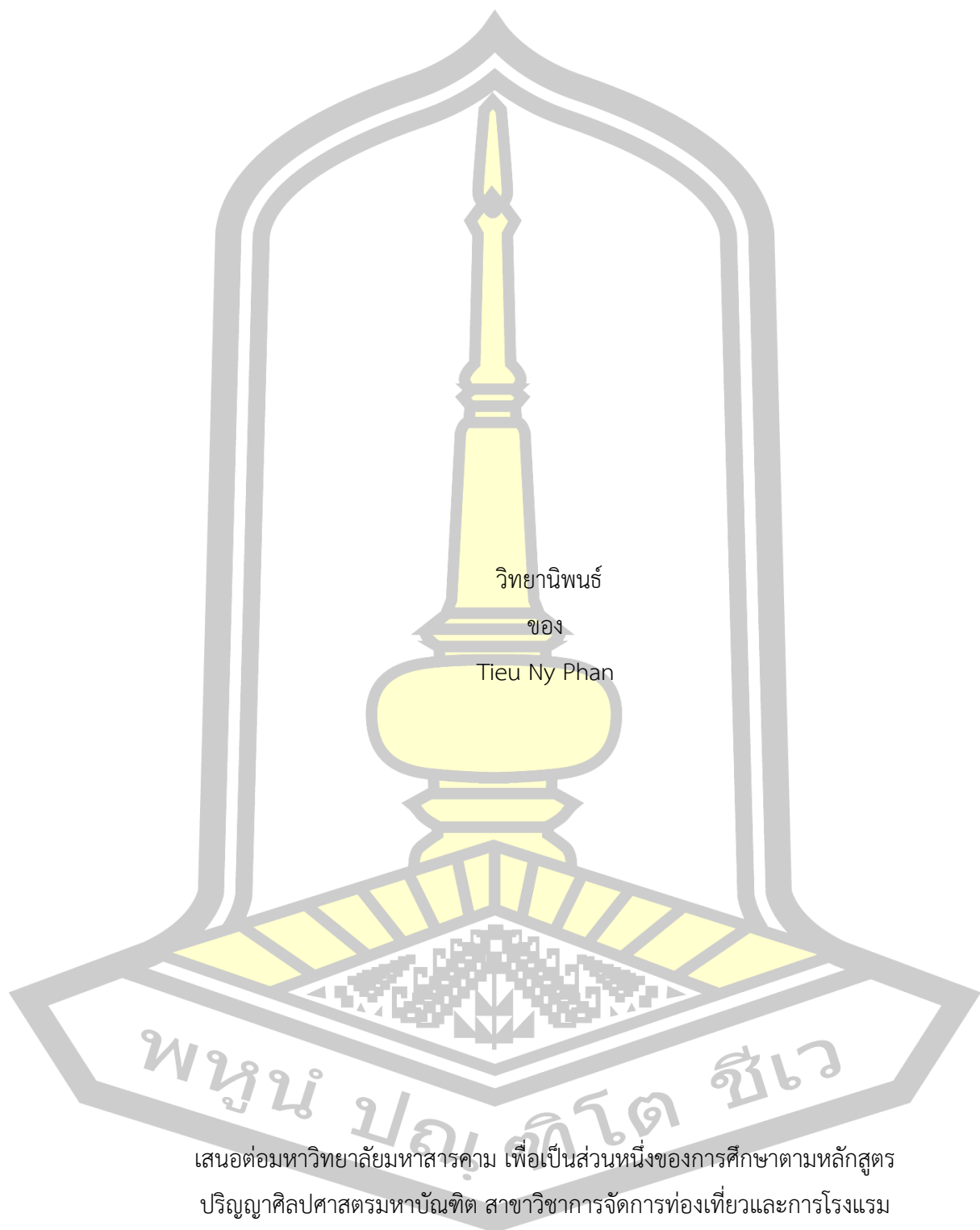
แนวทางการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ

วิทยานิพนธ์
ของ
Tieu Ny Phan

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการท่องเที่ยวและการโรงแรม
ธันวาคม 2566

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

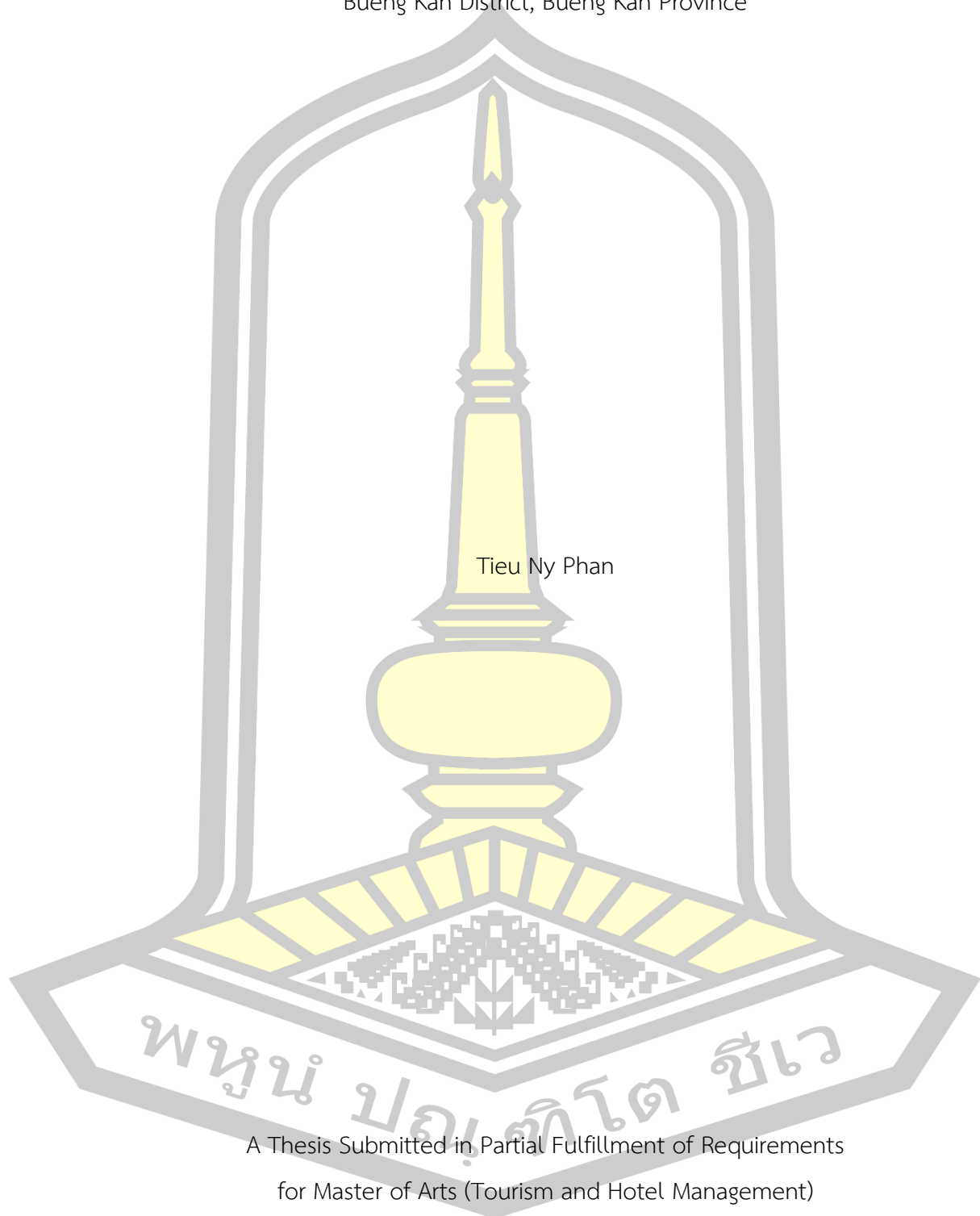
แนวทางการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ

ธันวาคม 2566

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Guidelines for community-based tourism management of Ban Rai Suksan, Mueang
Bueng Kan District, Bueng Kan Province

Tieu Ny Phan

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for Master of Arts (Tourism and Hotel Management)

December 2023

Copyright of Mahasarakham University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ Ms.Tieu Ny Phan แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
จัดการท่องเที่ยวและการโรงแรม ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(ผศ. ดร. ลินจง โพชารี่)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผศ. ดร. กันติมาลย์ จินดาประเสริฐ)

.....กรรมการ

(อ. ดร. โอษฐ์ญา บัวธรรม)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(ผศ. ดร. สุวภัทร ศรีทองแสง)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการท่องเที่ยวและการโรงแรม ของมหาวิทยาลัย
มหาสารคาม

.....
(ศ. ดร. ปฐม หงษ์สุวรรณ)

.....
(รศ. ดร. กริสน์ ชัยมูล)

คณบดีคณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ชื่อเรื่อง	แนวทางการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ		
ผู้วิจัย	Tieu Ny Phan		
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กันทิมาลย์ จินดาประเสริฐ		
ปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชา	การจัดการท่องเที่ยวและการโรงแรม
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ปีที่พิมพ์	2566

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนของบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ เป็นการวิจัยแบบผสม ระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 15 คนและการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถาม กับนักท่องเที่ยวชาวไทย จำนวน 113 คน และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดบึงกาฬ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 31 - 40 ปี ระดับการศึกษา ปริญญาตรี อาชีพ ลูกจ้าง/พนักงานเอกชน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 - 20,000 บาท ภูมิลำเนา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วัตถุประสงค์ในการเดินทางท่องเที่ยวชุมชนท่องเที่ยวหมู่บ้านไร่สุขสันต์ในครั้งนี้ ท่องเที่ยวเพื่อความสำเร็จ/พักผ่อนหย่อนใจ นักท่องเที่ยวเดินทางกับครอบครัวและญาติพี่น้อง นักท่องเที่ยวรู้จักชุมชนท่องเที่ยวหมู่บ้านไร่สุขสันต์จาก Social Media เช่น facebook Line tiktok twitter youtube ค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยวในครั้งนี้ 2,001 - 3,000 บาท และพาหนะในการเดินทาง รถยนต์ส่วนตัว

นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับทรัพยากรการท่องเที่ยวโดยรวม อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านสิ่งดึงดูดใจสิ่งอำนวยความสะดวกกิจกรรมการท่องเที่ยว

ความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการท่องเที่ยวคือ จุดประสงค์ในการมาเที่ยว ท่องเที่ยวเพื่อความสำเร็จ/พักผ่อนหย่อนใจ บุคคลที่ร่วมเดินทางมากับเพื่อนร่วมงาน ช่องทางในการรับข้อมูลทางการท่องเที่ยว Social Media เช่น facebook Line tiktok twitter youtube ค่าใช้จ่ายในการ

ท่องเที่ยวครั้งนี้ ไม่เกิน 3,000 บาท พาหนะในการเดินทาง รถยนต์ส่วนตัว ประเภทของที่พักรที่เลือก พัก รีสอร์ท และจำนวนครั้งในการเดินทางมาท่องเที่ยวหมู่บ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬจังหวัด บึงกาฬครั้งแรก

นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวบ้านไร่สุขสันต์ เมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ พบว่า มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนโดยรวมอยู่ระดับมาก ได้แก่ การเรียนรู้ ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม และองค์กรชุมชน

คำสำคัญ : ทรัพยากรการท่องเที่ยว, พฤติกรรมการท่องเที่ยว, การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ

TITLE	Guidelines for community-based tourism management of Ban Rai Suksan, Mueang Bueng Kan District, Bueng Kan Province		
AUTHOR	Tieu Ny Phan		
ADVISORS	Assistant Professor Kantimarn Chindaprasert , Ph.D.		
DEGREE	Master of Arts	MAJOR	Tourism and Hotel Management
UNIVERSITY	Maharakham University	YEAR	2023

ABSTRACT

From this research Guidelines for community-based tourism management of Ban Rai Suksan, Mueang Bueng Kan District, Bueng Kan Province. It is a mixed research method. During qualitative research Use in-depth interviews with 15 key informants and quantitative research using questionnaires with 113 Thai tourists and analyzed using statistical techniques, namely mean and standard deviation. The research results found that:

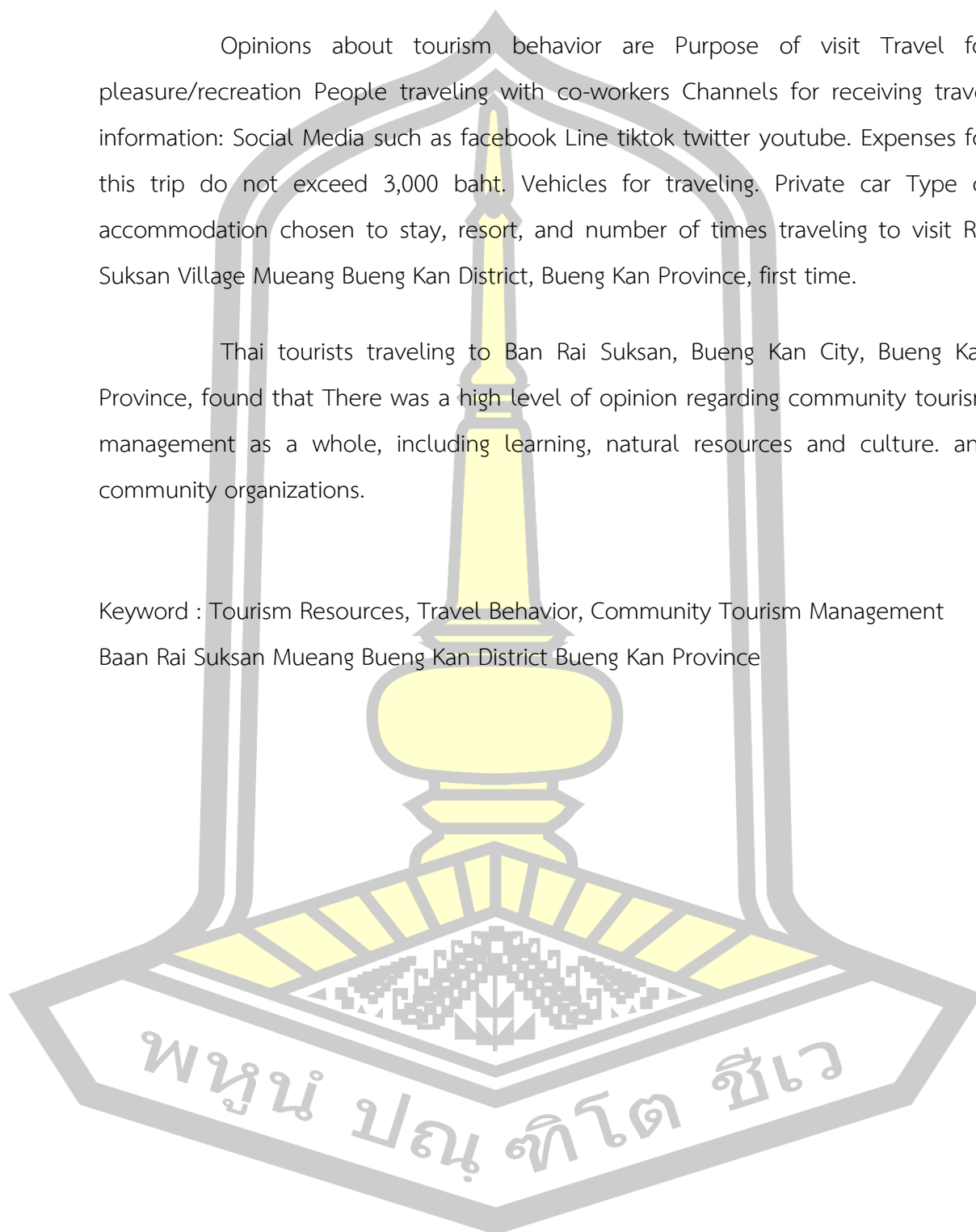
Thai tourists traveling to Bueng Kan Province Most are female, aged 31 - 40 years, education level: bachelor's degree, occupation: employee/private employee. Average monthly income 10,001 – 20,000 baht. Hometown: Northeastern region. The purpose of this trip is to travel to the Rai Suksan village tourism community. Travel for pleasure/recreation. Who do you usually travel with? Come with family/relatives What media do you know about the Rai Suksan Village tourism community? Social media such as facebook Line tiktok twitter youtube. The cost of this trip is 2,001 - 3,000 baht and the vehicle for travel is a private car.

Thai tourists who come to visit Ban Rai Suksan Mueang Bueng Kan District Bueng Kan Province. There are also opinions about tourism resources in general. at a high level Including the aspect of attraction Tourism activity facilities.

Opinions about tourism behavior are Purpose of visit Travel for pleasure/recreation People traveling with co-workers Channels for receiving travel information: Social Media such as facebook Line tiktok twitter youtube. Expenses for this trip do not exceed 3,000 baht. Vehicles for traveling. Private car Type of accommodation chosen to stay, resort, and number of times traveling to visit Rai Suksan Village Mueang Bueng Kan District, Bueng Kan Province, first time.

Thai tourists traveling to Ban Rai Suksan, Bueng Kan City, Bueng Kan Province, found that There was a high level of opinion regarding community tourism management as a whole, including learning, natural resources and culture. and community organizations.

Keyword : Tourism Resources, Travel Behavior, Community Tourism Management
Baan Rai Suksan Mueang Bueng Kan District Bueng Kan Province

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ สำเร็จลุล่วงได้โดยได้รับความกรุณาช่วยเหลือ แนะนำ ให้คำปรึกษา พร้อมทั้งตรวจสอบแก้ไขจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กันทิมาลย์ จินดาประเสริฐ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลินจง โพชาริ ประธานกรรมการ อาจารย์ ดร.โอชัญญา บัวธรรม กรรมการ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวิภัทร ศรีจงแสง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณความกรุณาจากอาจารย์ประจำหลักสูตร คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือในการดำเนินการวิจัยฉบับนี้

ขอขอบคุณความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย และดำเนินการสอบวิทยานิพนธ์ จากอาจารย์ประจำหลักสูตร และผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้ให้ความกรุณาช่วยเหลือ แนะนำในการดำเนินการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือวิจัยให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่างานวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง หรือผู้ที่สนใจ ผิดพลาดประการใด ผู้วิจัยต้องขออภัย มา ณ ที่นี้

Tieu Ny Phan

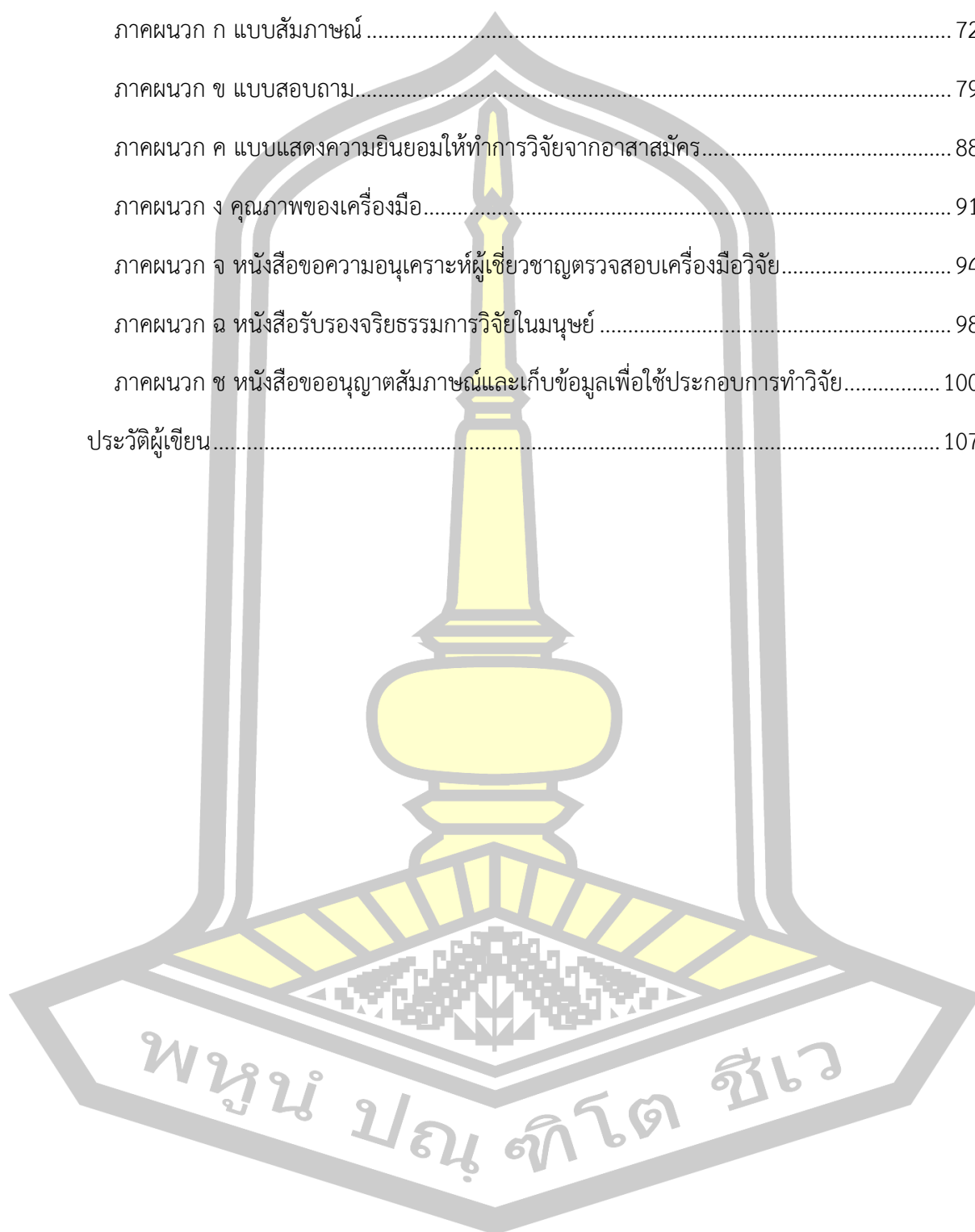
พูน ปณ จิตโต ชีเว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฌ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพประกอบ.....	ฐ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	2
กรอบแนวคิดและทฤษฎีหลักในการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบการท่องเที่ยว.....	12
แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยว.....	15
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน.....	18
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	21
1. งานวิจัยในประเทศ.....	21
2. งานวิจัยต่างประเทศ.....	24

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	27
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	27
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	28
การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ	29
การเก็บรวบรวมข้อมูล	31
การจัดกระทำกับข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล	32
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	33
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	35
สัญลักษณ์ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	35
ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	35
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	36
ส่วนที่ 1 วิเคราะห์องค์ประกอบการท่องเที่ยวของบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ	36
ส่วนที่ 2 วิเคราะห์พฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมือง บึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ	44
ส่วนที่ 3 วิเคราะห์การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านไร่สุขสันต์ เมืองบึงกาฬ จังหวัด บึงกาฬ	47
ส่วนที่ 4 แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนของบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมือง บึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ	50
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	60
ความมุ่งหมายของการวิจัย	60
สรุปผล	60
อภิปรายผล	62
ข้อเสนอแนะ	65
บรรณานุกรม	67

ภาคผนวก.....	71
ภาคผนวก ก แบบสัมภาษณ์.....	72
ภาคผนวก ข แบบสอบถาม.....	79
ภาคผนวก ค แบบแสดงความยินยอมให้ทำการวิจัยจากอาสาสมัคร.....	88
ภาคผนวก ง คุณภาพของเครื่องมือ.....	91
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	94
ภาคผนวก ฉ หนังสือรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์.....	98
ภาคผนวก ช หนังสือขออนุญาตสัมภาษณ์และเก็บข้อมูลเพื่อประกอบการทำวิจัย.....	100
ประวัติผู้เขียน.....	107

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	36
ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับองค์ประกอบ การท่องเที่ยว บ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ โดยรวมและรายด้าน	40
ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับของ นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับ ทรัพยากรการท่องเที่ยวบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัด บึงกาฬ โดยรวมและรายข้อ	41
ตาราง 4 พฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ	44
ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการจัด การท่องเที่ยว โดยชุมชนบ้านไร่สุขสันต์ เมืองบึงกาฬจังหวัดบึงกาฬโดยรวมและรายด้าน	47
ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการจัด การท่องเที่ยว โดยชุมชนบ้านไร่สุขสันต์ เมืองบึงกาฬจังหวัดบึงกาฬรายข้อและรายด้าน	48
ตาราง 7 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	92

สารบัญภาพประกอบ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	4
ภาพประกอบ 2 แผนที่บ้านไร่สุขสันต์.....	9
ภาพประกอบ 3 แกงหน่อไม้.....	10
ภาพประกอบ 4 หินสามวาฬ ภูสิงห์.....	11
ภาพประกอบ 5 ลานธรรมภูสิงห์.....	11
ภาพประกอบ 6 บุญผะเหวด.....	12
ภาพประกอบ 7 ศาลปู่หลักบ้าน.....	51
ภาพประกอบ 8 ทรัพยากรป่าไม้.....	52
ภาพประกอบ 9 พืชเศรษฐกิจ.....	52
ภาพประกอบ 10 วัดหมุ่มบ้าน.....	53
ภาพประกอบ 11 การทอเสื่อ.....	54
ภาพประกอบ 12 กั๊ตอเสื่อภูมิชาวบ้าน.....	54
ภาพประกอบ 13 วิสาหกิจชุมชน.....	55
ภาพประกอบ 14 ผลิตภัณฑ์ไม้กวาด.....	55
ภาพประกอบ 15 ผลิตภัณฑ์ไม้กวาด.....	56
ภาพประกอบ 16 ที่พักโฮมสเตย์.....	57
ภาพประกอบ 17 ไร่มันสำปะหลัง.....	57
ภาพประกอบ 18 ไร่ยางพารา.....	58
ภาพประกอบ 19 แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ.....	59

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

จังหวัดบึงกาฬเป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนบนสุดของประเทศไทย ซึ่งเป็นจังหวัดที่ 77 ของประเทศไทย มีลักษณะเป็นที่ราบสูง ซึ่งมีป่าธรรมชาติและภูเขาสูง อาทิเช่น ภูเขา น้ำตกอุทยานแห่งชาติ วัฒนาอารามและวิถีชีวิตของคนริมแม่น้ำโขง ได้รับการขนานนามว่าเป็นเมือง 3 ธรรม กล่าวคือ ธรรมะ ธรรมชาติ และศิลปวัฒนธรรม (สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ, 2559) หนึ่งในแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจของจังหวัดบึงกาฬคือ หินสามวาฬ ตั้งอยู่ในเขตอนุรักษ์ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าดงดิบกะลา ป่าภูสิงห์ และป่าดงสีชมพู ซึ่งเต็มไปด้วยกลุ่มของก้อนหินรูปทรงต่าง ๆ ที่สวยงามแปลกตา และถ้ากระจายอยู่ทั่วทั้งพื้นที่รวมถึงหินสามวาฬ ที่มีลักษณะเป็นหินขนาดใหญ่ติดหน้าผาสูง เหตุผลที่เรียกว่า หินสามวาฬ เพราะลักษณะของจุดชมวิวนี้เป็นก้อนหินขนาดใหญ่ 3 ก้อน รูปร่างคล้ายปลาวาฬเรียงกันยื่นออกไปสู่หน้าผา หากมองในมุมสูงจะเหมือนกลุ่มวาฬที่มีพ่อ แม่ ลูก จึงเรียกว่า หินสามวาฬ ซึ่งเป็นจุดชมวิวที่สวยงามโดดเด่นของภูสิงห์ โดยมีทางขึ้นไปจุดชมวิวดังอยู่ในเขตบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ (สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ, 2559)

บ้านไร่สุขสันต์ เป็นหมู่บ้านที่อยู่บริเวณทางขึ้นไปจุดชมวิวจังหวัดบึงกาฬ ซึ่งคนในชุมชนมีอาชีพหลัก คืออาชีพเกษตรกร ปัจจุบันชาวบ้านไร่สุขสันต์มีการจัดตั้งเป็นกลุ่มเพื่อฝึกอาชีพเสริม ได้แก่ กลุ่มไม้กวาด กลุ่มทอเสื่อ กลุ่มถักกระเป๋า กลุ่มทอผ้า กลุ่มทำอาหาร กลุ่มจักสาน และกลุ่มตุ๊กตา ตลอดจนมีแหล่งเรียนรู้ที่จัดขึ้นเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้เกษตรพอเพียงทฤษฎีใหม่ (สำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัดบึงกาฬ, 2561) ชุมชนนี้แม้จะตั้งอยู่ทางขึ้นชมหินสามวาฬที่มีนักท่องเที่ยวขึ้นไปเที่ยวชมเป็นจำนวนมากแต่ชุมชนยังไม่ได้ผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวอย่างที่ควรจะเป็น อีกทั้ง ยังไม่เป็นที่รู้จักมากนักกลุ่มนักท่องเที่ยวจึงมีหลากหลายประเภท โดยส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวที่เดินทางมายังบ้านไร่สุขสันต์เป็นแบบเยี่ยมชมแต่ไม่ได้พักค้างคืน สิ่งอำนวยความสะดวกยังคงมีน้อย รวมถึงการเข้าถึงทางด้านข้อมูลหมู่บ้านมีน้อยและยังไม่ชัดเจนเท่าที่ควร ช่องทางการจำหน่ายสินค้าและของที่ระลึกของบ้านไร่สุขสันต์ยังมีน้อย คนในชุมชนบางส่วนยังมิได้เปิดรับนักท่องเที่ยวจึงควรจะมีการจัดการท่องเที่ยวในพื้นที่ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่คนในชุมชนโดยนำหลักการแนวคิดการท่องเที่ยวชุมชน (CBT) มาเป็นแนวทาง กล่าวคือเป็นการการท่องเที่ยวที่คำนึงถึง

ความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม สังคม และวัฒนธรรมของชุมชน กำหนด ทิศทางโดยชุมชน (ประสานงาน เครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชน, 2555) จัดการโดยชุมชน เพื่อชุมชน และชุมชนมีบทบาทเป็น เจ้าของในการจัดการ ดูแล เพื่อให้เกิดการเรียนรู้แก่ผู้มาเยือน

การท่องเที่ยวโดยชุมชน (Community Based Tourism – CBT) เป็นเครื่องมือในการ สร้างความเข้มแข็ง รวมทั้งความร่วมมือของชุมชนในการจัดการทรัพยากร ธรรมชาติ และ วัฒนธรรม โดยการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน โดยให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทาง การพัฒนาและได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยว (ประสานงานเครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชน, 2555) ในขณะเดียวกันต้องรณรงค์ให้เห็นถึงความแตกต่างของการท่องเที่ยวโดยชุมชนกับการ ท่องเที่ยวทั่วไป เพื่อกระตุ้นให้เห็นความสำคัญถึงการแลกเปลี่ยน การเรียนรู้ระหว่างเจ้าของบ้านกับ ผู้มาเยือน นอกจากนี้ยังเป็นการเพิ่มการรับรู้ และความเข้าใจในบทบาทของชุมชนท้องถิ่นต่อการ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ประสานงานเครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชน, 2555)

จากเหตุผลดังกล่าว จึงเป็นมูลเหตุให้ผู้วิจัยสนใจศึกษา เรื่องแนวทางการจัดการท่องเที่ยว โดยชุมชน กรณีศึกษาบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ เพื่อเสนอแนะแนวทางการ จัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน อันจะนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพของชุมชน พื้นที่ เศรษฐกิจชุมชน สังคม ประชาชนในชุมชนให้มีชีวิตอยู่ดีกินดี และ สิ่งแวดล้อมได้รับการอนุรักษ์ รวมถึงการดำรงไว้ ซึ่งวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตอันดีงามของชุมชนต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบการท่องเที่ยวของบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัด บึงกาฬ
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ
3. เพื่อศึกษาการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านไร่สุขสันต์ อ.เมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ
4. เพื่อเสนอแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนของบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมือง บึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ

กรอบแนวคิดและทฤษฎีหลักในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านไร่สุขสันต์ อ.เมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

1. องค์ประกอบของการท่องเที่ยว โดยประยุกต์จากแนวคิดองค์ประกอบของทรัพยากรท่องเที่ยวของ พยอมน ธรรมบุตร (2549) และ “Five A's of Tourism” ของ Tourism Western Australia (2009) ซึ่งมี 5 องค์ประกอบ (5As) ดังนี้

- 1.1 สิ่งดึงดูดใจ (Attractions)
- 1.2 การเข้าถึง (Accessibilities)
- 1.3 สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities)
- 1.4 ที่พัก (Accommodation)
- 1.5 กิจกรรมการท่องเที่ยว (Activities)

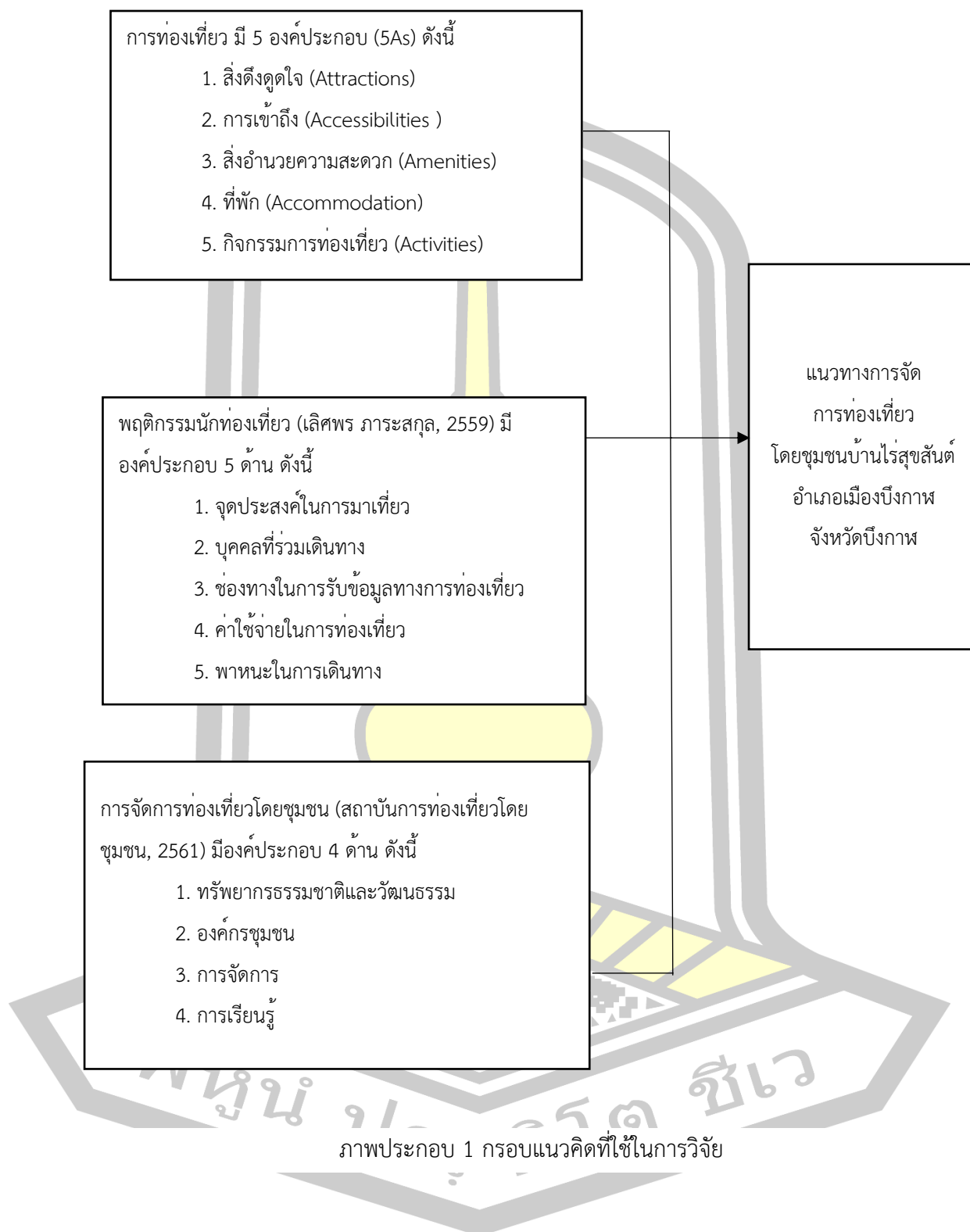
2. พฤติกรรมนักท่องเที่ยว (เลิศพร ภาระสกุล, 2559) มีองค์ประกอบ 5 ด้าน ดังนี้

- 2.1 จุดประสงค์ในการมาเที่ยว
- 2.2 บุคคลที่ร่วมเดินทาง
- 2.3 ช่องทางในการรับข้อมูลทางการท่องเที่ยว
- 2.4 ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว
- 2.5 พาหนะในการเดินทาง

3. การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน (สถาบันการท่องเที่ยวโดยชุมชน, 2561) มีองค์ประกอบ 4 ด้าน ดังนี้

- 3.1 ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม
- 3.2 องค์กรชุมชน
- 3.3 การจัดการ
- 3.4 การเรียนรู้

พูน ปณ จิตโต ชีเว

ความสำคัญของการวิจัย

1. ชุมชนทราบถึงบริบทและทรัพยากรท่องเที่ยวที่บ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ
2. ชุมชนทราบถึงพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในพื้นที่บ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ เป็นแนวทางในการศึกษาต่อยอดในการจัดการท่องเที่ยวตามฤดูกาล และจัดรูปแบบการท่องเที่ยวต่อไปในอนาคต
3. จังหวัดบึงกาฬ และผู้นำชุมชนบ้านไร่สุขสันต์สามารถนำข้อมูลจากการวิจัย สามารถนำผลการวิจัยที่ได้ครั้งนี้ไปเป็นแนวทางในการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 การวิจัยเชิงคุณภาพ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวบ้านไร่สุขสันต์ จำนวน 15 คน ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย 3 กลุ่ม ได้แก่
 - 1.1.1 ตัวแทนหน่วยงานภาครัฐ จำนวน 2 คน ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลโคกก่อง จังหวัดบึงกาฬ
 - 1.1.2 ตัวแทนหน่วยงานภาคเอกชน จำนวน 7 คน ประกอบด้วย ผู้ประกอบการบริษัททัวร์ ผู้ประกอบการร้านอาหาร ผู้ประกอบการโฮมสเตย์ ผู้ประกอบการร้านของฝากและของที่ระลึก
 - 1.1.3 ตัวแทนประชาชนในเขตพื้นที่หมู่บ้านไร่สุขสันต์ จำนวน 6 คน ประกอบด้วย ผู้ใหญ่บ้านหมู่บ้านไร่สุขสันต์ ผู้นำกลุ่มอาชีพ ปราชญ์ชาวบ้าน
 - 1.2 การวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในบ้านไร่สุขสันต์ โดยปี พ.ศ.2563 มีจำนวน 160 คน (ผู้ใหญ่บ้านหมู่บ้านไร่สุขสันต์, 2564: สัมภาษณ์) ในการศึกษาครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 113 คน กำหนดขนาดตัวอย่าง โดยใช้ตารางของ Krejcie & Morgan และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวก (Convenience Sampling Random) (Krejcie & Morgan, 1970)

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย

2.1 องค์ประกอบของการท่องเที่ยว โดยประยุกต์จากแนวคิดองค์ประกอบของทรัพยากรท่องเที่ยวของ พยอม ธรรมบุตร (2549) และ “Five A's of Tourism” ของ Tourism Western Australia (2009) ซึ่งมี 5 องค์ประกอบ ได้แก่

- 2.1.1 สิ่งดึงดูดใจ (Attractions)
- 2.1.2 การเข้าถึง (Accessibilities)
- 2.1.3 สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities)
- 2.1.4 ที่พัก (Accommodation)
- 2.1.5 กิจกรรมการท่องเที่ยว (Activities)

2.2 พฤติกรรมนักท่องเที่ยว (เลิศพร ภาระสกุล, 2559) มีองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่

- 2.2.1 จุดประสงค์ในการมาเที่ยว
- 2.2.2 บุคคลที่ร่วมเดินทาง
- 2.2.3 ช่องทางในการรับข้อมูลทางการท่องเที่ยว
- 2.2.4 ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว
- 2.2.5 พาหนะในการเดินทาง

2.3 การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน (สถาบันการท่องเที่ยวโดยชุมชน, 2561) มีองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่

- 2.3.1 ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม
- 2.3.2 องค์กรชุมชน
- 2.3.3 การจัดการ
- 2.3.4 การเรียนรู้

3. พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บ้านไร่สุขสันต์ ตำบลโคกก่อง อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บข้อมูล วันที่ 18 กันยายน – 18 ตุลาคม พ.ศ.2566

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การท่องเที่ยวโดยชุมชน (Community Based Tourism: CBT) หมายถึง การท่องเที่ยวที่ส่งเสริมให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง สามารถพึ่งพาตนเองได้และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น (กรมการท่องเที่ยว, 2561) โดยมีองค์ประกอบ 4 ด้าน ดังนี้ 1) ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม 2) องค์กรชุมชน 3) การจัดการ และ 4) การเรียนรู้

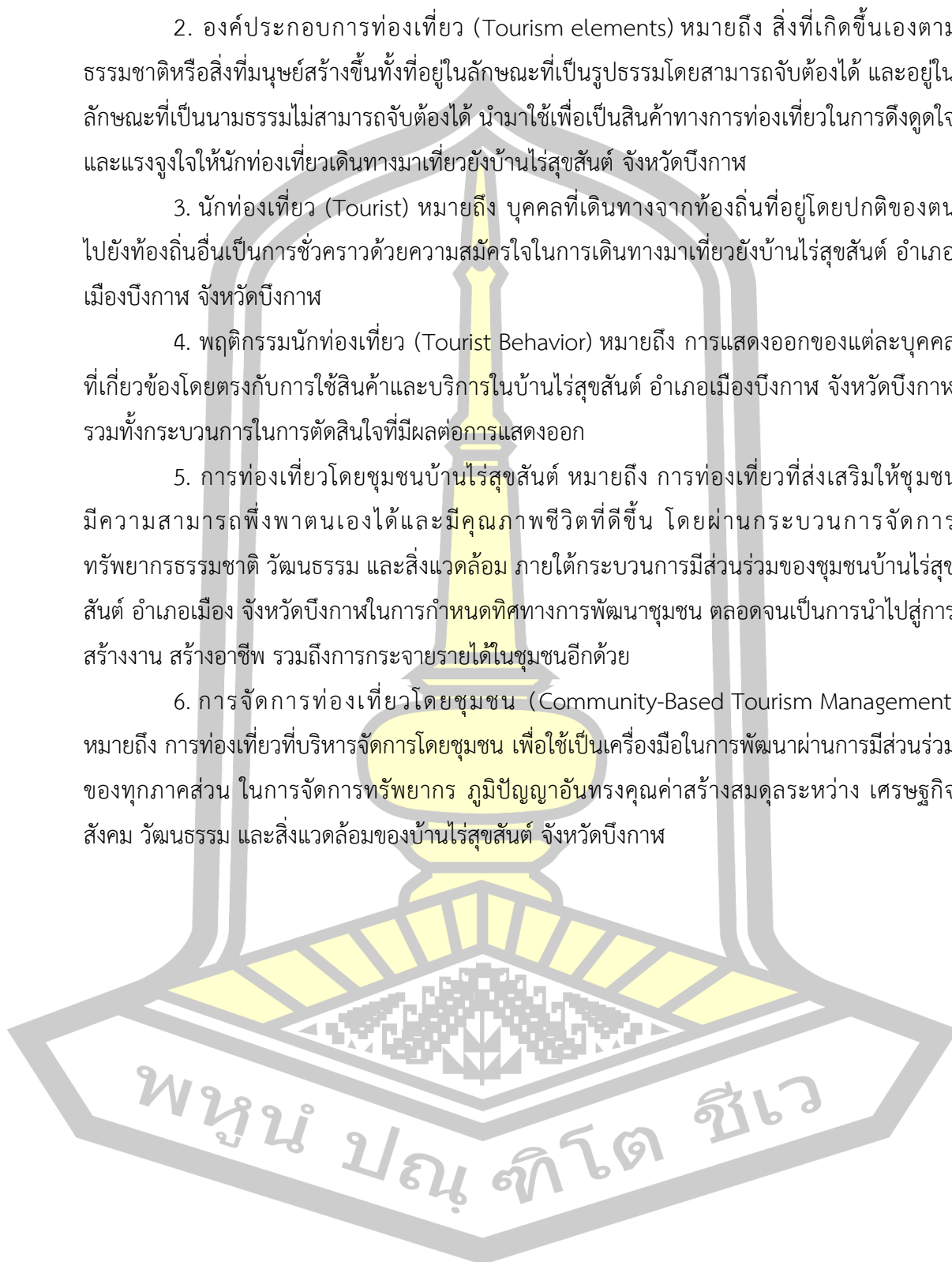
2. องค์ประกอบการท่องเที่ยว (Tourism elements) หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติหรือสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นทั้งที่อยู่ในลักษณะที่เป็นรูปธรรมโดยสามารถจับต้องได้ และอยู่ในลักษณะที่เป็นนามธรรมไม่สามารถจับต้องได้ นำมาใช้เพื่อเป็นสินค้าทางการท่องเที่ยวในการดึงดูดใจและแรงจูงใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาเที่ยวยังบ้านไร่สุขสันต์ จังหวัดบึงกาฬ

3. นักท่องเที่ยว (Tourist) หมายถึง บุคคลที่เดินทางจากท้องถิ่นที่อยู่โดยปกติของตนไปยังท้องถิ่นอื่นเป็นการชั่วคราวด้วยความสมัครใจในการเดินทางมาเที่ยวยังบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ

4. พฤติกรรมนักท่องเที่ยว (Tourist Behavior) หมายถึง การแสดงออกของแต่ละบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการใช้สินค้าและบริการในบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ รวมทั้งกระบวนการในการตัดสินใจที่มีผลต่อการแสดงออก

5. การท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านไร่สุขสันต์ หมายถึง การท่องเที่ยวที่ส่งเสริมให้ชุมชนมีความสามารถพึ่งพาตนเองได้และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยผ่านกระบวนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมือง จังหวัดบึงกาฬในการกำหนดทิศทางการพัฒนาชุมชน ตลอดจนเป็นการนำไปสู่การสร้างงาน สร้างอาชีพ รวมถึงการกระจายรายได้ในชุมชนอีกด้วย

6. การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน (Community-Based Tourism Management) หมายถึง การท่องเที่ยวที่บริหารจัดการโดยชุมชน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาผ่านการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ในการจัดการทรัพยากร ภูมิปัญญาอันทรงคุณค่าสร้างสมดุลระหว่าง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมของบ้านไร่สุขสันต์ จังหวัดบึงกาฬ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

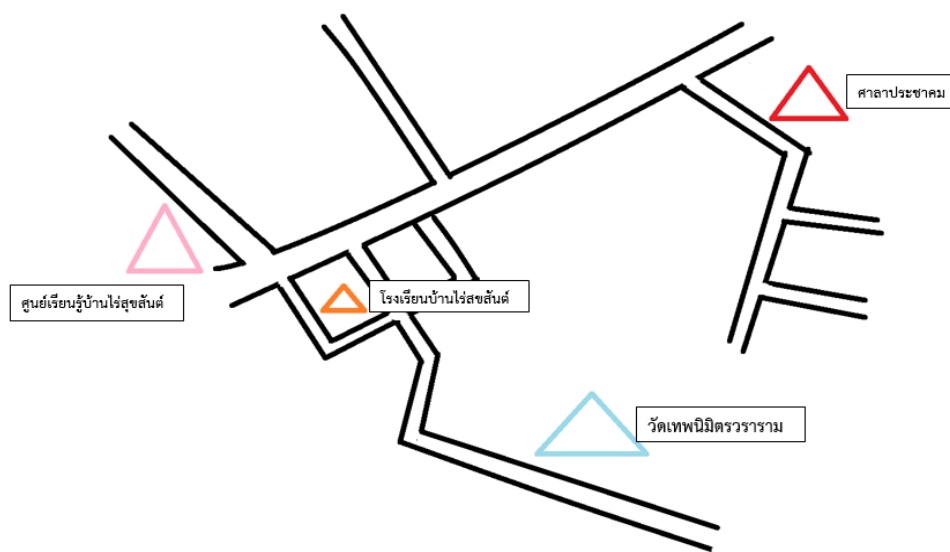
1. ข้อมูลทั่วไปของบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ
2. แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบการท่องเที่ยว
3. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยว
4. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ

1. ประวัติความเป็นมา

ในอดีตบ้านไร่สุขสันต์เป็นส่วนหนึ่งของบ้านนาทราย จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2533 ได้ยื่นหนังสือไปที่พระราชสำนักภูพานราชนิเวศ จ.สกลนคร แม่ทัพภาคที่ 2 รับเรื่องและแจ้งให้หมู่บ้าน มีองค์ประกอบให้ครบ คือ บ้าน วัด โรงเรียน ชาวบ้านจึงร่วมแรงร่วมใจจัดสร้างวัดและโรงเรียนขึ้น และได้ก่อตั้งเป็นหมู่บ้านสำเร็จในปี พ.ศ. 2534 ปัจจุบันชาวบ้านไร่สุขสันต์ได้จัดตั้งเป็นกลุ่มมากมาย เพื่อฝึกอาชีพเสริม ได้แก่ กลุ่มไม้กวาด กลุ่มทอเสื่อ กลุ่มถักกระเป๋า กลุ่มทอผ้า กลุ่มทำอาหาร กลุ่มจักสาน และกลุ่มตุ๊กตา เป็นต้น (สำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัดบึงกาฬ, 2561)

พูน ปณ จิตโต ชีเว

ภาพประกอบ 2 แผนที่บ้านไร่สุขสันต์
ที่มา : ผู้วิจัย (2566)

พื้นที่และอาณาเขต

ทิศเหนือ ติดกับ แม่น้ำโขง

ทิศใต้ ติดกับ อำเภอสรีวิไล

ทิศตะวันออก ติดกับ ตำบลชัยพร

ทิศตะวันตก ติดกับ ตำบลโนนสมบูรณ์

การเดินทาง

รถประจำทาง บริษัท ขนส่ง จำกัด มีรถโดยสารประจำทาง ทั้งรถโดยสารธรรมดา และรถปรับอากาศ สอบถามรายละเอียดได้ที่ สถานีขนส่งผู้โดยสารกรุงเทพฯ (จตุจักร) ถนน กำแพงเพชร 2 รถทัวร์แอร์อุดร และ สวัสดิ์อิสาน เส้นทาง กรุงเทพฯ – บึงกาฬ โดยจุดขึ้นรถทัวร์ สถานีขนส่งผู้โดยสารกรุงเทพฯ หมอชิต 2 และจุดขึ้นรถ บึงกาฬ ที่สถานีขนส่งจังหวัดบึงกาฬ

การรถไฟแห่งประเทศไทย มีขบวนรถไฟจากกรุงเทพฯ-หนองคาย ทุกวันจากนั้น เดินทางโดยรถประจำทางเข้าจังหวัดบึงกาฬ

รถยนต์จากกรุงเทพมหานคร ใช้ทางหลวงหมายเลข 1 ผ่านสระบุรี และเข้าทางหลวง หมายเลข 2 ผ่านนครราชสีมา ขอนแก่น อุดรธานี หนองคาย บึงกาฬ รวมระยะทาง 763.7 กิโลเมตร

เครื่องบิน นักท่องเที่ยวที่เดินทางโดยเครื่องบิน จะต้องไปลงที่สนามบินจังหวัด อุดรธานี จากนั้นต่อรถเข้าจังหวัดบึงกาฬ โดยรถตู้

2. อาชีพ

อาชีพหลัก ได้แก่ เกษตรกรรม

อาชีพเสริม ได้แก่ จักสาน ทอผ้า ทอเสื่อ งานประดิษฐ์

3. ผลิตภัณฑ์จากบ้านไร่สุขสันต์

3.1 ไม้กวาดดอกหญ้า

3.2 กระเป๋จาก ซองกาแฟ

3.3 ปลาร้าบอง

3.4 เสื่อสกรีน

3.5 ตะกร้าพลาสติก

3.6 กระติบข้าว

3.7 ตุ๊กตาถัก

3.8 ทอผ้า

3.9 พัดไม้ไผ่

4. อาหารพื้นบ้าน

อาหารพื้นบ้านของบ้านไร่สุขสันต์ที่น่าสนใจหลากหลาย อาทิเช่น แกงข้าปลาย่าง แกงหน่อไม้ ส้มตำหินสามวาฬ ปลาร้าทรงเครื่อง ลาบไก่ เมนูหลากหลายมาก อีกทั้งที่หมู่บ้านยังนิยมปลูกหวายซึ่งนำมาทำแกงหวายได้อีกด้วย มีขนมหวานเป็นกล้วยบวชชี จัดเตรียมต้อนรับนักท่องเที่ยวที่มาเยือนถิ่น

ภาพประกอบ 3 แกงหน่อไม้

ที่มา : Kannikar (2562)

5. แหล่งท่องเที่ยว

หินสามวาฬ ภูสิงห์ หินขนาดใหญ่ที่มีรูปร่างคล้ายปลาวาฬ ขนาดมหึมา 3 ก้อนเรียงกัน ว่ากันว่ามียุ่เก่าแก่ถึง 75 ล้านปี ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของภูสิงห์ ซึ่งเป็นจุดชมพระอาทิตย์

ชั้นที่สวยงามมาก มองเห็นวิวของป่าภูวี่ ห้วยบังบาตร แก่งเสดอก หาดทรายแม่น้ำโขง และยังมองเห็นไปถึงภูเขาเมืองปากกระดิ่งของ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัดบึงกาฬ, 2561)

ภาพประกอบ 4 หินสามวาฬ ภูสิงห์
ที่มา : Faraway Gallery (2559)

ลานธรรมภูสิงห์ เป็นลานหินทรายแดงขนาดใหญ่บนหน้าผา ดูคล้ายสิงโตหมอบ ด้านล่างของฐานหินเป็น ที่ประดิษฐานของพระพุทธรูปทองเหลือง ตลอดจนหลวงพ่อพระสิงห์ พระพุทธรูปสีทอง ที่ชาวบ้านเคารพกราบไหว้ ทั้งยังมีจุดชมวิว ลานธรรม วิถีวิถีทัศน์ทุ่งดอกหญ้า มองเห็น แม่น้ำโขง และฝั่งสาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว ถือเป็นความงดงามตามธรรมชาติ ที่น่าเก็บภาพเป็นที่ระลึก (สำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัดบึงกาฬ, 2561)

ภาพประกอบ 5 ลานธรรมภูสิงห์
ที่มา : edtguide (2558)

6. ประเพณีท้องถิ่น

บุญผะเหวด งานบุญผะเหวด หรือบุญเดือนสี่ นับตาม เดือนไทยโบราณ จัดขึ้นเพื่อให้รำลึกถึง การบำเพ็ญบุญ คือ ความดี ที่มีการเสีย สละความเห็นแก่ตัว เป็นงานบุญที่มีการ เทศน์ มหาชาติ หรือ พระเวสสันดรชาดก หากผู้ใดได้ฟังธรรม 13 กัณฑ์ ถือเป็นบุญ ครั้งยิ่งใหญ่ ซึ่งมีพิธีกรรม ที่มีความพิถีพิถัน และมีความหมายอันลึกซึ้งอย่างมาก (สำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัดบึงกาฬ, 2561)

ภาพประกอบ 6 บุญผะเหวด

ที่มา : newtv (2560)

งานบุญข้าวจี เป็นงานบุญประเพณีที่จะจัดในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 3 เรียกว่าบุญเดือนสาม นับตามเดือน ไทยโบราณ ข้าวจีคือการนำข้าวเหนียวหนึ่ง สุกมาปั้นเป็นรูปกลมรี คล้ายกลองเพล นำไม้มาเสียบแล้วร้อยเกลื่อน นวดคลึงให้เข้า ที่แล้วนำไปย่างไฟถ่าน ซึ่งการย่างไฟนี้เอง ที่คนอีสานเรียกว่า จี จากนั้นจึงนำไป ตักบาตรถวายพระเป็นสิริมงคล (สำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัดบึงกาฬ, 2561)

แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบการท่องเที่ยว

1. ความหมายขององค์ประกอบการท่องเที่ยว

มนัส สุวรรณ และคณะ (2541) กล่าวว่า องค์ประกอบการท่องเที่ยว หมายถึง พื้นที่ สิ่งของกิจกรรม หรือมิติอื่นใดที่สามารถให้คุณค่าเชิงการท่องเที่ยว เช่น ความสวยงามตามธรรมชาติ คุณค่าเชิง ประวัติศาสตร์ศิลปวัฒนธรรมและการเรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ เป็นต้น แก่นักท่องเที่ยวทั้งนี้สามารถปรากฏได้ทั้งในลักษณะของรูปธรรมที่สามารถสัมผัสได้ด้วยการจับต้อง เช่น สิ่งก่อสร้างของที่ระลึก ถ้ำ และน้ำตก เป็นต้น และในลักษณะของนามธรรมที่ไม่สามารถ สัมผัสได้ด้วยการจับ

ต้อง แต่สามารถสัมผัสได้ด้วยสิ่งอื่น เช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษา ความเป็นชนเผ่า และการละเล่น การแสดงพื้นบ้าน เป็นต้น

ราชบัณฑิตสถาน (2546) ได้ให้ความหมายของ องค์ประกอบการท่องเที่ยว หมายถึง สิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยวที่มีอยู่ในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง ตั้งแต่ในระดับท้องถิ่น จนถึงระดับภูมิภาค และระดับโลก อาจเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ หรือเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นก็ได้ โดยสิ่งเหล่านั้น จะต้องมีความงดงามแปลกตา มีความสำคัญหรือมีคุณค่า รวมทั้งวิถีการดำเนินชีวิตอันดั้งเดิมที่สะท้อนให้เห็นถึงอารยธรรมอันทรงคุณค่า และมีลักษณะเด่นเป็นเอกลักษณ์ ก็ถือเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยว

สุวัฒน์ จูฑากรณ์ และจริญญา เจริญสุกใส (2544) กล่าวว่า สิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ และสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น และหลักฐานทางโบราณคดีหรือร่องรอยของ สิ่งมีชีวิตในยุคต่าง ๆ ซึ่งมนุษย์สามารถนำมาใช้ประโยชน์เพื่อการพักผ่อน หย่อนใจและประกอบกิจกรรมนันทนาการ อันนำมาซึ่งความพึงพอใจและ ความสุขในรูปแบบต่าง ๆ ได้

ทิพวรรณ พุ่มมณี (2546) กล่าวว่า สิ่งที่เป็นประโยชน์ และมีคุณค่าต่อการท่องเที่ยว เป็นสิ่งดึงดูดหรือจูงใจให้นักท่องเที่ยว เดินทางไปเยือนหรือไปท่องเที่ยว ซึ่งอาจเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติหรือสิ่งที่มนุษย์สร้างสรรค์และสืบทอดเป็นมรดกทางวัฒนธรรม

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2553) ได้ให้ความหมายไว้ คือ พื้นที่หรือสถานที่ท่องเที่ยว ซึ่งรวมถึงสถานที่ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ และที่มนุษย์สร้างขึ้น ที่ใช้เป็นสถานที่ท่องเที่ยว กิจกรรม และวัฒนธรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงอารยธรรมท้องถิ่นที่มีลักษณะเด่น มีคุณค่าเชิงการท่องเที่ยว และสามารถดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวได้ โดยทรัพยากรการท่องเที่ยวอาจปรากฏในลักษณะ รูปธรรม ซึ่งเป็นสิ่งที่นักท่องเที่ยวสามารถรับรู้ได้ด้วยประสาทสัมผัสทั้ง 6 คือ การมองเห็น การได้กลิ่น การได้ยินเสียง การได้สัมผัส และการได้ลิ้มรสชาติเช่น ภูเขา น้ำตก วัดวาอาราม อาหารไทย เป็นต้น หรือปรากฏใน ลักษณะนามธรรมที่ไม่สามารถจับต้องได้ แต่สัมผัสได้ด้วยความรู้สึก เช่น ภาษา การละเล่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น

2. องค์ประกอบของการท่องเที่ยว

Dimitrios Buhalis (2000) ได้อธิบายความหมายขององค์ประกอบทางการท่องเที่ยวไว้ดังนี้ องค์ประกอบที่สำคัญทางการท่องเที่ยวประกอบไปด้วย 6 ประการหรือ 6A's ดังนี้

1. แหล่งท่องเที่ยว (Attractions) เช่น แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างสถาปัตยกรรมและการจัดกิจกรรมพิเศษ

2. การเข้าถึง (Accessibility) คือ ระบบการคมนาคม สถานีขนส่งผู้โดยสารและยานพาหนะ

3. สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) คือ ที่พัก การจัดเลี้ยงและการบริการ การท่องเที่ยว ถูกเตรียมโดยคนกลางระหว่างนักท่องเที่ยวกับเจ้าบ้าน

4. การให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว (Ancillary Service)

5. กิจกรรม (Activities) คือ กิจกรรมที่เกิดขึ้นระหว่างที่นักท่องเที่ยวอยู่ในพื้นที่

6. การให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว (Ancillary services) ได้แก่ ธนาคาร
โรงพยาบาล ไปรษณีย์และโทรคมนาคม

Tourism Western Australia (2009) ได้อธิบายความหมายองค์ประกอบของแหล่ง
ท่องเที่ยวประกอบไปด้วย 5 ประการ หรือ 5A's ดังต่อไปนี้

1. สถานที่ท่องเที่ยว (Attractions) คือ นักท่องเที่ยวมีแรงจูงใจที่จะมาเยี่ยมชม
สถานที่ท่องเที่ยว สถานที่ท่องเที่ยวธรรมชาติ เช่น ภูเขา ทะเล และน้ำตก และสถานที่ท่องเที่ยว
ที่มนุษย์สร้างขึ้น

2. การเข้าถึง (Access) คือ นักท่องเที่ยวที่ต้องการเยี่ยมชมสถานที่ท่องเที่ยว ต้อง
ได้รับการอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวอย่างเพียงพอและสามารถเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยวนั้น
ได้

3. ที่พัก (Accommodation) คือ ที่พักค้างคืนให้กับนักท่องเที่ยวในระหว่างการ
เดินทางเข้ามาเยือนสถานที่ท่องเที่ยว จะต้องมียุทธศาสตร์ ซึ่งที่อยู่ใกล้เคียงดึงดูดใจ

4. สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) คือ นักท่องเที่ยวต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวก
สะดวกที่จำเป็นในที่พักของนักท่องเที่ยว และการเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ซึ่งรวมถึง
ร้านค้า ร้านอาหาร ร้านกาแฟ การขนส่งสาธารณะ ข้อมูลการท่องเที่ยว และห้องน้ำสาธารณะ

5. การรับรู้ (Awareness) คือ สิ่งที่สำคัญต่อภาพลักษณ์ทางการท่องเที่ยว
เมื่อนักท่องเที่ยวสามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ที่เกี่ยวข้องของทรัพยากรท่องเที่ยว เช่น สถานที่ท่องเที่ยว
ที่พัก และสิ่งอำนวยความสะดวก จะเป็นประโยชน์ในการที่ให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจเดินทาง
ไปสถานที่นั้น ๆ

พยอม ธรรมบุตร (2549) ได้แบ่งองค์ประกอบของการท่องเที่ยวเป็น 5 ประเภท ดังนี้

1. การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว (Accessibility) ได้แก่ การมีระบบโครงสร้างพื้นฐาน
ที่เหมาะสม เช่น ระบบคมนาคม สนามบิน ตลอดจนบริการด้านอุตสาหกรรมขนส่ง ซึ่งจะเอื้ออำนวย
ให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางไปถึงจุดหมายปลายทาง (Destination) หรือแหล่งท่องเที่ยว
(Attraction)

2. การมีที่พักแรมเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว (Accommodation) ที่ต้องการค้างคืน
เช่น โรงแรม รีสอร์ท เกสต์เฮาส์ โฮมสเตย์ ที่จะมีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ มีราคาและบริการใน
ระดับต่าง ๆ กัน ได้แก่ ภัตตาคาร สระว่ายน้ำ ฟิตเนสเซ็นเตอร์ ชานูนา ศูนย์กลางธุรกิจ และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ

3. แหล่งท่องเที่ยว (Attraction) นับเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญสูงสุดของการเดินทางเพราะเป็นจุดดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวอาจเป็นแหล่งธรรมชาติที่มีความโดดเด่น เช่น แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมหรือประวัติศาสตร์

4. กิจกรรมการท่องเที่ยว (Activities) และกิจกรรมนันทนาการ (Tourist Activities and Recreational Activities) นับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในยุคปัจจุบัน เพราะการท่องเที่ยวไม่ใช่เพียงแค่การเดินทางไปชมโบราณสถาน อนุสาวรีย์ หรือความงดงามของธรรมชาติเท่านั้น แต่เป็นการที่นักท่องเที่ยวได้มีโอกาสทำ กิจกรรมต่าง ๆ เช่น เดินป่า ล่องแก่ง ปีนหน้าผา ดำน้ำ ตกปลาหมึกในทะเลลึก ตลอดจนร่วมกิจกรรมกับชาวชุมชน เช่น การดำนาการเกี่ยวข้าว การร่วมพิธีบายศรีสู่ขวัญ เป็นต้น ซึ่งกิจกรรมทั้งหมดจะเป็นประสบการณ์ที่อยู่ในความทรงจำของนักท่องเที่ยว และก่อให้เกิดการกระจายรายได้ภายในชุมชน

5. บริการเบ็ดเตล็ดทั้งหมดที่มีให้นักท่องเที่ยว (Ancillary) อาทิเช่น บริการด้านร้านอาหารโรงพยาบาลไปรษณีย์ สถานีบริการน้ำมัน ร้านค้า ร้านขายของที่ระลึก ห้องสุขา เป็นต้น

3. ความสำคัญของทรัพยากรท่องเที่ยว

ชนัญ วงษ์วิภาค (2551) กล่าวว่า การจัดการทรัพยากรวัฒนธรรม ในฐานะที่เป็นมรดกเชิงวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวว่า ในยุโรป อเมริกา ออสเตรเลีย นั้นการท่องเที่ยววัฒนธรรมมีอิทธิพลเป็นอย่างมากต่อการวางแผนจัดการแสดงของมรดกวัฒนธรรม ได้มีที่เกี่ยวข้องกับการนำเสนอข้อมูลมรดกวัฒนธรรมเพื่อการส่งเสริมให้ธุรกิจ ดำเนินการไปข้างหน้า ซึ่งแท้จริงแล้วมรดกวัฒนธรรมได้เป็นต้นเหตุให้ระลึกถึงเรื่องราวในอดีต

แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมนักท่องเที่ยว

1. ความหมายพฤติกรรมนักท่องเที่ยว

เลิศพร ภาระสกุล (2559) กล่าวว่า การศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจ หรือความต้องการที่จำเป็น ของผู้บริโภค จัดอยู่ในการศึกษาทางด้านจิตวิทยาเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ซึ่งมุ่งเน้นที่จะค้นหาถึงแรงจูงใจที่ทำให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจเดินทางมาเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวทัศนคติของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยว รวมถึงนักท่องเที่ยวได้รับประสบการณ์และได้เรียนรู้จากประสบการณ์การท่องเที่ยวจากแหล่งท่องเที่ยว

ศุภลักษณ์ อัครางกูร (2555) กล่าวว่า พฤติกรรมนักท่องเที่ยวหมายถึงการประพฤติหรือปฏิบัติของนักท่องเที่ยว การแสดงออกในขณะที่เดินทางท่องเที่ยว อาจจะเป็นคำพูด การกระทำสีหน้า หรือท่าทาง เช่น การเยี่ยมชมแหล่งท่องเที่ยว ถ่ายภาพ รับประทานอาหาร ซึ่งการแสดงออกนั้น

อาจมีรากฐานมาจากอุปนิสัยหรือความต้องการพื้นฐานของแต่ละคน ที่อาจคล้ายคลึงหรือแตกต่าง หรืออาจมาจากสิ่งแวดล้อม หรือประสบการณ์ที่ได้รับขณะนั้น

สุวีร์ณัฐ โสภณศิริ (2554) กล่าวว่า พฤติกรรมนักท่องเที่ยวว่า เป็นการกระทำทุกอย่าง ของนักท่องเที่ยวไม่ว่าการกระทำนั้นนักท่องเที่ยวจะรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว และบุคคลอื่นจะสังเกตการณ์ กระทำนั้นได้หรือไม่ก็ตาม เพื่อมุ่งตอบสนองสิ่งใดสิ่งหนึ่งในสภาพการณ์ใดสภาพการณ์หนึ่ง

2. องค์ประกอบของพฤติกรรมนักท่องเที่ยว

Cronbach (1951) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมนักท่องเที่ยว ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 7 องค์ประกอบ ดังนี้

1. เป้าหมาย หมายถึง พฤติกรรมนักท่องเที่ยวทุก ๆ พฤติกรรม จะต้องมีความหมาย ในการกระทำ เช่น นักท่องเที่ยวกลุ่มอนุรักษ์ต้องการ เกียรติยศโดยการแสดงให้ผู้อื่นเห็นว่าตนเดินทางท่องเที่ยวโดยที่สภาพแวดล้อมในสถานที่ตนเดินทางยังคงสภาพความสมบูรณ์ของระบบนิเวศดั้งเดิม

2. ความพร้อม หมายถึง ความมีวุฒิภาวะ และความสามารถในการทำกิจกรรม เพื่อตอบสนองต่อความต้องการ เช่น นักท่องเที่ยวกลุ่มที่รักความผจญภัย นิยมไต่เขา ปีนหน้าผา ต้องมีความพร้อมทั้งสภาพร่างกายและจิตใจแล้วสามารถจะทำกิจกรรมที่ตนชอบได้

3. สถานการณ์ หมายถึง เหตุการณ์หรือโอกาสที่เอื้ออำนวยให้เลือกกระทำกิจกรรม เพื่อตอบสนองความต้องการ เช่น การท่องเที่ยวตามหมู่เกาะ ควรกระทำในยามคลื่นลมสงบ ไม่ควรทำในขณะที่มีพายุฝนฟ้าคะนอง

4. การแปลความหมาย หมายถึง วิธีการคิดแบบต่าง ๆ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการที่พอใจมากที่สุด สถานการณ์หนึ่ง ๆ เช่น เวลาสิบสองนาฬิกา เป็นเวลาที่นักท่องเที่ยว ควรเป็นเวลาที่นักท่องเที่ยวควรหยุดพักรับประทานอาหารกลางวัน

5. การตอบสนอง คือ การตัดสินใจกระทำกิจกรรมตามที่ตนได้ตัดสินใจเลือกสรรแล้ว เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ เช่น นักท่องเที่ยวได้ตัดสินใจที่จะเดินทางท่องเที่ยวในช่วงวันหยุด เพื่อพักผ่อน ดังนั้นนักท่องเที่ยวจะต้องวางแผนการเดินทาง และจัดการดำเนินการล่วงหน้า ในการกระทำกิจกรรมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ตั้งแต่กิจกรรมการกำหนดสถานที่ท่องเที่ยว กิจกรรมการเดินทาง กิจกรรมการจองที่พัก เพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง

6. ผลลัพธ์ที่ตามมา คือ ผลจากการกระทำหนึ่ง ๆ อาจได้ผลตามที่คาดหวังไว้ หรือ อาจตรงกันข้ามกับความคาดหวังที่ตั้งใจไว้ เช่น นักท่องเที่ยวได้มีการกำหนดการเดินทางไว้เพื่อมาพักผ่อน วันหยุดในประเทศไทย แต่ปรากฏว่าในเวลานั้นเกิดการชุมนุมที่สนามบิน และทำให้สนามบินต้องปิดทำการ เครื่องบินไม่สามารถลงจอดได้ มีผลลัพธ์ทำให้นักท่องเที่ยวไม่สามารถบรรลุผลตามที่คาดหวังไว้ได้

7. ปฏิกริยาต่อความผิดหวัง คือ ความรู้สึกที่เกิดขึ้นเมื่อสิ่งที่กระทำลงไปไม่บรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการ จึงต้องกลับมาแปลความหมาย ไตร่ตรอง เพื่อเลือกหาวิธีใหม่ ๆ มาตอบสนองความต้องการ หรืออาจจะเลิกความต้องการไป เพราะเห็นว่าเป็นสิ่งที่เกินความสามารถ

3. รูปแบบของพฤติกรรมนักท่องเที่ยว

Perreault and Dorden (1979) ได้แสดงความคิดเห็นถึงรูปแบบพฤติกรรมนักท่องเที่ยว ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 รูปแบบ ได้แก่

1. นักท่องเที่ยวแบบประหยัด (Budget Travelers) โดยทั่วไปแล้วนักท่องเที่ยวประเภทนี้มีรายได้ปานกลาง แต่แสวงหาการหยุดพักผ่อนหรือท่องเที่ยวที่ใช้ค่าใช้จ่ายต่ำ
2. นักท่องเที่ยวชอบผจญภัย (Adventurous Travelers) เป็นนักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาดีและมีรายได้ปานกลางถึงสูง มีความชื่นชอบในกิจกรรมระหว่างการเดินทางหยุดพักผ่อนหรือการท่องเที่ยวแบบผจญภัย
3. นักท่องเที่ยวประเภทเดินทางระหว่างวันหยุด (Vacationers Travelers) เป็นนักท่องเที่ยวกลุ่มเล็ก ๆ ซึ่งมักใช้เวลาในการคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวหรือการเดินทางในครั้งต่อไปว่าจะไปที่ไหน อย่างไร นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ค่อนข้างมีความกระตือรือร้นแต่มีรายได้ค่อนข้างน้อย
4. นักท่องเที่ยวแบบชอบเดินทางโดยใช้ระยะเวลาเดินทางยาวนาน (Moderates Travelers) เป็นนักท่องเที่ยวที่มีใจรักการท่องเที่ยวเดินทางอย่างมากแต่ไม่สนใจการท่องเที่ยวในระหว่างวันหยุดสุดสัปดาห์หรือการใช้เวลากับการเล่นกีฬา แต่จะชอบการเดินทางที่ใช้ระยะเวลานานมากกว่า

Cohen (1979) ได้แสดงความคิดเห็นถึงรูปแบบพฤติกรรมนักท่องเที่ยวไว้ ดังนี้

1. นักท่องเที่ยวแบบนันทนาการ (Recreational Tourists) เป็นนักท่องเที่ยวซึ่งเน้นความสำคัญในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการนันทนาการหรือการพักผ่อนทางร่างกาย
2. นักท่องเที่ยวแบบปลีกตัวหาความเพลิดเพลิน (The Diversionary Tourists) เป็นนักท่องเที่ยวที่พยายามทางแนวทางเพื่อลืมความจำเจในชีวิตประจำวัน
3. นักท่องเที่ยวมุ่งหาประสบการณ์ (The Experiential Tourists) เป็นนักท่องเที่ยวที่เดินทางเพื่อแสวงหาประสบการณ์ที่แท้จริง นักท่องเที่ยวประเภทนี้สนใจศึกษาและได้รับประสบการณ์ที่แท้จริงของแหล่งท่องเที่ยวที่ได้ไปสัมผัส ตัวอย่างเช่น เมื่อเดินทางไปประเทศสเปน ก็ต้องการสัมผัสวิถีชีวิตของผู้คนท้องถิ่นหรือวัฒนธรรมต่าง ๆ ที่แท้จริงเป็นของสเปน
4. นักท่องเที่ยวแบบชอบทดลอง (The Experimental Tourists) มีลักษณะที่เห็นเด่นชัดคือ ชอบติดต่อพูดคุยกับคนท้องถิ่นเพื่อเรียนรู้และทำความเข้าใจในชีวิตความเป็นอยู่ การปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมของคนท้องถิ่น

5. นักท่องเที่ยวที่ใช้ชีวิตแบบคนท้องถิ่น (The Existential Tourists) นักท่องเที่ยวประเภทนี้ต้องการผจญภัยหรือใช้ชีวิตภายใต้วัฒนธรรมและวิถีชีวิตเดียวกับคนท้องถิ่น นักท่องเที่ยวประเภทนี้จะใช้เวลาอยู่ในแหล่งท่องเที่ยวนั้นเป็นเวลานาน ตัวอย่างเช่น นักท่องเที่ยวที่มาใช้เวลาอยู่ในแหล่งท่องเที่ยวบางแห่งในประเทศไทย

Swarbrook และ Horner (1999) ได้แสดงความคิดเห็นถึงรูปแบบพฤติกรรมนักท่องเที่ยวไว้ ดังนี้

1. นักท่องเที่ยวประเภทหลงใหลในทะเล (Active Sea lovers)
2. นักท่องเที่ยวประเภทชอบผูกมิตร (Contact-Minded Holiday Makers) มีจิตใจชอบติดต่อกับผู้อื่น แสวงหามิตรใหม่โดยเฉพาะที่เป็นคนท้องถิ่น
3. นักท่องเที่ยวประเภทชอบชมธรรมชาติ (Nature Viewers) ชอบความงดงามของภูมิทัศน์ของแหล่งท่องเที่ยว
4. นักท่องเที่ยวประเภทแสวงหาการพักผ่อน (Rest-Seekers) ใช้เวลาไปกับการนอนพักผ่อนหย่อนใจมากกว่าการทำกิจกรรมอื่น ๆ
5. นักค้นหา (Discovers) ชอบกิจกรรมประเภทผจญภัยและชอบแสวงหามิตรใหม่
6. นักท่องเที่ยวแบบเดินทางพร้อมครอบครัว (Family-Orientated) เป็นนักท่องเที่ยวที่หลงใหลในแสงแดดและทะเล และชอบเดินทางท่องเที่ยวแบบไปเป็นครอบครัว
7. นักท่องเที่ยวแบบประเพณีนิยม (Traditionalists) ชอบเดินทางท่องเที่ยวที่เน้นความปลอดภัยและไม่เสี่ยงภัย

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน

1. ความหมายของการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน

สถาบันการท่องเที่ยวโดยชุมชน (2561) กล่าวว่า การท่องเที่ยวที่คำนึงถึงความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม สังคม และวัฒนธรรมของชุมชน กำหนด ทิศทางโดยชุมชน จัดการโดยชุมชน เพื่อชุมชน และชุมชนมีบทบาทเป็นเจ้าของในการจัดการ ดูแล เพื่อให้เกิดการเรียนรู้แก่ผู้มาเยือน

โครงการท่องเที่ยวเพื่อชีวิตและธรรมชาติ (2540) กล่าวว่า การท่องเที่ยวที่คำนึงถึงความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม สังคม และวัฒนธรรม กำหนดทิศทางโดยชุมชน จัดการโดยชุมชน เพื่อชุมชนและชุมชนมีบทบาทเป็นเจ้าของมีสิทธิในการจัดการดูแล เพื่อให้เกิดการเรียนรู้แก่ผู้มาเยือน

2. หลักการของการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน

สถาบันการท่องเที่ยวโดยชุมชน (2561) กล่าวว่า การท่องเที่ยวโดยชุมชนที่ใช้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือในการพัฒนาชุมชนมีหลักการ ดังนี้

- 2.1 ชุมชนเป็นเจ้าของ
- 2.2 ชาวบ้านเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางและตัดสินใจ
- 2.3 ส่งเสริมความภาคภูมิใจในตนเอง
- 2.4 ยกระดับคุณภาพชีวิต
- 2.5 มีความยั่งยืนทางด้านสิ่งแวดล้อม
- 2.6 คงเอกลักษณ์และวัฒนธรรมท้องถิ่น
- 2.7 ก่อให้เกิดการเรียนรู้ระหว่างคนต่างวัฒนธรรม
- 2.8 เคารพในวัฒนธรรมที่แตกต่างและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์
- 2.9 เกิดผลตอบแทนที่เป็นธรรมแก่คนท้องถิ่น
- 2.10 มีการกระจายรายได้สู่สาธารณประโยชน์ของชุมชน

3. องค์ประกอบของการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน

สถาบันการท่องเที่ยวโดยชุมชน (2561) ได้แบ่งองค์ประกอบของการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน ไว้ 4 ด้าน ดังนี้

3.1 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม

3.1.1 ชุมชนมีฐานทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ และมีวิธีการผลิตที่พึ่งพาและใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

3.1.2 ชุมชนมีวัฒนธรรมประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น

3.2 ด้านองค์กรชุมชน

3.2.1 ชุมชนมีระบบสังคมที่เข้าใจกัน

3.2.2 มีปราชญ์ หรือผู้มีความรู้ และทักษะในเรื่องต่าง ๆ หลากหลาย

3.2.3 ชุมชนรู้สึกเป็นเจ้าของและเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนา

3.3 ด้านการจัดการ

3.3.1 มีกฎ-กติกาในการจัดการสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และการท่องเที่ยว

3.3.2 มีองค์กรหรือกลไกในการทำงานเพื่อจัดการการท่องเที่ยว และสามารถเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับการพัฒนาชุมชนโดยรวมได้

3.3.3 มีการกระจายผลประโยชน์ที่เป็นธรรม

3.3.4 มีกองทุนที่เอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน

ด้านการเรียนรู้

3.3.5 ลักษณะของกิจกรรมการท่องเที่ยวสามารถสร้างการรับรู้ และความเข้าใจ

ในวิถีชีวิตและวัฒนธรรมที่แตกต่าง

3.3.6 มีระบบจัดการให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ระหว่างชาวบ้านกับผู้มาเยือน

3.3.7 สร้างจิตสำนึกเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม
ทั้งในส่วนของชาวบ้านและผู้มาเยือน

3.4 ด้านการเรียนรู้

3.4.1 ลักษณะของกิจกรรมการท่องเที่ยวที่สามารถสร้างการรับรู้ และความเข้าใจ
ในวิถีชีวิตและวัฒนธรรมที่แตกต่าง

3.4.2 มีระบบจัดการให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ระหว่างชาวบ้านกับผู้มาเยือน

3.4.3 สร้างจิตสำนึกเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม
ทั้งในส่วนของชาวบ้านและผู้มาเยือน

4. ประโยชน์ที่ชุมชนได้รับจากการท่องเที่ยวโดยชุมชน

สถาบันการท่องเที่ยวโดยชุมชน (2561) ได้กล่าวถึงประโยชน์ที่ชุมชนได้รับจากการ
ท่องเที่ยวโดยชุมชนไว้ดังนี้

1. การท่องเที่ยวโดยชุมชนมีส่วนสนับสนุนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติโดยชุมชน
ความอยู่รอดของชุมชนขึ้นอยู่กับฐานทรัพยากรธรรมชาติวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชุมชน คนใน
ชุมชน มีความเชื่อมโยงผูกพันกับทรัพยากร ดิน น้ำ ป่า การท่องเที่ยวโดยชุมชนเป็นเครื่องมือในการ
ส่งเสริมการจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืน สร้างความภาคภูมิใจให้กับชุมชนในการเผยแพร่ภูมิปัญญา
ในการจัดการ ทรัพยากร สร้างสรรค์กิจกรรมการท่องเที่ยวให้ผู้มาเยือนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สร้าง
ความร่วมมือของ หน่วยงานในการทำงานเป็นพันธมิตรร่วมกับชุมชนในการอนุรักษ์ทรัพยากร
ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2. การท่องเที่ยวโดยชุมชนมีส่วนสนับสนุนการพัฒนาวัฒนธรรมท้องถิ่น วิถีชีวิตและ
วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่บอกถึงอัตลักษณ์ความเป็นชุมชน ความเข้มแข็งของชุมชนจะทำให้ชุมชน สามารถ
ปรับตัวให้อยู่ในสังคมที่ยังคงอนุรักษ์วัฒนธรรมและประยุกต์ให้สอดคล้องกับยุคสมัย มีการสืบทอด
สู่คนรุ่นหลังได้อย่างต่อเนื่อง การท่องเที่ยวโดยชุมชนเป็นเครื่องมือในการสร้างความภาคภูมิใจ
ให้กับคน ในชุมชนในการนำเสนอ “ของดี” ชุมชนให้คนภายนอกได้รับรู้ ทำให้เกิดการสืบค้น ถ่ายทอด
และฟื้นฟู วัฒนธรรมจากรุ่นสู่รุ่น ชุมชนมีการบริหารจัดการและร่วมกันกำหนดว่าวิถีชีวิตและ
วัฒนธรรมอะไรบ้างที่ ชุมชนพร้อมในการนำเสนอและสร้างการเรียนรู้แก่ผู้มาเยือน ตลอดจน
มีแนวทางปฏิบัติตัวสำหรับ นักท่องเที่ยว การที่มีนักท่องเที่ยวสนใจแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิถีชีวิตและ
วัฒนธรรมคน ท้องถิ่น เป็นตัวกระตุ้น อีกทางหนึ่งที่ทำให้ชุมชนเกิดความภาคภูมิใจ และมีชีวิตชีวา
ในการนำเสนอข้อมูล สามารถสร้างการมีส่วนร่วม ร่วมให้กับนักท่องเที่ยวในกิจกรรมทางวัฒนธรรมของ
ตน ทำให้เยาวชนคนรุ่นหลังเห็นคุณค่าของชุมชนตนเอง

3. การท่องเที่ยวโดยชุมชนมีส่วนสนับสนุนการพัฒนาคน ความภาคภูมิใจในความ
เป็นท้องถิ่น หรือชาติพันธุ์ความร่วมมือและความสามัคคีของคนในชุมชน การมี พื้นที่ทางสังคม ได้รับ

การยอมรับจากคนภายนอก เป็นหัวใจสำคัญของการดำรงไว้ซึ่งความเป็นชุมชน การ ท่องเที่ยวโดยชุมชนช่วยให้คนในชุมชนได้มีส่วนร่วมและกำหนดบทบาทของชุมชนต่อการท่องเที่ยว มี กระบวนการในการจัดการความรู้ภายในชุมชน สร้างระบบในการบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาการ ท่องเที่ยวภายในชุมชนโดยชุมชนเอง มีการพัฒนาทักษะและเพิ่มเติมความรู้ใหม่ให้กับสมาชิกในชุมชนในการ บริหารจัดการท่องเที่ยว ให้คนในชุมชนมีความเชื่อมั่นในการนำเสนอปัญหาและความต้องการกับหน่วยงาน ภายนอก นำเสนอประสบการณ์และความสำเร็จในการพัฒนากับคนและหน่วยงานที่มาศึกษา-ดูงาน นอกจากเป็นการพัฒนา “คนใน” แล้วยังให้การศึกษาให้กับ “คนนอก” ด้วย

4. การท่องเที่ยวโดยชุมชนมีส่วนสนับสนุนเศรษฐกิจชุมชนและคุณภาพชีวิตคนท้องถิ่น การท่องเที่ยวเป็นการดึงคนจากภายนอกมาเรียนรู้ชุมชน แรงจูงใจที่ทำให้นักท่องเที่ยวเข้ามาในชุมชน คือ วิถีชีวิตที่แตกต่าง วัฒนธรรมดั้งเดิม และแหล่งท่องเที่ยวที่มีความอุดมสมบูรณ์ จุดดึงดูดคือ วิถีชีวิตที่ เรียบง่ายและมีการดำรงชีวิตที่ผูกพันกับธรรมชาติการท่องเที่ยวโดยชุมชนจึงเป็นรายได้เสริมที่สามารถนำรายได้นั้นไปดำรงชีพ โดยที่คนในชุมชนยังคงดำเนินวิถีดั้งเดิมหรือเป็นการสร้างทางเลือกเรื่องรายได้ให้กับ บางครอบครัว ในการสร้างอาชีพเสริมที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว สร้างงานให้กับคนในชุมชนการท่องเที่ยว โดยชุมชน จัดสรรรายได้จากการท่องเที่ยวสนับสนุนกิจกรรมการพัฒนาชุมชนและสาธารณประโยชน์

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

สุจิตรา ยางนอก, ลัญจกร นิลกาญจน์ และปัญญา เลิศไกร (2566) ศึกษาเรื่อง การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนแบบยั่งยืน พบว่า การท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืนให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของภาคีสาธารณะในการพัฒนาองค์ความรู้ในท้องถิ่นเช่นบริบทชุมชนประเพณี วัฒนธรรมและสินค้าเพื่อการท่องเที่ยวกระตุ้นแรงดึงดูดใจในการสร้างคุณค่าและมูลค่าทางเศรษฐกิจ การท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืนจึง จำเป็นต้องมีการวางแผนและดำเนินกิจกรรมทั้งในระยะสั้นและระยะยาว การท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืนถูกนำเสนอให้เป็นทางเลือกของการพัฒนาที่ยั่งยืนเพื่อจัดการความยากจนลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากการท่องเที่ยวและสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ สำหรับหลักการท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืนประกอบด้วย 9 ประการได้แก่1) เป็นหลักการปฏิบัติที่ยั่งยืน 2) สร้างความสมดุลระหว่างชุมชนและผู้มาเยี่ยมชม 3) อำนวยความสะดวกในการทำงานร่วมกัน 4) คืนอำนาจให้ชุมชน 5) เพิ่มผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ 6) ลดผลกระทบเชิงลบที่อาจเกิดขึ้น 7) ปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง 8) มาตรการและประเมินผลกระทบ และ

9) สร้างความยืดหยุ่น ดังนั้น การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืนนั้นเป็นการสร้างความสมดุลระหว่างผลประโยชน์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

สุวิษฐา รักหาญ กนกกานต์ แก้วนุช และเทิดชาย ช่วยบำรุง (2566) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาเกณฑ์การประเมินการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนสู่ความยั่งยืน พบว่า การประเมินการท่องเที่ยวโดยชุมชน ประกอบไปด้วย 8 องค์ประกอบ ได้แก่ การบริหารจัดการภายในชุมชน ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน มรดกและวัฒนธรรม แหล่งดึงดูดและแหล่งท่องเที่ยว เครือข่ายและชุมชนเข้มแข็ง ความปลอดภัย และการรับรองและบริการ เพื่อใช้ในการประเมินการบริหารจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน ชุมชนสามารถนำเกณฑ์การประเมินมาประยุกต์และปรับใช้ในการประเมินการจัดการการท่องเที่ยวภายในชุมชน เพื่อให้การท่องเที่ยวโดยชุมชนมีความพร้อมของชุมชน ความพร้อมทางด้านศักยภาพของพื้นที่ รวมไปถึงความรู้ความเข้าใจในมาตรฐานเกณฑ์การประเมิน และการบูรณาการ และให้เกิดมาตรฐานการรองรับจากหน่วยงานรวมทั้งสามารถขับเคลื่อนการท่องเที่ยวภายในชุมชนเกิดความยั่งยืนสืบไป

ศิริวิชญ์ สุประดิษฐ์ และสันติธร ภูริภักดี (2563) ศึกษาเรื่อง รูปแบบการดำเนินการเพื่อสังคมของการท่องเที่ยวโดยชุมชน ของวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวบ้านแหลมสัก ตำบลแหลมสัก อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่ พบว่า วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวแหลมสักมีแนวทางในการดำเนินงานที่ประสบความสำเร็จได้โดยใช้โมเดลเป็นรูปแบบในการดำเนินงาน เรียกว่าแหลมสักโมเดล ช่วยในการขับเคลื่อนให้ดำเนินการด้านการท่องเที่ยวโดยชุมชนของวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวบ้านแหลมสักให้ประสบความสำเร็จในด้านบริหารจัดการ ส่งผลให้คนชุมชนเห็นถึงความสำคัญของการดำเนินการท่องเที่ยว และคนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วยความเต็มใจ รูปแบบของแหลมสักโมเดลยังสอดคล้องกับองค์ประกอบของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดความยั่งยืนอีกด้วย

ณัฐพัชร มณีโรจน์ (2560) ศึกษาเรื่อง การจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน พบว่า การท่องเที่ยวโดยชุมชนเป็นการท่องเที่ยวที่สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมบริหารจัดการการท่องเที่ยวเพื่อประโยชน์ต่อชุมชน โดยกิจกรรมการท่องเที่ยวมุ่งสร้างปฏิสัมพันธ์ และความผูกพันระหว่างเจ้าบ้านกับผู้มาเยือนผ่านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมท่องเที่ยวซึ่งนำไปสู่การเรียนรู้ เข้าใจอย่างลึกซึ้งถึงรากเหง้าของชุมชนเน้นความยั่งยืน และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สร้างความสมดุลระหว่างทรัพยากรการท่องเที่ยว สังคม วัฒนธรรม และวิถีชีวิตของสมาชิกในชุมชน รวมถึงสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับสมาชิกในชุมชน และก่อให้เกิดการเรียนรู้ประสบการณ์ที่มีคุณค่ากับผู้มาเยือน การจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน ประกอบด้วย การวางแผน การจัดการ การนำการประสานงาน และการควบคุม โดยทุก ๆ กระบวนการเน้นการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชน ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมพัฒนา ร่วมลงมือปฏิบัติ ร่วมแบ่งปันผลประโยชน์ และมีส่วนร่วมประเมินผล

สุดถนอม ตันเจริญ (2560) ศึกษาเรื่อง การจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนกับการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนบางขันแตก จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า ศักยภาพด้านองค์กรชุมชนและด้านการจัดการในการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนส่งผลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนมากที่สุด โดยเฉพาะการที่ชุมชนมีระบบสังคมที่เข้าใจกัน ชุมชนสามารถเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับการพัฒนาชุมชนโดยรวมได้ และการมีกฎกติกาในการจัดการสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และการท่องเที่ยว เป็นองค์ประกอบสำคัญของศักยภาพในการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนมากที่สุด ส่วนการรับรู้และเรียนรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวโดยชุมชน พบว่ากลุ่มตัวอย่างได้เรียนรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวโดยชุมชนในเรื่องการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม ทั้งในส่วนของชาวบ้านและผู้มาเยือนมากที่สุด

สุตา สุวรรณภิรมย์ (2560) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวเกาะช้าง จังหวัดตราด พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศส่วนใหญ่เดินทางมาท่องเที่ยวด้วยตนเอง พักค้างคืน 2 คืน ราคาห้องพักอยู่ในช่วง 1,001-3,000 บาท/คืน มากกับกลุ่มเพื่อน กิจกรรมดำน้ำเป็นกิจกรรมที่ชื่นชอบมากที่สุด และวัตถุประสงค์ของการเดินทางมาท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นการเดินทางมาพักผ่อน เฉพาะนักท่องเที่ยวชาวไทยเคยเดินทางมาเที่ยวเกาะช้างแล้ว 2 ครั้ง ใช้จ่ายเงินเพื่อการท่องเที่ยวประมาณ 2,001-4,000 บาท/ครั้ง ส่วนใหญ่เดินทางด้วยรถยนต์ส่วนตัว ความสวยงามของธรรมชาติที่เกาะช้างเป็นสิ่งดึงดูดใจให้มาเที่ยว ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศพบว่า ส่วนใหญ่ไม่เคยเดินทางมาเที่ยวเกาะช้าง เดินทางมาด้วยรถยนต์โดยสาร และใช้จ่ายเงินเพื่อการท่องเที่ยวประมาณ 8,001-10,000 บาท/ครั้ง นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศส่วนใหญ่ชื่นชอบประเพณีและวัฒนธรรม ในส่วนของความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาเที่ยวเกาะช้าง พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความพึงพอใจในระดับค่อนข้างสูงต่อปัจจัยผลิตภัณฑ์/บริการในเรื่องแหล่งท่องเที่ยว สำหรับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ พบว่า นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีความพึงพอใจในระดับสูงต่อปัจจัยผลิตภัณฑ์/บริการในเรื่องประเพณีและวัฒนธรรม ส่วนแนวทางพัฒนาการท่องเที่ยวเกาะช้างเพื่อให้นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศมีความพึงพอใจเพิ่มมากขึ้น

ปริญา ลาปะ (2558) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมาของนักท่องเที่ยวชาวไทย พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เลือกชมธรรมชาติวิวทัศน์ เหตุผลที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เพื่อมาพักผ่อนโดยนักท่องเที่ยวตัดสินใจในการเลือกสถานที่ท่องเที่ยวด้วยตัวเอง นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มาในวันหยุดสุดสัปดาห์ การท่องเที่ยวธรรมชาติส่วนใหญ่เลือกมาที่อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ การท่องเที่ยววัฒนธรรมส่วนใหญ่เลือกมาที่อนุสาวรีย์ท้าวสุรนารี การท่องเที่ยวแบบบันเทิงและการกีฬาเลือกมาที่ปาลิโอเขาใหญ่ การท่องเที่ยวเพื่อการประชุมสัมมนา ส่วนใหญ่เลือกมาที่สวนสัตว์นครราชสีมา พาหนะในการเดินทางมาท่องเที่ยวส่วนใหญ่ใช้รถยนต์ส่วนบุคคล ความถี่ใน

การท่องเที่ยว มากกว่า 6 ครั้ง/ปี ช่วงเวลาในการมาเที่ยวส่วนใหญ่ ไปเช้า-เย็นกลับ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่พักที่โรงแรม/รีสอร์ท ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยในการท่องเที่ยวแต่ละครั้งต่ำกว่า 10,000 บาท สินค้าที่นิยมเลือกซื้อกลับบ้านคือสินค้าที่ระลึกอาหารพื้นบ้านที่นิยมเลือกซื้อกลับบ้านคือขนม สินค้าที่ระลึกที่นิยมเลือกซื้อกลับบ้าน คือ พวงกุญแจ เครื่องจักสานที่นิยมเลือกซื้อกลับบ้านคือกระเป๋า เครื่องปั้นดินเผาที่นิยมเลือกซื้อกลับบ้านคือกระถางต้นไม้ดินเผา ลักษณะการเดินทางมาท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมากับครอบครัวและญาติ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารของแหล่งท่องเที่ยวจากอินเทอร์เน็ต

2. งานวิจัยต่างประเทศ

Giampiccoli (2019) ได้ศึกษาเรื่อง การให้เหตุผลเชิงแนวคิดและกลยุทธ์ เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนเป็นหลัก พบว่า การเปลี่ยนแปลงนโยบายไปสู่ความครอบคลุมตามหลักการและลักษณะของ CBT เป็นการให้เหตุผลว่าการท่องเที่ยวควรสนับสนุนการแจกจ่ายซ้ำแทนที่จะเพิ่มความไม่เท่าเทียมกัน นอกจากนี้ ยังให้เหตุผลอีกว่า ภาคส่วนนี้จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนตามหลักการโดยคำนึงถึงสภาพแวดล้อมและบริบทของท้องถิ่น เพิ่มผลประโยชน์ในท้องถิ่นให้สูงที่สุด โดยมีสมาชิกในชุมชนท้องถิ่นเป็นผู้นำกระบวนการพัฒนาการท่องเที่ยว โดยมีกลยุทธ์หลักดังนี้ 1) สู่แนวทางการแก้ไขใหม่และการท่องเที่ยวเชิงทางเลือก 2) การท่องเที่ยวโดยชุมชน: สู่การแจกจ่ายซ้ำ 3) กรอบการท่องเที่ยวเปรียบเทียบเพื่อผลกระทบ 4) อภิปรายและแนวทางที่เป็นไปได้ในอนาคต

Giampiccoli และ Saayman (2018) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนและการมีส่วนร่วมของชุมชน แอฟริกาใต้ พบว่า การบริหารจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน (CBT) ที่แท้จริงเป็นเรื่องของผู้ที่มีความคิดริเริ่ม ควบคุมกระบวนการพัฒนาดังแต่ต้น โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนไม่ใช่มาจากการบังคับของหน่วยงานภายนอกใด ๆ ประเด็นคือจะช่วยให้ชุมชนพัฒนากระบวนการ CBT ได้อย่างไรโดยไม่เพียงแค่เข้ามามีส่วนร่วมอย่างเดียว หน่วยงานภายนอกสามารถเข้ามาช่วยได้ในการอำนวยความสะดวกการพัฒนา CBT หากมีชุมชนท้องถิ่นเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการ ดังนั้น การมีส่วนร่วมของชุมชนในท้องถิ่นจะไม่อยู่ภายใต้การควบคุมของหน่วยงานภายนอก หรือเรียกว่า Self-Participation การมีส่วนร่วมของชุมชน (Community Participation) จึงไม่สามารถถูกส่งเสริมหรือกระตุ้นได้ CBT ที่นี้หมายถึง Community Self-Participation ชุมชนมีส่วนร่วมด้วยตนเองโดยไม่ได้รับคำแนะนำหรือกำกับจากหน่วยงานภายนอก ดังนั้น บางทีรูปแบบของการมีส่วนร่วมในท้องถิ่นอย่างเดียวอาจทำลายรูปแบบอำนาจที่มีอยู่และการพัฒนาที่ไม่เท่าเทียมกัน เป็นที่มาจากภายในชุมชนท้องถิ่นเองการมีส่วนร่วมของชุมชนในด้านการท่องเที่ยวและ CBT ต่างก็เกี่ยวข้องกับรูปแบบวัฏจักรชีวิตในพื้นที่ (TALC) ตาม TALC, Amerta (2017) เสนอหกขั้นตอนของการพัฒนาโดยอนุมาณประเด็นเฉพาะของการมีส่วนร่วมของชุมชนและการควบคุมการท่องเที่ยว ขั้นตอนสามารถสรุปได้ดังนี้ 1) ระยะเวลาสำรวจ (การสำรวจและการเติบโต

ที่เกิดขึ้นเอง) 2) ระยะการมีส่วนร่วม (การมีส่วนร่วม) 3) ระยะการพัฒนา (การพัฒนาและการก่อสร้าง) 4) ระยะการรวบรวมกิจการ (การรวบรวมกิจการ) 5) ระยะแห่งความมั่นคง (ความมั่นคง) 6) ระยะเสื่อมหรือฟื้นฟู (สูญเสียคุณภาพหรือเกิดใหม่)

Phạm Thị Thanh Huyền (2018) ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนที่หมู่บ้านโบราณดงลำ ฮานอย ประเทศเวียดนาม พบว่า เมื่อมีการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชน ผู้คนก็ได้มีโอกาสเพิ่มมากขึ้นและอุตสาหกรรมธุรกิจดั้งเดิมได้รับการดูแลและพัฒนาทำให้กลายเป็นผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวที่มีเอกลักษณ์ไม่เหมือนใคร การบริโภคผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่นได้รับความสะดวกสบายมากขึ้น รายได้จากบริการให้เช่าห้องพัก การขายสินค้า การขนส่ง หรืองานแสดงต่าง ก็จะช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของชุมชน นอกจากนี้การพัฒนาด้านโครงสร้างของอุตสาหกรรมแรงงานแล้ว ยังมีการเปลี่ยนแปลงด้านอาชีพการงานด้านการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ การท่องเที่ยวโดยชุมชนเป็นกิจกรรมที่ดึงดูดชุมชนท้องถิ่นให้เข้ามามีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวและได้รับผลประโยชน์ร่วมกัน เนื่องจากชุมชนในท้องถิ่นเป็นส่วนหนึ่งที่เข้ามามีส่วนร่วมกับกิจกรรม จึงเป็นกลุ่มผู้คนที่มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพและทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศยังคงมีจำกัด ประสบปัญหาในการสื่อสารและแนะนำลูกค้าชาวต่างชาติ คุณลักษณะที่สำคัญที่สุดของการท่องเที่ยวโดยชุมชนคือผู้จัดการท่องเที่ยวและผู้อยู่อาศัยในชุมชนพื้นถิ่นจะใช้ประโยชน์จากธุรกิจการท่องเที่ยวจากแหล่งท่องเที่ยวและคุณค่าทางวัฒนธรรมเฉพาะตัวในชุมชนให้มากที่สุด

Unathi Sonwabile Henama และคณะ (2017) ศึกษาเรื่อง บทเรียนที่ได้รับจากความสำเร็จในการท่องเที่ยวโดยชุมชน-กรณีศึกษาจาก Global South พบว่า องค์ประกอบที่สำคัญสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่นำไปสู่ความสำเร็จได้ต้องประกอบด้วยปัจจัยดังนี้ 1) การวางแผนแบบชุมชนมีส่วนร่วมและการเสริมสร้างศักยภาพเพื่อยกระดับความสามารถในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน 2) ความร่วมมือกับองค์กรต่าง ๆ และพันธมิตรที่อำนวยความสะดวกในการเชื่อมโยงไปยังตลาดเพื่อรับรองความมั่นคงด้านการเงิน 3) การบริหารจัดการท้องถิ่น การเสริมอำนาจกับบรรดาสมาชิกในชุมชน 4) การกำหนดเป้าหมายด้านสิ่งแวดล้อม หรือชุมชนเพื่อรับรองผลลัพธ์จะสอดคล้องกับค่านิยมของชุมชนท้องถิ่น 5) ความช่วยเหลือจากผู้สนับสนุน (รัฐบาล สถาบันเงินทุนและภาคเอกชน) เพื่ออำนวยความสะดวกในการเข้าถึงเศรษฐกิจในระบบ 6) มุ่งเน้นการสร้างรายได้เสริมเพื่อความยั่งยืนของชุมชนในระยะยาว

Dangi (2016) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางบูรณาการสู่ “การท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืน ประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า ระบบระดับโลกอีกระบบหนึ่งเกิดขึ้นในเดือนสิงหาคม 2010 อันเป็นผลมาจากการรวบรวมกิจการระหว่าง Global Sustainable Tourism Council (GSTC) และ Sustainable Tourism Stewardship Council (STSC) ในเดือนกันยายน 2009 องค์กรภายใต้ GSTC แห่งใหม่นี้มีฐานสมาชิกทั่วโลกที่หลากหลาย ซึ่งรวมถึง หน่วยงานของ UN บริษัทท่องเที่ยว

ชั้นนำ โรงแรม คณะกรรมการการท่องเที่ยวของประเทศ และผู้ประกอบการท่องเที่ยว เพื่อส่งเสริมแนวทางปฏิบัติด้านการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน หลักเกณฑ์นี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้กับโรงแรม บริษัทนำเที่ยว และจุดหมายปลายทางโดยเฉพาะ และจัดเป็น 4 เสาหลัก 1) แสดงให้เห็นถึงการบริหารจัดการจุดหมายปลายทางที่ยั่งยืน 2) เพิ่มผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจให้สูงสุดแก่ชุมชนเจ้าภาพและลดผลกระทบด้านลบลงให้น้อยที่สุด 3) เพิ่มผลประโยชน์แก่ชุมชน ผู้มาเยือน และวัฒนธรรมให้มากที่สุด ลดผลกระทบด้านลบลงให้น้อยที่สุด 4) เพิ่มประโยชน์ต่อสิ่งแวดล้อมให้มากที่สุดและลดผลกระทบด้านลบลงให้น้อยที่สุด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านไร่สุขสันต์ อ.เมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ผู้วิจัยได้เลือกใช้วิธีการวิจัยแบบผสม (Mixed Method) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีรายละเอียดในการดำเนินการศึกษา ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดการกระทำกับข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. การวิจัยเชิงคุณภาพ

1.1 ประชากร คือ เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลโคกก่อง จังหวัดบึงกาฬ, ผู้ประกอบการบริษัททัวร์, ผู้ประกอบการร้านอาหาร, ผู้ประกอบการโฮมสเตย์, ผู้ประกอบการร้านของฝากและของที่ระลึก, ผู้ใหญ่บ้านหมู่บ้านไร่สุขสันต์ และปราชญ์ชาวบ้านหมู่บ้านไร่สุขสันต์

1.2 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวบ้านไร่สุขสันต์ จำนวน 15 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ด้วยวิธีการโดยสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ประกอบด้วย 3 กลุ่ม ได้แก่

1.2.1 ตัวแทนหน่วยงานภาครัฐ จำนวน 2 คน ได้แก่

1.2.1.1 เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลโคกก่อง จังหวัดบึงกาฬ จำนวน 2 คน

1.2.2 ตัวแทนหน่วยงานภาคเอกชน จำนวน 7 คน ได้แก่

1.2.2.1 ผู้ประกอบการบริษัททัวร์ จำนวน 1 คน

1.2.2.2 ผู้ประกอบการร้านอาหาร จำนวน 2 คน

- 1.2.2.3 ผู้ประกอบการโฮมสเตย์ จำนวน 2 คน
- 1.2.2.4 ผู้ประกอบการร้านของฝากและของที่ระลึก จำนวน 2 คน
- 1.2.3 ตัวแทนประชาชนในเขตพื้นที่หมู่บ้านไร่สุขสันต์ จำนวน 6 คน ได้แก่
 - 1.2.3.1 ผู้ใหญ่บ้านหมู่บ้านไร่สุขสันต์ จำนวน 1 คน
 - 1.2.3.2 ผู้นำกลุ่มฝึกอาชีพ จำนวน 2 คน
 - 1.2.3.3 ประชาชนชาวบ้านหมู่บ้านไร่สุขสันต์ จำนวน 3 คน

2. การวิจัยเชิงปริมาณ

2.1 ประชากร คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดบึงกาฬ โดยปี พ.ศ.2563 มีจำนวน 160 คน (ผู้ใหญ่บ้านหมู่บ้านไร่สุขสันต์, 2564: สัมภาษณ์)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวที่บ้านไร่สุขสันต์ จำนวน 113 คน กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวก (Convenience Sampling Random) (Krejcie and Morgan, 1970)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ มี 2 ประเภท คือ การสัมภาษณ์เชิงลึก และแบบสอบถาม มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การสัมภาษณ์เชิงลึก สำหรับกลุ่มตัวอย่างเชิงคุณภาพเพื่อสัมภาษณ์ในเรื่องการท่องเที่ยว (5As) พฤติกรรมนักท่องเที่ยว และการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน (CBT)

2. แบบสอบถาม (Questionnaire) สำหรับสอบถามนักท่องเที่ยวสร้างตามความมุ่งหมายและกรอบแนวคิดการวิจัยที่กำหนดขึ้น โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 11 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ภูมิสำเนา วัตถุประสงค์ในการเดินทางท่องเที่ยวชุมชนท่องเที่ยวหมู่บ้านไร่สุขสันต์ในครั้งนี้ ท่านมักเดินทางท่องเที่ยวกับใคร ท่านรู้จักชุมชนท่องเที่ยวหมู่บ้านไร่สุขสันต์จากสื่อใด ค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยวในครั้งนี้ และรูปแบบยานพาหนะในการเดินทางท่องเที่ยว ลักษณะคำตอบเป็นตัวเลือก (Check List)

ตอนที่ 2 พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมือง จังหวัดบึงกาฬ จำนวน 7 ข้อ ได้แก่ จุดประสงค์ในการท่องเที่ยว บุคคลที่ร่วมเดินทาง ช่องทางในการรับข้อมูลทางการท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวครั้งนี้ พาหนะในการเดินทาง ประเภทของที่พกที่ท่านเลือก และจำนวนครั้งในการเดินทางมาท่องเที่ยวหมู่บ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ลักษณะคำตอบเป็นตัวเลือก (Check List)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับทรัพยากรท่องเที่ยว แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ สิ่งดึงดูดใจ การเข้าถึง สิ่งอำนวยความสะดวก ที่พัก และกิจกรรมการท่องเที่ยว ลักษณะแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม องค์กรชุมชน การจัดการ และการเรียนรู้ ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การสร้างเครื่องมือการวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบด้วยแบบสังเกต และการสัมภาษณ์เชิงลึก มีขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวข้อง จากเอกสารตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสำรวจทรัพยากรการท่องเที่ยว รวมทั้งพฤติกรรมนักท่องเที่ยว และการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์

1.2 จัดทำแบบสัมภาษณ์ตามกรอบแนวคิดที่กำหนด โดยพิจารณาถึงรายละเอียดที่ครอบคลุมถึงความมุ่งหมาย

1.3 ดำเนินการสร้างแบบสังเกตและแบบสัมภาษณ์ โดยพิจารณาเนื้อหาให้ครอบคลุมกับจุดมุ่งหมายในการวิจัยและกรอบแนวคิดการวิจัย

1.4 นำแบบสังเกตและแบบสัมภาษณ์ที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความถูกต้องและครบถ้วนสมบูรณ์

1.5 การตรวจสอบคุณภาพของแบบสังเกตและแบบสัมภาษณ์ โดยนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) จำนวน 3 ท่าน คือ

1.5.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภัทรา สีทองแสง

1.5.2 อาจารย์ ดร.โอชัญญา บัวธรรม

1.5.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลินจง โพธิ์

1.6 ปรับปรุงแบบสังเกต และแบบสัมภาษณ์ ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วดำเนินการจัดทำฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเชิงคุณภาพต่อไป

1.7 ส่งแบบสัมภาษณ์ยื่นขอจริยธรรมกับกองส่งเสริมการวิจัยและบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

1.8 นำแบบสัมภาษณ์ ไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2. การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

2.1 ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทรัพยากรท่องเที่ยว พฤติกรรมนักท่องเที่ยว และการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน (CBT) เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.2 จัดทำแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดที่กำหนด โดยพิจารณาถึงรายละเอียดที่ครอบคลุมถึงความมุ่งหมาย

2.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความเหมาะสมความถูกต้องของการใช้ภาษาและความครอบคลุมเนื้อหาของการวิจัย และนำมาปรับปรุงแก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แนะนำ

2.4 ปรับปรุงแบบสอบถามตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แนะนำ แล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม ซึ่งผู้เชี่ยวชาญมีจำนวน 3 ท่าน คือ

2.4.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวัชร สัจจงแสง

2.4.2 อาจารย์ ดร.โอชัยญา บัวธรรม

2.4.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลินจง โพชารี

2.5 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ทำโดยนำแบบสอบถามแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะเรียบร้อยแล้ว ไปทดลองใช้ (Try - Out) จำนวน 30 คน จากนั้นนำมาตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามและวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) อยู่ระหว่าง 0.981-0.979 และคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ซึ่งแบบสอบถามนี้มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50-1.00

2.6 นำผลที่ได้จากการตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม เสนออาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้ง เพื่อปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ แล้วจัดทำเพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

2.7 ส่งแบบสอบถามยื่นขอจริยธรรมกับกองส่งเสริมการวิจัยและบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

2.8 นำแบบสอบถาม ไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนและวิธีการ ดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพตามขั้นตอน ดังนี้

1.1 ผู้วิจัยนำหนังสือราชการขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล จากคณะกรรมการท่องเที่ยวและการโรงแรม มหาวิทยาลัยมหาสารคามเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึก (In – Depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ได้แก่ ตัวแทนหน่วยงานภาครัฐ จำนวน 2 คน ตัวแทนหน่วยงานเอกชน จำนวน 7 คน และตัวแทนประชาชนในเขตพื้นที่หมู่บ้านไร่สุขสันต์ จำนวน 6 คน รวมทั้งหมด 15 คน

1.2 ผู้วิจัยลงพื้นที่กรณีศึกษาเพื่อสังเกตข้อมูลเกี่ยวกับบริบท เอกลักษณ์ และการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านไร่สุขสันต์ อ.เมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ เพื่อนำมาใช้ประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบริบทของเขตพื้นที่ ที่ได้มาประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาต่อไป

1.3 ทำการนัดหมายวันเพื่อสัมภาษณ์

1.4 ทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In – Depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ได้แก่ ตัวแทนหน่วยงานภาครัฐ จำนวน 2 คน ตัวแทนหน่วยงานเอกชน จำนวน 7 คน และตัวแทนประชาชนในเขตพื้นที่หมู่บ้านไร่สุขสันต์ จำนวน 6 คน รวมทั้งหมด 15 คน สอบถามนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวภายในพื้นที่บ้านไร่สุขสันต์ อ.เมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ระหว่างเดือน กันยายน – ตุลาคม 2566

1.5 นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

2. การเก็บข้อมูลแบบสอบถาม

2.1 ดำเนินการจัดทำแบบสอบถามตามจำนวนเท่ากับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

2.2 ขอหนังสือราชการจากคณะกรรมการท่องเที่ยวและการโรงแรม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม แล้วส่งไปยังเจ้าหน้าที่หรือผู้เกี่ยวข้องกับสถานที่ท่องเที่ยว เพื่อขอความอนุเคราะห์และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

2.3 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยว บ้านไร่สุขสันต์ อ.เมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ จำนวน 113 คน ระหว่างเดือนกันยายน - ตุลาคม 2566

2.4 ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากแบบสอบถาม

การจัดกระทำกับข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์มีดังนี้

1. การวิเคราะห์ผลข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างจากกลุ่มตัวอย่างเชิงคุณภาพมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ (Content Analysis) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 ทำการวิเคราะห์รายการกลุ่มจากคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์โดยจัดกลุ่มประเด็นสำคัญของคำถามในแต่ละตอนที่ใช้ในการสัมภาษณ์

1.2 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ตัวแทนหน่วยงานภาครัฐ ตัวแทนหน่วยงานเอกชน และตัวแทนชุมชนเขตพื้นที่บ้านไร่สุขสันต์ อ.เมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ โดยผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ โดยแบ่งตามหน่วยงานที่ได้กล่าวมาข้างต้นและจัดกลุ่ม ประเด็นสำคัญของคำถามในแต่ละตอนที่ใช้ในการสัมภาษณ์

2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ซึ่งประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 พฤติกรรมนักท่องเที่ยว เป็นแบบเลือกรายการ (Check List) โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ซึ่งประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับทรัพยากรท่องเที่ยว โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยการใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) และนำข้อมูลที่รวบรวมได้ มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ซึ่งประกอบด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

โดยนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางควบคู่กับบรรยายและสรุปผลการดำเนินการวิจัย โดยกำหนดค่าคะแนนคำตอบของแบบสอบถาม ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

มีศักยภาพในระดับมากที่สุด	กำหนดให้ 5 คะแนน
มีศักยภาพในระดับมาก	กำหนดให้ 4 คะแนน
มีศักยภาพในระดับปานกลาง	กำหนดให้ 3 คะแนน
มีศักยภาพในระดับน้อย	กำหนดให้ 2 คะแนน
มีศักยภาพในระดับน้อยที่สุด	กำหนดให้ 1 คะแนน

แล้วหาค่าเฉลี่ยของคำตอบแบบสอบถามโดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมาย
ค่าเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง มีศักยภาพในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง มีศักยภาพในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง มีศักยภาพในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง มีศักยภาพในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง มีศักยภาพในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 การประเมินเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน โดยแบ่งออกเป็น
4 ด้าน ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยใช้สถิติ
เชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) และนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ
ซึ่งประกอบด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

โดยนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางควบคู่กับบรรยายและสรุปผลการดำเนินการ
วิจัย โดยกำหนดค่าคะแนนคำตอบของแบบสอบถาม ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

มีศักยภาพในระดับมากที่สุด	กำหนดให้ 5 คะแนน
มีศักยภาพในระดับมาก	กำหนดให้ 4 คะแนน
มีศักยภาพในระดับปานกลาง	กำหนดให้ 3 คะแนน
มีศักยภาพในระดับน้อย	กำหนดให้ 2 คะแนน
มีศักยภาพในระดับน้อยที่สุด	กำหนดให้ 1 คะแนน

แล้วหาค่าเฉลี่ยของคำตอบแบบสอบถามโดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมาย
ค่าเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง มีศักยภาพในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง มีศักยภาพในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง มีศักยภาพในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง มีศักยภาพในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง มีศักยภาพในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน
 - 1.1 ความถี่ (Frequency)
 - 1.2 ร้อยละ (Percentages)

1.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)

1.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

2.1 สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

2.1.1 การหาค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามเป็นรายข้อ (Discriminant Power) โดยใช้เทคนิค Item – Total Correlation

2.1.2 การหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยใช้วิธีหาคู่สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การนำเสนอข้อมูลเป็นที่เข้าใจตรงกันการแปลความหมาย ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ ดังนี้

$\bar{x}$ หมายถึง ค่าเฉลี่ย (Mean)

S.D หมายถึง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ลำดับขั้นตอนในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการศึกษาองค์ประกอบการท่องเที่ยวของบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ

ส่วนที่ 2 ผลการศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ

ส่วนที่ 3 ผลการศึกษาการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านไร่สุขสันต์ เมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ

ส่วนที่ 4 แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนของบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 วิเคราะห์องค์ประกอบการท่องเที่ยวของบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	30	26.30
หญิง	83	73.70
อื่น ๆ	0	0.00
รวม	113	100.00
2. อายุ		
21 – 30 ปี	46	40.40
31 - 40 ปี	49	43.80
41 - 50 ปี	18	15.80
51 – 60 ปี	0	0.00
มากกว่า 60 ปี	0	0.00
รวม	113	100.00
3. ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	14	12.90
มัธยมศึกษาตอนต้น/ปวช.	25	21.90
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวส.	30	26.30
ปริญญาตรี	34	30.70
สูงกว่าปริญญาตรี	10	8.80
รวม	113	100.00

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
4. อาชีพ		
เกษตรกร	6	5.30
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	18	15.80
ลูกจ้าง/พนักงานเอกชน	59	53.60
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	30	26.30
เกษียณอายุราชการ	0	0.00
นักเรียน/นักศึกษา	0	0.00
อื่น ๆ	0	0.00
รวม	113	100.00
5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
ต่ำกว่า 5,000 บาท	12	10.50
5,000 – 10,000 บาท	24	21.10
10,001 – 20,000 บาท	53	47.10
20,001 – 30,000 บาท	0.00	0.00
30,001 – 40,000 บาท	24	21.10
มากกว่า 40,000 บาทขึ้นไป	0.00	0.00
รวม	113	100.00
6. ภูมิลำเนา		
ภาคกลาง	24	21.10
ภาคเหนือ	18	15.80
ภาคตะวันออก	0	0.00
ภาคตะวันตก	0	0.00
ภาคใต้	0	0.00
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	71	63.20
รวม	113	100.00

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
7. วัตถุประสงค์ในการเดินทางท่องเที่ยวชุมชนท่องเที่ยว		
หมู่บ้านไร่สุขสันต์ในครั้งนี้		
ท่องเที่ยวเชิงศาสนา/แสวงบุญ	18	15.80
ท่องเที่ยวเยี่ยมญาติ/เพื่อน	24	21.10
ท่องเที่ยวเพื่อความสำราญ/พักผ่อนหย่อนใจ	59	52.60
ท่องเที่ยวเพื่อการศึกษาศิลปะ/วัฒนธรรม/เรียนรู้สิ่งใหม่	12	10.50
ท่องเที่ยวเพื่อประชุม/สัมมนา/อบรม	0	0.00
รวม	113	100.00
8. ท่านมักเดินทางท่องเที่ยวกับใคร		
คนเดียว	6	5.30
เพื่อน	24	21.10
มากับครอบครัว/ญาติพี่น้อง	83	73.70
กรุ๊ปทัวร์	0	0.00
หน่วยงาน/องค์กร/ชมรม	3	1.80
รวม	113	100.00
9. ท่านรู้จักชุมชนท่องเที่ยวหมู่บ้านไร่สุขสันต์จากสื่อใด เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ		
หนังสือพิมพ์	0	0.00
วิทยุ/โทรทัศน์	12	10.50
วารสาร/นิตยสาร/คู่มือเดินทาง	0	0.00
Socia Medai เช่น facebook Line tiktok twitter youtube	59	52.60
ศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยว/ททท.	0	0.00
สมาคมท่องเที่ยว	0	0.00
บริษัททัวร์	0	0.00
เอกสารแผนพับ/โบรชัวร์	0	0.00
เพื่อน/มีคำแนะนำ	42	36.80
รวม	113	100.00

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
10. ค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยวในครั้งนี้		
ไม่เกิน 1,000 บาท	18	15.80
1,001 – 2,000 บาท	18	15.80
2,001 – 3,000 บาท	47	42.10
มากกว่า 3,001 บาท	30	26.30
รวม	113	100.00
11. รูปแบบยานพาหนะในการเดินทางท่องเที่ยว		
รถยนต์ส่วนตัว	102	89.50
รถโดยสารประจำทาง	0	0.00
รถตู้ส่วนตัว	0	0.00
รถจักรยานยนต์	0	0.00
รถเช่า	9	7.90
เครื่องบิน	3	2.60
อื่น ๆ (โปรดระบุ)	20	12.50
รวม	113	100.00

จากตาราง 1 พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดบึงกาฬ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 73.70 อายุ 31 - 40 ปี ร้อยละ 43.85 รองลงมา อายุ 21 - 30 ปี ร้อยละ 40.35 ระดับการศึกษา ปริญญาตรี ร้อยละ 30.70 รองลงมามีธยมศึกษาตอนปลาย/ปวส. ร้อยละ 26.30 อาชีพ ลูกจ้าง/พนักงานเอกชน ร้อยละ 52.60 รองลงมาธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย ร้อยละ 26.30 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 – 20,000 บาท ร้อยละ 47.40 รองลงมา 5,000 – 10,000 บาท และ 30,001 – 40,000 บาท ร้อยละ 21.10 ภูมิลำเนา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 63.20 รองลงมาภาคกลาง ร้อยละ 21.10 วัตถุประสงค์ในการเดินทางท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวหมู่บ้านไร่สุขสันต์ในครั้งนี้ ท่องเที่ยวเพื่อความสะดวก/พักผ่อนหย่อนใจ ร้อยละ 52.60 รองลงมาท่องเที่ยวเยี่ยมญาติ/เพื่อน ร้อยละ 21.10 นักท่องเที่ยวเดินทางกับครอบครัวและญาติพี่น้อง ร้อยละ 73.70 รองลงมา เพื่อน ร้อยละ 21.10 นักท่องเที่ยวรู้จักชุมชนท่องเที่ยวหมู่บ้านไร่สุขสันต์จาก Social Media เช่น Facebook Line Tiktok Twitter Youtube ร้อยละ 52.60 รองลงมาเพื่อน/มีคำแนะนำ

ร้อยละ 36.80 ค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยวในครั้งนี้ 2,001 – 3,000 บาท ร้อยละ 42.10 รองลงมา 1,000 – 2,000 บาท ร้อยละ 15.80 และพาหนะในการเดินทาง รถยนต์ส่วนตัว ร้อยละ 89.50 รองลงมา อื่น ๆ เช่น รถเช่า ร้อยละ 7.90

ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นของทรัพยากรการท่องเที่ยวบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับองค์ประกอบ การท่องเที่ยว บ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ โดยรวมและรายด้าน

องค์ประกอบการท่องเที่ยว	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
สิ่งดึงดูดใจ	3.89	0.76	มาก
การเข้าถึง	3.77	0.70	มาก
สิ่งอำนวยความสะดวก	3.82	0.74	มาก
ที่พัก	3.65	0.81	มาก
กิจกรรมการท่องเที่ยว	3.81	0.77	มาก
รวม	3.79	0.73	มาก

จากตาราง 2 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวที่บ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับทรัพยากรการท่องเที่ยวโดยรวม อยู่ระดับมาก ($\bar{x} = 3.79$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ สิ่งดึงดูดใจ ($\bar{x} = 3.89$) สิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{x} = 3.82$) และกิจกรรมการท่องเที่ยว ($\bar{x} = 3.81$)

พูน ปณ จิต ชีเว

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับของ
นักท่องเที่ยวเกี่ยวกับ ทรัพยากรการท่องเที่ยวบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัด
บึงกาฬ โดยรวมและรายข้อ

ทรัพยากรท่องเที่ยว	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความคิดเห็น
สิ่งดึงดูดใจ (Attractions)			
1. ชุมชนบ้านไร่สุขสันต์มีสถานที่ท่องเที่ยวที่ทรัพยากรทางธรรมชาติมีความสวยงามโดดเด่นเป็นที่น่าประทับใจ	3.89	0.79	มาก
2. ชุมชนบ้านไร่สุขสันต์มีจุดชมวิว และวิวทิวทัศน์ที่งดงามเป็นเอกลักษณ์ประจำท้องถิ่น	3.94	0.83	มาก
3. ชุมชนบ้านไร่สุขสันต์มีทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่น่าสนใจและมีวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม	3.85	0.79	มาก
4. ชุมชนบ้านไร่สุขสันต์มีผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น งานฝีมือที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชนท้องถิ่น	3.84	0.74	มาก
รวม	3.89	0.76	มาก
การเข้าถึง (Accessibilities)			
5. สภาพของถนนในการเดินทางมีความพร้อมและได้มาตรฐาน	3.78	0.69	มาก
6. สภาพการจราจรมีความสะดวกคล่องตัว และปลอดภัย	3.79	0.70	มาก
7. มีการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้หลายเส้นทาง และสามารถเชื่อมโยงกันได้หลายเส้นทาง	3.75	0.76	มาก
8. มีป้ายบอกทางตลอดเส้นทางและป้ายบอกทางเข้าใจง่าย	3.76	0.89	มาก
รวม	3.77	0.70	มาก
สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities)			
9. มีสถานที่จอดรถเพียงพอต่อนักท่องเที่ยว และมีความปลอดภัย	3.89	0.85	มาก

ตาราง 3 (ต่อ)

ทรัพยากรท่องเที่ยว	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความคิดเห็น
10. มีจำนวนร้านอาหารและเครื่องดื่มที่เพียงพอ สะอาด และรสชาติอร่อย	3.78	0.83	มาก
11. มีห้องสุขาสะอาด ถูกสุขลักษณะ และเพียงพอต่อการใช้งาน	3.79	0.85	มาก
12. มีสาธารณูปโภคที่ครบครัน เช่น ระบบไฟฟ้า ระบบประปา สัญญาณโทรศัพท์ เป็นต้น	3.75	0.69	มาก
13. มีมัคคุเทศก์ท้องถิ่นให้บริการนักท่องเที่ยว และตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยว	3.84	0.74	มาก
14. มีข้อมูลสนเทศหรือแผ่นพับที่มีข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวชัดเจน	3.83	0.81	มาก
รวม	3.82	0.74	มาก
ที่พัก (Accommodation)			
15. สถานที่ท่องเที่ยวมีที่พักที่มีความสะอาด และปลอดภัย	3.63	0.81	มาก
16. สถานที่ท่องเที่ยวมีที่พักเพียงพอและหลากหลายรูปแบบตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยว เช่น โรงแรม รีสอร์ท โฮมสเตย์ เป็นต้น	3.73	0.85	มาก
17. สถานที่ท่องเที่ยวมีที่พักที่มีสิ่งอำนวยความสะดวก และราคาเหมาะสม	3.68	0.80	มาก
18. สถานที่ท่องเที่ยวมีคุณภาพการบริการที่ดี เจ้าของและพนักงานมีความเอาใจใส่และเป็นมิตรกับนักท่องเที่ยว	3.57	0.88	มาก
รวม	3.65	0.81	มาก

ตาราง 3 (ต่อ)

ทรัพยากรท่องเที่ยว	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความคิดเห็น
กิจกรรมการท่องเที่ยว (Activities)			
19. มีรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีความน่าสนใจสามารถนำเสนอเอกลักษณ์ของชุมชนได้	3.85	0.81	มาก
20. มีระยะเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมเหมาะสม	3.78	0.76	มาก
21. มีเจ้าหน้าที่หรือผู้ดูแลให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นอย่างดี	3.84	0.87	มาก
22. มีช่องทางการติดต่อเข้าร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยวหลากหลายช่องทาง	3.78	0.76	มาก
23. มีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้เอกลักษณ์ของชุมชนได้อย่างเห็นได้ชัด	3.79	0.79	มาก
รวม	3.81	0.77	มาก

จากตาราง 3 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวของบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับทรัพยากรการท่องเที่ยวพบว่า

สิ่งดึงดูดใจ (Attraction) มีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.89$) โดยพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงสุด คือ ชุมชนบ้านไร่สุขสันต์มีจุดชมวิว และวิวทิวทัศน์ที่งดงามเป็นเอกลักษณ์ประจำท้องถิ่น ($\bar{x} = 3.94$) รองลงมา คือ ชุมชนบ้านไร่สุขสันต์มีสถานที่ท่องเที่ยวที่ทรัพยากรทางธรรมชาติมีความสวยงามโดดเด่นเป็นที่น่าประทับใจ ($\bar{x} = 4.00$)

การเข้าถึง (Accessibility) มีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.77$) โดยพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงสุด คือ สภาพการจราจรมีความสะดวกคล่องตัวและปลอดภัย ($\bar{x} = 3.79$) รองลงมา คือ สภาพของถนนในการเดินทางมีความพร้อมและได้มาตรฐาน ($\bar{x} = 3.78$)

สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) มีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.82$) โดยพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงสุด คือ มีสถานที่จอดรถเพียงพอแก่นักท่องเที่ยว และมีความปลอดภัยที่ ($\bar{x} = 3.89$) รองลงมา คือ มีมัคคุเทศก์ท้องถิ่นให้บริการนักท่องเที่ยว และตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยว ($\bar{x} = 3.84$)

ที่พัก (Accommodation) มีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.65$) โดยพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงสุด คือ สถานที่ท่องเที่ยวมีที่พักเพียงพอและหลากหลายรูปแบบตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยว เช่น โรงแรม รีสอร์ท โฮมสเตย์ เป็นต้น ($\bar{x} = 3.73$) รองลงมา คือ สถานที่ท่องเที่ยวมีที่พักที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกและราคาเหมาะสม ($\bar{x} = 3.68$)

กิจกรรมการท่องเที่ยว (Activities) มีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.81$) โดยพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงสุด คือ มีรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีความน่าสนใจ สามารถนำเสนอเอกลักษณ์ของชุมชนได้ ($\bar{x} = 3.85$) รองลงมา คือ มีเจ้าหน้าที่หรือผู้ดูแลให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นอย่างดี ($\bar{x} = 3.84$)

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์พฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 4 พฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. จุดประสงค์ในการมาเที่ยว		
ท่องเที่ยวเชิงศาสนา/แสวงบุญ	12	10.50
ท่องเที่ยวเยี่ยมญาติ/เพื่อน	6	5.30
ท่องเที่ยวเพื่อความสำราญ/พักผ่อนหย่อนใจ	66	57.90
ท่องเที่ยวเพื่อการศึกษาศิลปะ/วัฒนธรรม/เรียนรู้สิ่งใหม่	24	21.10
ท่องเที่ยวเพื่อประชุม/สัมมนา/อบรม	0	0.00
ท่องเที่ยวเพื่อมารักษาสุขภาพ	6	5.30
อื่น ๆ (โปรดระบุ)	0	0.00
รวม	114	100.00
2. บุคคลที่ร่วมเดินทาง		
มาคนเดียว	0	0.00
มากับเพื่อน	24	21.10
มากับเพื่อนร่วมงาน	90	78.90

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มากับครอบครัว/ญาติพี่น้อง	0	0.00
มาบริษัททัวร์	0	0.00
อื่น ๆ (โปรดระบุ)	0	0.00
รวม	168	100.00
3. ช่องทางในการรับข้อมูลทางการท่องเที่ยว เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ		
หนังสือพิมพ์	0	0.00
วิทยุ/โทรทัศน์	18	15.80
วารสาร/นิตยสาร/คู่มือเดินทาง	6	5.30
Socia Medai เช่น facebook Line tiktok twitter youtube	84	73.70
ศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยว/ททท.	0	0.00
สมาคมท่องเที่ยว	0	0.00
บริษัททัวร์	0	0.00
เอกสารแผนพับ/โบรชัวร์	6	5.30
อื่น ๆ (โปรดระบุ)	0	0.00
รวม	114	100.00
4. ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวครั้งนี้		
ไม่เกิน 3,000 บาท	48	42.10
3,001 – 4,000 บาท	42	36.80
4,001 – 6,000 บาท	0	0.00
มากกว่า 6,001 บาท	24	21.10
รวม	114	100.00
5. พาหนะในการเดินทาง		
รถยนต์ส่วนตัว	96	84.20
รถโดยสารประจำทาง	0	0.00
รถตู้ส่วนตัว	0	0.00
รถรับส่งส่วนตัว	0	0.00

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รถเช่า	13	10.50
เครื่องบิน	5	5.30
อื่น ๆ (โปรดระบุ)	0	0.00
รวม	114	100.00
6. ประเภทของที่พักที่ท่านเลือกพัก		
โรงแรม	42	36.80
รีสอร์ท	60	5.60
บ้านญาติ/เพื่อน	6	5.30
โฮมสเตย์	6	5.30
วัด/โรงเรียน	0	0.00
ไม่พักค้างคืน	0	0.00
รวม	114	100.00
7. จำนวนครั้งในการเดินทางมาท่องเที่ยวหมู่บ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ		
ครั้งแรก	72	63.20
ครั้งที่ 2	18	15.80
ครั้งที่ 3	24	21.00
มากกว่า 3 ครั้ง โปรดระบุ	0	0.00
รวม	114	100.00

จากตาราง 4 พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวหมู่บ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวคือ จุดประสงค์ในการมาเที่ยว ท่องเที่ยวเพื่อความสำเร็จ/พักผ่อนหย่อนใจ ร้อยละ 57.90 รองลงมา ท่องเที่ยวเพื่อการศึกษาศิลปะ/วัฒนธรรม/เรียนรู้สิ่งใหม่ร้อยละ 21.10 บุคคลที่ร่วมเดินทางมากับเพื่อนร่วมงาน ร้อยละ 78.90 รองลงมา มากับเพื่อน ร้อยละ 21.10ช่องทางในการรับข้อมูลทางการท่องเที่ยว Social Media เช่น Facebook Line Tiktok Twitter Youtube ร้อยละ 73.70 วิทยุ/โทรทัศน์ ร้อยละ 15.80 ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวครั้งนี้ ไม่เกิน 3,000 บาท ร้อยละ 42.10 รองลงมา

3,000 – 4,000 บาท ร้อยละ 36.80 พาหนะในการเดินทาง รถยนต์ส่วนตัว ร้อยละ 84.20 รองลงมา รถเช่า ร้อยละ 10.50 ประเภทของที่พักรที่เลือกพัก รีสอร์ท ร้อยละ 52.60 รองลงมา โรงแรม ร้อยละ 36.80 และจำนวนครั้งในการเดินทางมาท่องเที่ยวหมู่บ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัด บึงกาฬครั้งแรก ร้อยละ 63.20 รองลงมา ครั้งที่ 3 ร้อยละ 21.10

ส่วนที่ 3 วิเคราะห์การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านไร่สุขสันต์ เมืองบึงกาฬ จังหวัด บึงกาฬ

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยว โดยชุมชนบ้านไร่สุขสันต์ เมืองบึงกาฬจังหวัดบึงกาฬโดยรวมและรายด้าน

การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม	4.21	0.51	มาก
องค์กรชุมชน	3.94	0.64	มาก
การจัดการ	3.81	0.70	มาก
การเรียนรู้	4.22	0.84	มาก
โดยรวม	4.04	0.73	มาก

จากตาราง 5 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวบ้านไร่สุขสันต์ เมือง บึงกาฬจังหวัดบึงกาฬพบว่า มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนโดยรวมอยู่ ระดับมาก ($\bar{x} = 4.04$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจาก มากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ การเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.22$) ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม ($\bar{x} = 4.21$) และองค์กรชุมชน ($\bar{x} = 3.94$)

พูน ปณ จิตโต ชีเว

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยว โดยชุมชนบ้านไร่สุขสันต์ เมืองบึงกาฬจังหวัดบึงกาฬรายข้อและรายด้าน

การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม			
1. ชุมชนมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์	4.21	0.61	มาก
2. ชุมชนมีวิถีชีวิตที่พึ่งพาและใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน	4.15	0.49	มาก
3. ชุมชนมีวัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิตที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น	4.26	0.54	มาก
รวม	4.21	0.51	มาก
องค์กรชุมชน			
4. คนในชุมชนรู้สึกเป็นเจ้าของชุมชน รักชุมชน และเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการการท่องเที่ยวในชุมชนอย่างเต็ม	4.10	0.64	มาก
5. ชุมชนมีปราชญ์ หรือผู้มีความรู้ ที่มีทักษะในเรื่องต่าง ๆ หลากหลาย และมีความน่าเชื่อถือ	3.89	0.79	มาก
รวม	3.94	0.64	มาก
การจัดการ			
6. ชุมชนมีกฎและกติกาในการจัดการทรัพยากรสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมและการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนอย่างเห็นได้ชัด	3.73	0.71	มาก
7. ชุมชนมีกลไกในการทำงานร่วมกันเพื่อจัดการการท่องเที่ยวและสามารถเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับการพัฒนาชุมชนได้	3.84	0.74	มาก
8. ชุมชนมีการกระจายผลประโยชน์ที่เกิดจากการท่องเที่ยวที่เป็นธรรมและยุติธรรม	3.85	0.73	มาก

ตาราง 6 (ต่อ)

การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน	ค่าเฉลี่ย	S.D.	ระดับความคิดเห็น
9. ชุมชนมีกองทุนที่เอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน	3.86	0.76	มาก
รวม	3.81	0.52	มาก
การเรียนรู้			
10. ลักษณะของกิจกรรมการท่องเที่ยวภายในชุมชนสามารถสร้างการรับรู้ และความเข้าใจในวิถีชีวิตและวัฒนธรรมที่แตกต่างได้	4.21	0.61	
11. ชุมชนมีระบบจัดการและการจัดกิจกรรมที่ก่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ระหว่างชาวบ้านกับผู้มาเยือน	4.26	0.63	
12. ชุมชนมีวิธีการสร้างจิตสำนึกเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม ทั้งในส่วนของชาวบ้านและผู้มาเยือน	4.23	0.61	
รวม	4.22	0.84	

จากตาราง 6 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬจังหวัดบึงกาฬ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนพบว่า

ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม มีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.21$) โดยพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงสุด คือ ชุมชนมีวัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิตที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น ($\bar{x} = 4.26$) รองลงมา คือ ชุมชนมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ ($\bar{x} = 4.21$)

องค์กรชุมชน มีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.94$) โดยพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงสุด คือ ชุมชนมีปราชญ์ หรือผู้มีความรู้ ที่มีทักษะในเรื่องต่าง ๆ หลากหลาย และมีความน่าเชื่อถือ ($\bar{x} = 3.89$) รองลงมา คือ ชุมชนมีระบบสังคมที่เห็นอกเห็นใจกัน และเข้าใจกันเป็นอย่างดี ($\bar{x} = 3.84$)

การจัดการ มีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.81$) โดยพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงสุด คือ ชุมชนมีกองทุนที่เอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน ($\bar{x} = 3.86$) รองลงมา คือ ชุมชนมีการกระจายผลประโยชน์ที่เกิดจากการท่องเที่ยวที่เป็นธรรมและยุติธรรม ($\bar{x} = 3.85$)

การเรียนรู้ มีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.22$) โดยพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงสุด คือ ชุมชนมีระบบจัดการและการจัดกิจกรรมที่ก่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ระหว่างชาวบ้านกับผู้มาเยือน ($\bar{x} = 4.26$) รองลงมา คือ ชุมชนมีวิธีการสร้างจิตสำนึกเรื่องการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม ทั้งในส่วนของชาวบ้านและผู้มาเยือน ($\bar{x} = 4.23$)

ส่วนที่ 4 แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนของบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ

1. ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม

บ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ มีทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์ คนในชุมชนมีส่วนสนับสนุนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ความอยู่รอดของชุมชนขึ้นอยู่กับฐานทรัพยากรธรรมชาติวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชุมชน คนในชุมชน มีความเชื่อมโยงผูกพันกับทรัพยากร ดิน น้ำ ป่า การท่องเที่ยวโดยชุมชนเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืน สร้างความภาคภูมิใจให้กับชุมชนในการเผยแพร่ภูมิปัญญาในการจัดการ ทรัพยากร สร้างสรรค์ กิจกรรมการท่องเที่ยวให้ผู้มาเยือนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สร้างความร่วมมือของ หน่วยงานในการทำงานเป็นพันธมิตรร่วมกับชุมชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

นอกจากนี้ ผู้นำชุมชนต้องให้ความสำคัญกับการฟื้นฟูวัฒนธรรมท้องถิ่น วิถีชีวิตและ วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่บอกถึงอัตลักษณ์ความเป็นชุมชน ความเข้มแข็งของชุมชนจะทำให้ชุมชน สามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมโดยที่ยังคงอนุรักษ์วัฒนธรรมและประยุกต์ให้สอดคล้องกับยุคสมัย มีการสืบทอดสู่คนรุ่นหลังได้อย่างต่อเนื่อง การท่องเที่ยวโดยชุมชนเป็นเครื่องมือในการสร้างความภาคภูมิใจให้กับ คนในชุมชนในการนำเสนอ “ของดี” ชุมชนให้คนภายนอกได้รับรู้ ทำให้เกิดการสืบค้น ถ่ายทอด และ ฟื้นฟู วัฒนธรรมจากรุ่นสู่รุ่น ชุมชนมีการบริหารจัดการและร่วมกันกำหนดว่าวิถีชีวิตและวัฒนธรรม อะไรบ้างที่ ชุมชนพร้อมในการนำเสนอและสร้างการเรียนรู้แก่ผู้มาเยือน ตลอดจนมีแนวทางปฏิบัติตัว สำหรับ นักท่องเที่ยว การที่นักท่องเที่ยวสนใจแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิถีชีวิตและวัฒนธรรมคน ท้องถิ่น เป็นตัวกระตุ้น อีกทางหนึ่งที่ทำให้ชุมชนเกิดความภาคภูมิใจ และมีชีวิตชีวาในการนำเสนอข้อมูล

สามารถสร้างการมีส่วนร่วม ควบคู่ไปกับนักท่องเที่ยวในกิจกรรมทางวัฒนธรรมของตน ทำให้เยาวชน
 คนรุ่นหลังเห็นคุณค่าของชุมชนตนเอง

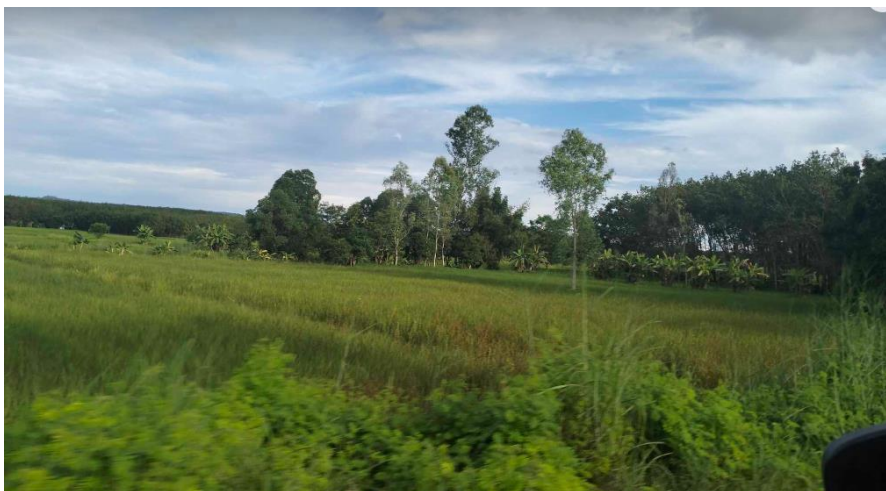
ดังนั้น คนในชุมชนต้องปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกในการรักและหวงแหน
 ทรัพยากรธรรมชาติ โดยการระดมความคิดเห็นและประชาคมเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
 และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการรักษาศิลปวัฒนธรรมของชุมชนในท้องถิ่นให้คงไว้สืบไปจากรุ่นสู่รุ่น รัก
 ศรัทธา และมีความเชื่อมั่นในบ้านเกิด ซึ่งจะทำให้คนรุ่นหลังเกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตนเอง

ภาพประกอบ 7 ศาลปู่หลักบ้าน

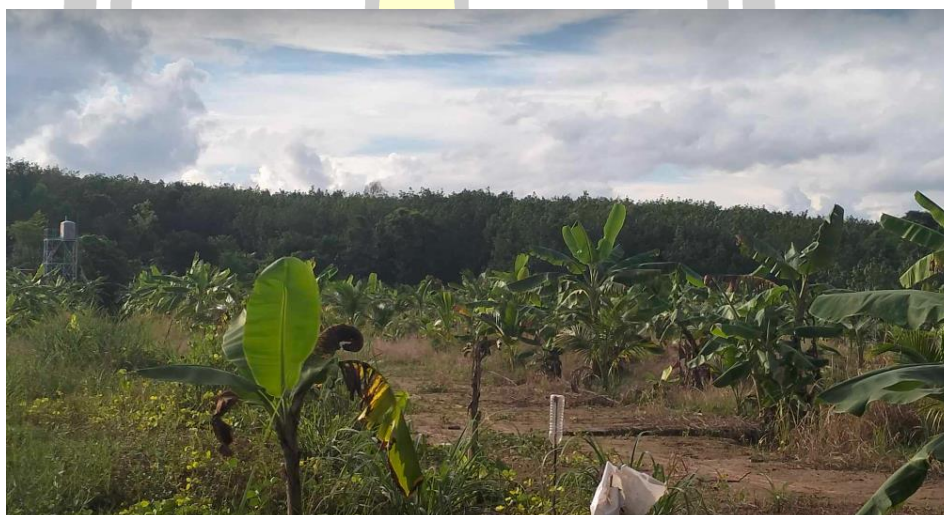
ที่มา : ผู้วิจัย (2566)

พหุ ม ปณ ทั โต ชี เว

ภาพประกอบ 8 ทรัพยากรป่าไม้

ที่มา : ผู้วิจัย (2566)

ภาพประกอบ 9 พืชเศรษฐกิจ

ที่มา : ผู้วิจัย (2566)

พหุ ประเด็น ชีว

ภาพประกอบ 10 วัดหมู่บ้าน

ที่มา : ผู้วิจัย (2566)

2. องค์การชุมชน

ผู้นำของบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ต้องให้ความสำคัญกับการสื่อสารให้ทุกคนในชุมชนมีความภาคภูมิใจในความเป็นท้องถิ่น หรือชาติพันธุ์ความร่วมมือและความสามัคคีของคนในชุมชน การมี พื้นที่ทางสังคม ได้รับการยอมรับจากคนภายนอก เป็นหัวใจสำคัญของการดำรงไว้ซึ่งความเป็นชุมชน การ ท่องเที่ยวโดยชุมชนช่วยให้คนในชุมชนได้มีส่วนร่วมและกำหนดบทบาทของชุมชนต่อการท่องเที่ยว มี กระบวนการในการจัดการความรู้ภายในชุมชน สร้างระบบในการบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาการ ท่องเที่ยวภายในชุมชนโดยชุมชนเอง มีการพัฒนาทักษะและเพิ่มเติมความรู้ใหม่ให้กับสมาชิกในชุมชนในการ บริหารจัดการท่องเที่ยว

การที่ทุกคนในชุมชนมีความรู้สึก ว่า ชุมชนเป็นของตนเอง จะทำให้สมาชิกในชุมชนเกิดความร่วมแรงร่วมใจกัน ในการพัฒนาอาชีพและสร้างความเข้มแข็งของคนในชุมชน มีความสามัคคีป้องกัน รวบรวมกลุ่มกันเพื่อสร้างอาชีพ สร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับตนเองและครอบครัว ได้อย่างยั่งยืน

ภาพประกอบ 11 การทอเสื่อ
ที่มา : ผู้วิจัย (2566)

ภาพประกอบ 12 กั๋ทอเสื่อภูมิชาวบ้าน
ที่มา : ผู้วิจัย (2566)

3. การจัดการ

ชุมชนบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ มีอาชีพหลัก คืออาชีพเกษตรกร ปัจจุบันชาวบ้านไร่สุขสันต์มีการจัดตั้งเป็นกลุ่มเพื่อฝึกอาชีพเสริม ได้แก่ กลุ่มไม้กวาด กลุ่มทอเสื่อ กลุ่มถักกระเป๋า กลุ่มทอผ้า กลุ่มทำอาหาร กลุ่มจักสาน และกลุ่มตุ๊กตา ชุมชนนี้แม้จะตั้งอยู่

ทางขึ้นชมหินสามวาฬที่มีนักท่องเที่ยวขึ้นไปเที่ยวชมเป็นจำนวนมากแต่ชุมชนยังไม่ได้รับผลประโยชน์จากการท่องเที่ยวอย่างที่ควรจะเป็น อีกทั้งยังไม่เป็นที่รู้จักมากนักกลุ่มนักท่องเที่ยวจึงมีหลากหลายประเภท โดยส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวที่เดินทางมายังบ้านไร่สุขสันต์เป็นแบบเยี่ยมชมแต่ไม่ได้พักค้างคืน สิ่งอำนวยความสะดวกยังคงมีน้อย รวมถึงการเข้าถึงทางด้านข้อมูลหมู่บ้านมีน้อยและยังไม่ชัดเจนเท่าที่ควร ช่องทางการจำหน่ายสินค้าและของที่ระลึกของบ้านไร่สุขสันต์ยังมีน้อย คนในชุมชนบางส่วนยังมิได้เปิดรับนักท่องเที่ยวจึงควรจะมีการจัดการท่องเที่ยวให้พัฒนาต่อยอด

ภาพประกอบ 13 วิสาหกิจชุมชน

ที่มา : ผู้วิจัย (2566)

ภาพประกอบ 14 ผลิตภัณฑ์ไม้กวาด

ที่มา : ผู้วิจัย (2566)

ภาพประกอบ 15 ผลิตภัณฑ์ไม้กวาด

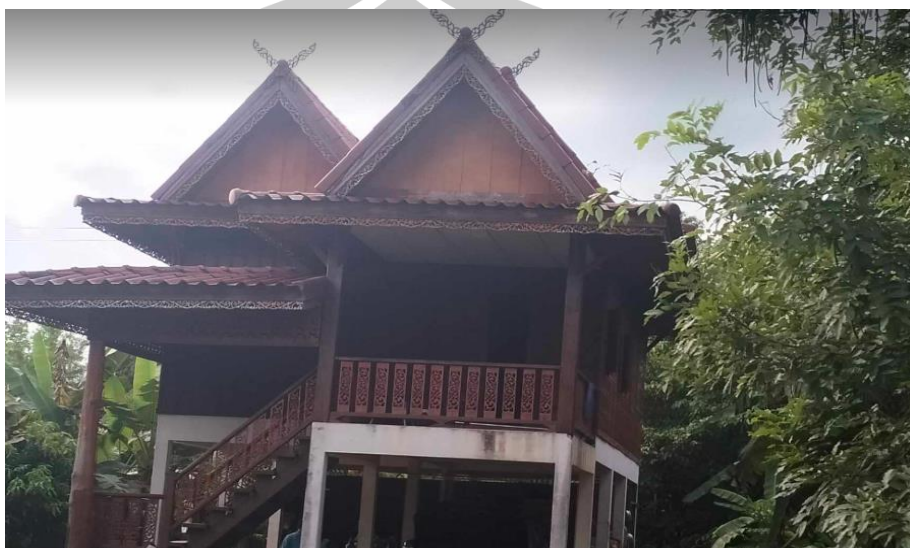
ที่มา : ผู้วิจัย (2566)

4. การเรียนรู้

ชุมชนบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ มีวิถีชีวิตที่เรียบง่ายและมีการดำรงชีวิตที่ผูกพันกับธรรมชาติการท่องเที่ยวโดยชุมชนจึงเป็นรายได้เสริมที่สามารถนำรายได้นั้นไปดำรงชีพ โดยที่คนในชุมชนยังคงดำเนินวิถีดั้งเดิมหรือเป็นการสร้างทางเลือกเรื่องรายได้ให้กับบางครอบครัว ในการสร้างอาชีพเสริมที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการท่องเที่ยว สร้างงานให้กับคนในชุมชน การท่องเที่ยว โดยชุมชน จัดสรรรายได้จากการท่องเที่ยวสนับสนุนกิจกรรมการพัฒนาชุมชนและสาธารณประโยชน์และที่พักมีไม่มากนัก

ดังนั้น หน่วยงานของรัฐควรให้ความสำคัญในการเข้ามาฝึกอบรม สร้างแนวคิดและพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ให้กับชุมชน ให้มีระบบจัดการและการจัดกิจกรรมที่ก่อให้เกิดกระบวนการ

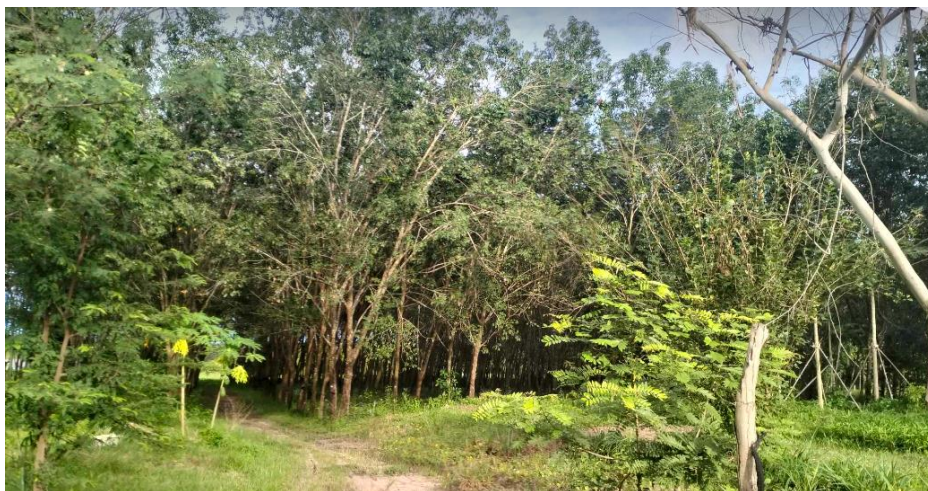
เรียนรู้ระหว่างชาวบ้านกับนักท่องเที่ยว สร้างจิตสำนึกเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม ทั้งในส่วนของชาวบ้านและผู้มาเยือน เพื่อการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนต่อไป

ภาพประกอบ 16 ที่พักโฮมสเตย์
ที่มา : ผู้วิจัย (2566)

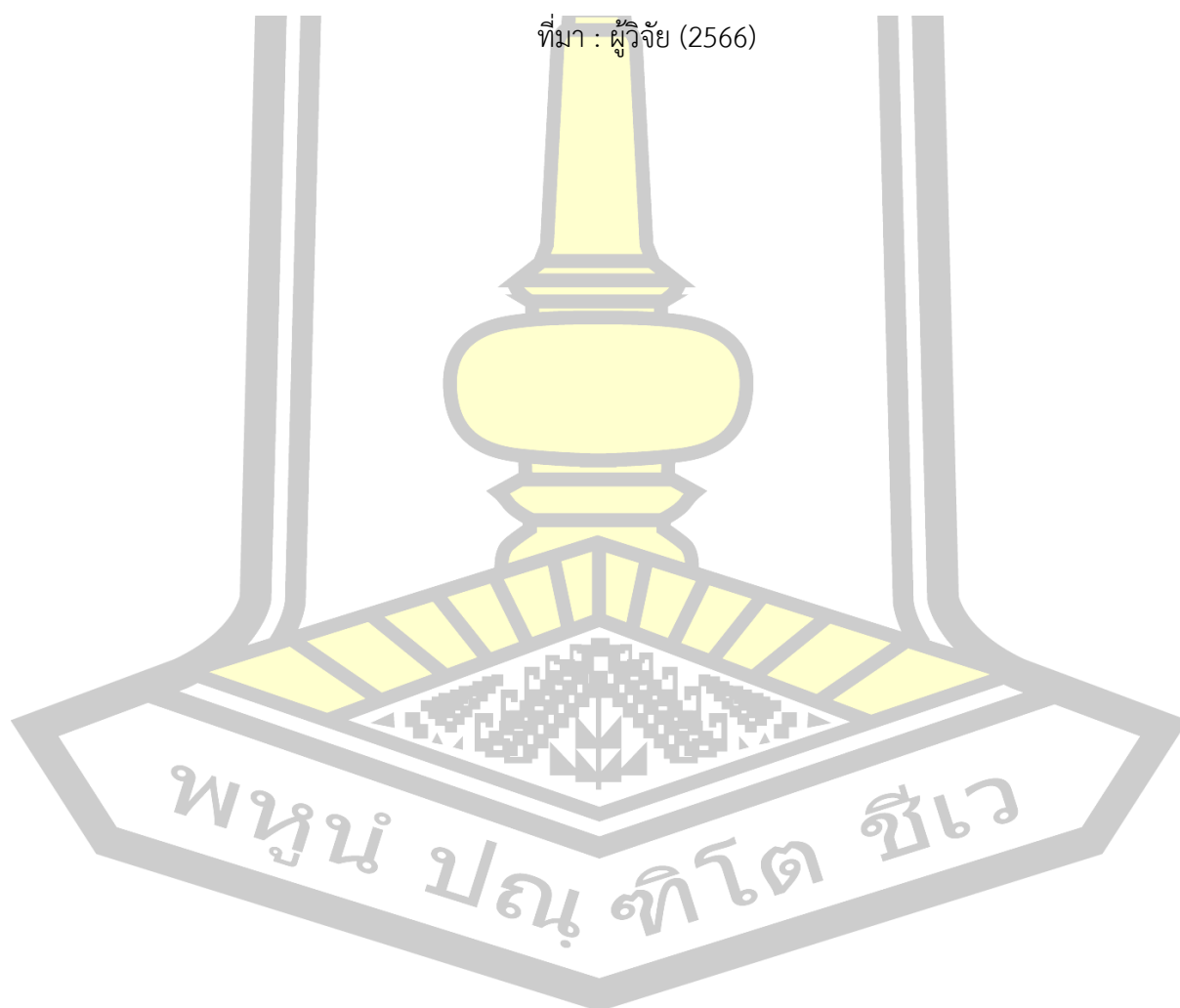

ภาพประกอบ 17 ไร่มันสำปะหลัง
ที่มา : ผู้วิจัย (2566)

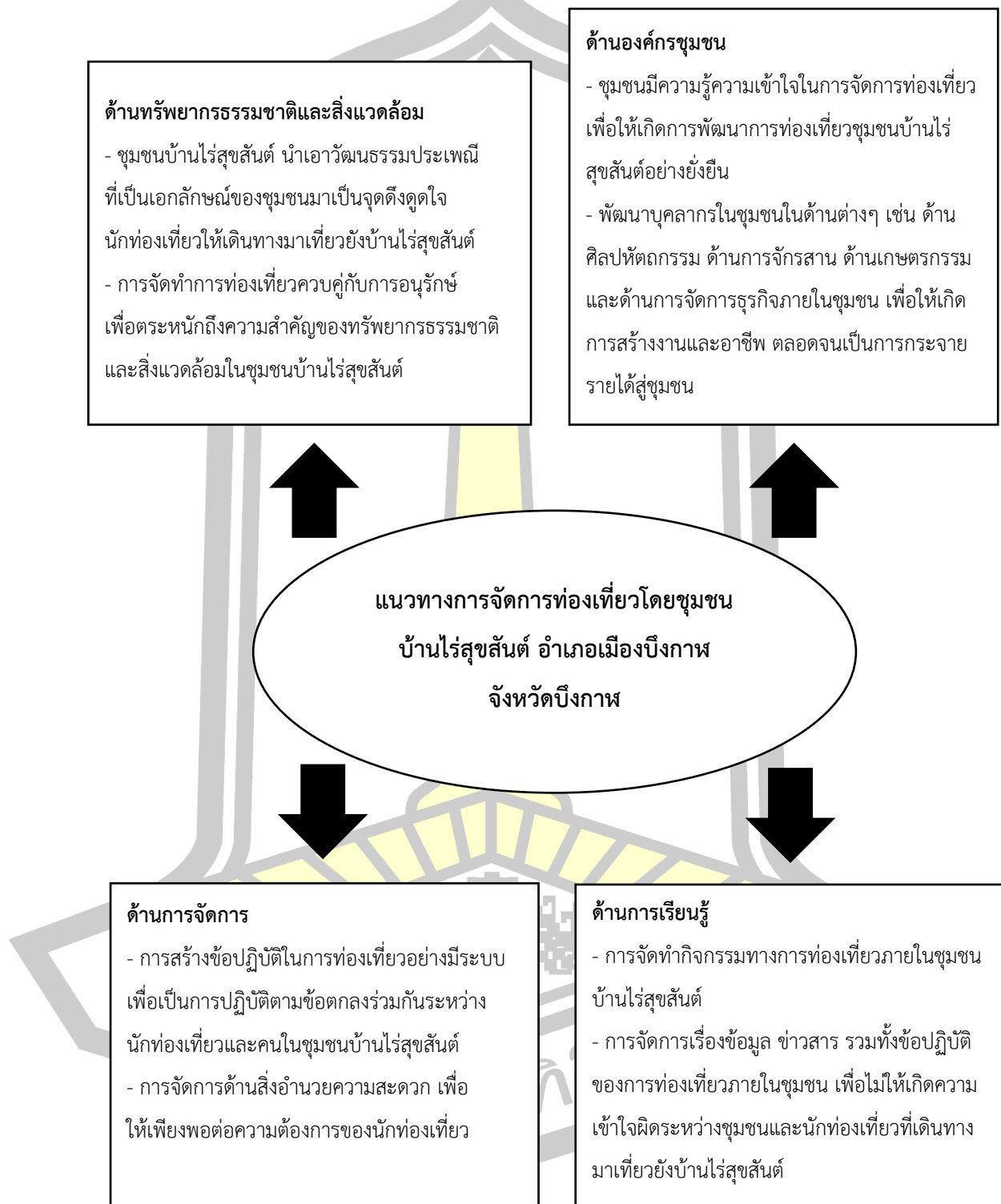

ภาพประกอบ 18 ไร่ยางพารา

ที่มา : ผู้วิจัย (2566)

จากแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น สรุปเป็นแผนภาพ ได้ดังนี้

ภาพประกอบ 19 แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ เป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed Method) ระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In - Depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) กับนักท่องเที่ยวชาวไทย ผู้วิจัยได้สรุปและอภิปรายผล ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบการท่องเที่ยวของบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ
3. เพื่อศึกษาการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านไร่สุขสันต์ เมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ
4. เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนของบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ

สรุปผล

การวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ จากการดำเนินการวิจัย ตามระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสม (Mixed Method) สามารถสรุปผลการวิจัย ตามความมุ่งหมายของการวิจัย ได้ดังนี้

1. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดบึงกาฬ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 31 - 40 ปี ระดับการศึกษา ปริญญาตรี อาชีพ ลูกจ้าง/พนักงานเอกชน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 – 20,000 บาท ภูมิลำเนา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วัดอุปประสงค์ในการเดินทางท่องเที่ยว ชุมชนท่องเที่ยวหมู่บ้านไร่สุขสันต์ในครั้งนี้ ท่องเที่ยวเพื่อความรู้/พักผ่อนหย่อนใจ นักท่องเที่ยวเดินทางกับครอบครัวและญาติพี่น้อง นักท่องเที่ยวรู้จักชุมชนท่องเที่ยวหมู่บ้านไร่สุขสันต์จาก Social

Media เช่น Facebook Line TikTok Twitter Youtube ค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยวในครั้งนี้ 2,001 – 3,000 บาท และพาหนะในการเดินทาง รถยนต์ส่วนตัว

นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ มีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับทรัพยากรการท่องเที่ยวโดยรวม อยู่ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ สิ่งดึงดูดใจ สิ่งอำนวยความสะดวก และกิจกรรมการท่องเที่ยว

1.1 สิ่งดึงดูดใจ มีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงสุด คือ ชุมชนบ้านไร่สุขสันต์มีจุดชมวิว และวิวทิวทัศน์ที่งดงามเป็นเอกลักษณ์ประจำท้องถิ่นรองลงมา คือ ชุมชนบ้านไร่สุขสันต์มีสถานที่ท่องเที่ยวที่ทรัพยากรทางธรรมชาติมีความสวยงามโดดเด่นเป็นที่น่าประทับใจ

1.2 การเข้าถึง มีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงสุด คือ สภาพการจราจรมีความสะดวกคล่องตัว และปลอดภัยรองลงมา คือ สภาพของถนนในการเดินทางมีความพร้อมและได้มาตรฐาน

1.3 สิ่งอำนวยความสะดวก มีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมากโดยพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงสุด คือ มีสถานที่จอดรถเพียงพอต่อนักท่องเที่ยว และมีความปลอดภัยที่รองลงมา คือ มีมัคคุเทศก์ท้องถิ่นให้บริการนักท่องเที่ยว และตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยว

1.4 ที่พัก มีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงสุด คือ สถานที่ท่องเที่ยวมีที่พักเพียงพอและหลากหลายรูปแบบตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยว เช่น โรงแรม รีสอร์ท โฮมสเตย์ เป็นต้นรองลงมา คือ สถานที่ท่องเที่ยวมีที่พักที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกและราคาเหมาะสม

1.5 กิจกรรมการท่องเที่ยว มีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงสุด คือ มีรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีความน่าสนใจ สามารถนำเสนอเอกลักษณ์ของชุมชนได้รองลงมา คือ มีเจ้าหน้าที่หรือผู้ดูแลให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นอย่างดี

2. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมกรการท่องเที่ยวคือ จุดประสงค์ในการมาท่องเที่ยวท่องเที่ยวเพื่อความสำเร็จ/พักผ่อนหย่อนใจ บุคคลที่ร่วมเดินทางมากับเพื่อนร่วมงาน ช่องทางในการรับข้อมูลทางการท่องเที่ยว Social Media เช่น Facebook Line Tiktok Twitter Youtube ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวครั้งนี้ ไม่เกิน 3,000 บาท พาหนะในการเดินทาง รถยนต์ส่วนตัว ประเภทของที่พักที่เลือกพัก รีสอร์ท และจำนวนครั้งในการเดินทางมาท่องเที่ยวหมู่บ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬครั้งแรก

3. นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวที่บ้านไร่สุขสันต์ เมืองบึงกาฬจังหวัด บึงกาฬพบว่า มีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนโดยรวมอยู่ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ดังนี้ การเรียนรู้ ทรัพยากรธรรมชาติ และวัฒนธรรมและองค์กรชุมชน

3.1 ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม มีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงสุด คือ ชุมชนมีวัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิตที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น รองลงมา คือ ชุมชนมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์

3.2 องค์กรชุมชน มีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงสุด คือ ชุมชนมีปราชญ์ หรือผู้มีความรู้ ที่มีทักษะในเรื่องต่าง ๆ หลากหลาย และมีความน่าเชื่อถือรองลงมา คือ ชุมชนมีระบบสังคมที่เห็นอกเห็นใจกัน และเข้าใจกันเป็นอย่างดี

3.3 การจัดการ มีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงสุด คือ ชุมชนมีกองทุนที่เอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนรองลงมา คือ ชุมชนมีการกระจายผลประโยชน์ที่เกิดจากการท่องเที่ยวที่เป็นธรรมและยุติธรรม

3.4 การเรียนรู้ มีระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นสูงสุด คือ ชุมชนมีระบบจัดการและการจัดกิจกรรมที่ก่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ระหว่างชาวบ้านกับผู้มาเยือนรองลงมา คือ ชุมชนมีวิธีการสร้างจิตสำนึกเรื่องการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม ทั้งในส่วนของชาวบ้านและผู้มาเยือน

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. ทรัพยากรการท่องเที่ยว ด้านสิ่งดึงดูดใจ อยู่ในระดับมาก เนื่องจากชุมชนบ้านไร่สุขสันต์มีจุดชมวิว และวิวทิวทัศน์ที่งดงามเป็นเอกลักษณ์ประจำท้องถิ่น ชุมชนบ้านไร่สุขสันต์มีสถานที่ท่องเที่ยวที่ทรัพยากรทางธรรมชาติมีความสวยงามโดดเด่นเป็นที่น่าประทับใจ และอยู่ใกล้แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ เช่น หินสามวาฬ ภูสิงห์ ลานธรรมสิงห์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัดบึงกาฬ (2561) พบว่าทรัพยากรธรรมชาติที่โดดเด่น และสามารถเป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ หินสามวาฬ ภูสิงห์ หินขนาดใหญ่ที่มีรูปร่างคล้ายปลาวาฬ ขนาดมหึมา 3 ก้อนเรียงกัน ว่ากันว่ามียุแก่มากถึง 75 ล้านปี ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของภูสิงห์ ซึ่งเป็นจุดชมพระอาทิตย์ขึ้นที่สวยงามมาก มองเห็นวิวของป่าภูวาว ห้วยบังบาตร แก่งสะดอก หาดทรายแม่น้ำโขง แล้วยังมองเห็นไปถึงภูเขามืองปากกระดิ่งของ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ทรัพยากรการท่องเที่ยว ด้านการเข้าถึง อยู่ในระดับมาก เนื่องจาก สภาพการจราจร มีความสะดวกคล่องตัว และปลอดภัย สภาพของถนนในการเดินทางมีความพร้อมและได้มาตรฐาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Tourism Western Australia (2009) อธิบายว่า การเข้าถึง เป็นสิ่งสำคัญสำหรับการเดินทางของนักท่องเที่ยว เมื่อนักท่องเที่ยวที่ต้องการเยี่ยมชมสถานที่ท่องเที่ยว ต้องได้รับการอำนวยความสะดวกให้นักท่องเที่ยวอย่างเพียงพอและสามารถเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยวได้ และส่งผลให้เกิดการบอกต่อหรือกลับมาเที่ยวซ้ำอีกครั้ง

ทรัพยากรการท่องเที่ยว ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก อยู่ในระดับมากเนื่องจาก มีสถานที่จอดรถเพียงพอต่อนักท่องเที่ยว และมีความปลอดภัย มีมีคฤหาสน์ที่รองรับให้นักท่องเที่ยวแบบกันเอง และตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยว ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Tourism Western Australia (2009) อธิบายว่านักท่องเที่ยวต้องมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็น ได้รับคำแนะนำที่ดีจากวิทยากร มัคคุเทศก์ และการเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ รวดเร็ว ได้รับข้อมูลการท่องเที่ยวครบถ้วน

ทรัพยากรการท่องเที่ยว ด้านที่พัก ในระดับมาก เนื่องจาก สถานที่ท่องเที่ยว มีที่พักเพียงพอและหลากหลายรูปแบบตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยว สร้างรายได้ให้กับคนในชุมชนเช่น โรงแรม รีสอร์ท โฮมสเตย์ เป็นต้น สถานที่ท่องเที่ยวที่มีสิ่งอำนวยความสะดวก และราคาเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Pham Thi Thanh Huyền (2018) พบว่า เมื่อมีการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชน รายได้จากบริการให้เช่าห้องพัก การขายสินค้า การขนส่ง ก็จะช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของชุมชน นอกจากมีการพัฒนาด้านแรงงานแล้ว ยังมีการเปลี่ยนแปลงด้านอาชีพการงานด้านการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ การท่องเที่ยวโดยชุมชนเป็นกิจกรรมที่ดึงดูดชุมชนท้องถิ่นให้เข้ามามีส่วนร่วมในการท่องเที่ยวและได้รับผลประโยชน์ร่วมกัน เนื่องจากชุมชนในท้องถิ่นเป็นส่วนหนึ่งที่เข้ามามีส่วนร่วมกับกิจกรรม ธุรกิจการท่องเที่ยวจากแหล่งท่องเที่ยวและคุณค่าทางวัฒนธรรมเฉพาะตัวในชุมชนให้มากที่สุด

ทรัพยากรการท่องเที่ยว ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก เนื่องจาก มีรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีความน่าสนใจ สามารถนำเสนอเอกลักษณ์ของชุมชนได้ มีเจ้าหน้าที่หรือผู้ดูแลให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐพัชร มณีโรจน์ (2560) พบว่า การท่องเที่ยวโดยชุมชนเป็นการท่องเที่ยวที่สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมบริหารจัดการการท่องเที่ยว เพื่อประโยชน์ต่อชุมชน โดยกิจกรรมการท่องเที่ยว มุ่งสร้างปฏิสัมพันธ์ และความผูกพันระหว่างเจ้าบ้านกับผู้มาเยือนผ่านการมีส่วนร่วมในกิจกรรมท่องเที่ยวซึ่งนำไปสู่การเรียนรู้ เข้าใจอย่างลึกซึ้งถึงรากเหง้าของชุมชนเน้นความยั่งยืน และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สร้างความสมดุลระหว่างทรัพยากรการท่องเที่ยว สังคม วัฒนธรรม และวิถีชีวิตของสมาชิกในชุมชน รวมถึงสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับสมาชิกในชุมชน และก่อให้เกิดการเรียนรู้

ประสบการณ์ที่มีคุณค่ากับผู้มาเยือน การจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน ประกอบด้วย การวางแผน การจัดการ การนำการประสานงาน และการควบคุม โดยทุก ๆ กระบวนการเน้นการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชน ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมพัฒนา ร่วมลงมือปฏิบัติ ร่วมแบ่งปันผลประโยชน์ และมีส่วนร่วมประเมินผล

2. พฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวที่บ้านไร่สุขสันต์ อำเภอบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ มีพฤติกรรมการท่องเที่ยวเพื่อความสะดวก/พักผ่อนหย่อนใจ บุคคลที่ร่วมเดินทางมากับเพื่อนร่วมงาน และทราบช่องทางในการรับข้อมูลทางการท่องเที่ยว Social Media เช่น Facebook Line Tiktok Twitter Youtube เนื่องจากการท่องเที่ยวธรรมชาติ นักท่องเที่ยวนิยมมาท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ ส่วนใหญ่มากับเพื่อนที่ทำงาน โดยส่วนใหญ่ทราบข้อการท่องเที่ยวจากสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปริญา ลาปะ (2558) พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เลือกชมธรรมชาติที่ทัศน เหตุผลที่มาท่องเที่ยวส่วนใหญ่เพื่อมาพักผ่อน การท่องเที่ยวธรรมชาติส่วนใหญ่เลือกมาที่อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารของแหล่งท่องเที่ยวจากอินเทอร์เน็ต

3. การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน ด้านทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม อยู่ในระดับมาก เนื่องจาก ชุมชนมีวัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิตที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น และชุมชนมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐพัชร มณีโรจน์ (2560) พบว่า การท่องเที่ยวโดยชุมชนเป็นการท่องเที่ยวที่สมาชิกในชุมชน เข้าใจอย่างลึกซึ้งถึงรากเหง้าของชุมชน เน้นความยั่งยืน และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สร้างความสมดุลระหว่างทรัพยากรการท่องเที่ยว สังคม วัฒนธรรม และวิถีชีวิตของสมาชิกในชุมชน

การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน ด้านองค์กรชุมชน อยู่ในระดับมาก เนื่องจากชุมชนมีปราชญ์ หรือผู้มีความรู้ ที่มีทักษะในเรื่องต่าง ๆ หลากหลาย และมีความน่าเชื่อถือและ ชุมชนมีระบบสังคมที่เห็นอกเห็นใจกัน และเข้าใจกันเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุดถนอม ตันเจริญ (2558) พบว่า ศักยภาพด้านองค์กรชุมชนและด้านการจัดการในการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนส่งผลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนมากที่สุด โดยเฉพาะการที่ชุมชนมีระบบสังคมที่เข้าใจกัน ชุมชนสามารถเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับการพัฒนาชุมชนโดยรวมได้ และการมีกฎกติกาในการจัดการสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และการท่องเที่ยว เป็นองค์ประกอบสำคัญของศักยภาพในการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนมากที่สุด

การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน ด้านการจัดการ อยู่ในระดับมาก เนื่องจากชุมชนมีกองทุนที่เอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนและ ชุมชนมีการกระจายผลประโยชน์ที่เกิดจากการท่องเที่ยวที่เป็นธรรมและยุติธรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐพัชร มณีโรจน์ (2560) พบว่าการสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับสมาชิกในชุมชน การจัดการการท่องเที่ยวโดย

ชุมชน ประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ การนำการประสานงาน และการควบคุม โดยทุก ๆ กระบวนการเน้นการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชน ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ ร่วมพัฒนา ร่วมลงมือปฏิบัติ ร่วมแบ่งปันผลประโยชน์ และมีส่วนร่วมประเมินผลเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริวิชัย สุประดิษฐ์ และสันติธร ภูริภักดี (2563) พบว่า วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวแหลมสักมีแนวทางในการดำเนินงานที่ประสบความสำเร็จได้โดยใช้โมเดลเป็นรูปแบบในการดำเนินงาน เรียกว่าแหลมสักโมเดล ช่วยในการขับเคลื่อนให้ดำเนินกิจการด้านการท่องเที่ยวโดยชุมชนของวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวบ้านแหลมสักให้ประสบความสำเร็จในด้านบริหารจัดการ ส่งผลให้คนชุมชนเห็นถึงความสำคัญของการดำเนินกิจการท่องเที่ยว และคนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจการด้วยความเต็มใจ รูปแบบของแหลมสักโมเดลยังสอดคล้องกับองค์ประกอบของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ที่ช่วยส่งเสริมให้เกิดความยั่งยืนอีกด้วย

การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน ด้านการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก เนื่องจากชุมชนมีระบบจัดการและการจัดกิจกรรมที่ก่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ระหว่างชาวบ้านกับผู้มาเยือน รองลงมา และชุมชนมีวิธีการสร้างจิตสำนึกเรื่องการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม ทั้งในส่วนของชาวบ้านและผู้มาเยือนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุดถนอม ต้นเจริญ (2558) พบว่า ศักยภาพด้านองค์กรชุมชนและด้านการจัดการในการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนส่งผลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนมากที่สุด โดยเฉพาะการที่ชุมชนมีระบบสังคมที่เข้าใจกัน ชุมชนสามารถเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับการพัฒนาชุมชนโดยรวมได้ และการมีกฎกติกาในการจัดการสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และการท่องเที่ยว เป็นองค์ประกอบสำคัญของศักยภาพในการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนมากที่สุด ส่วนการรับรู้และเรียนรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวโดยชุมชน พบว่ากลุ่มตัวอย่างได้เรียนรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวโดยชุมชนในเรื่องการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมทั้งในส่วนของชาวบ้านและผู้มาเยือนมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 กลุ่มวิสาหกิจชุมชน สามารถนำข้อมูลไปพัฒนาผลิตภัณฑ์ ขยายช่องทางการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ตลอดจนพัฒนารูปแบบของที่พักรให้สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว

1.2 ผู้ประกอบการ สามารถนำข้อมูลไปพัฒนารูปแบบสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น ร้านอาหาร ร้านกาแฟ และที่พัก ที่มีบรรยากาศของธรรมชาติ เพื่อสร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยว

1.3 หน่วยงานของรัฐ ควรให้ความสำคัญและสนับสนุนพัฒนาการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ป้ายบอกทาง ถนน และการพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์ของชุมชน มีการจัดอบรมและฝึกพัฒนาอาชีพ และอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชนอย่างยั่งยืน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไป

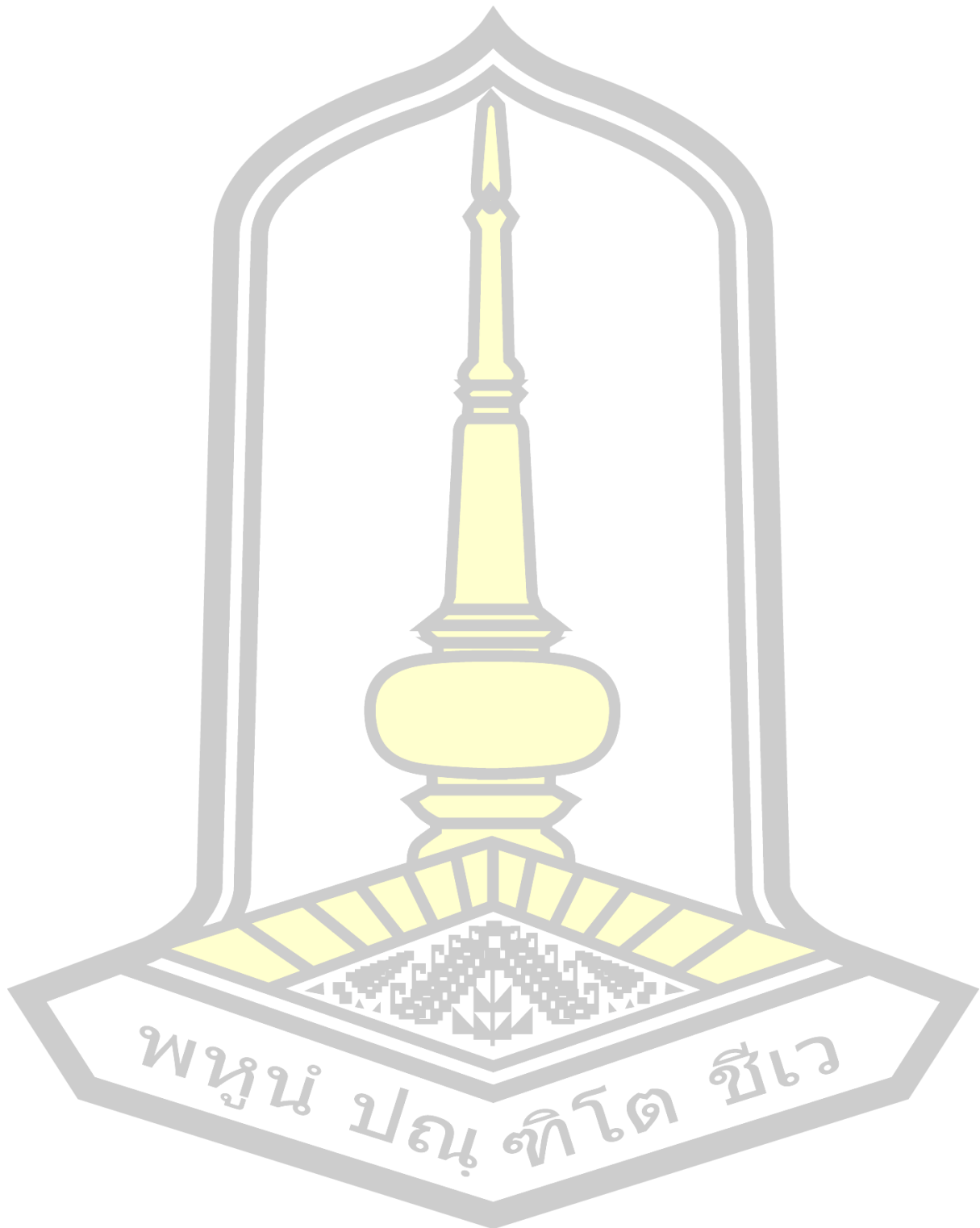
2.1 ควรศึกษาข้อมูลเชิงลึกเพิ่มเติมเกี่ยวกับเส้นทางท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Eco-tourism) เนื่องจากบ้านไร่สุขสันต์ อยู่ใกล้กับแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เช่น หินสามวาฬ จุดชมวิวลำภู น้ำตกถ้ำฝุ่น ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่สามารถดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาเที่ยวมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรให้ความสำคัญกับช่องทางการจัดจำหน่ายสินค้าที่เป็นผลิตภัณฑ์ของชุมชนบ้านไร่สุขสันต์ เพื่อสร้างอาชีพ และเป็นการกระจายรายได้ให้แก่คนในชุมชน

2.3 ควรศึกษาเรื่องการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว เพื่อดึงดูดความสนใจแก่นักท่องเที่ยวให้เดินทางมาเที่ยวที่บ้านไร่สุขสันต์

บรรณานุกรม

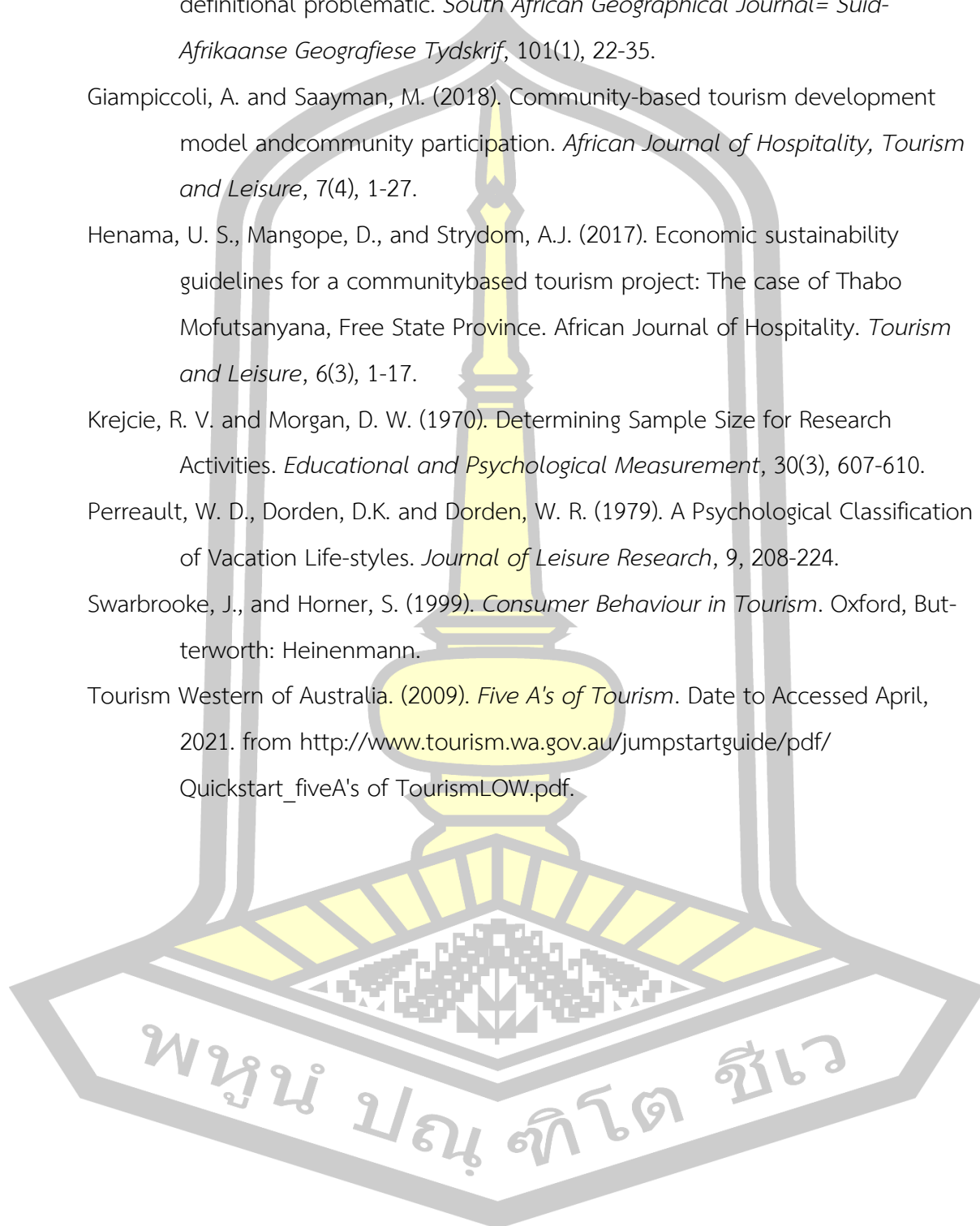

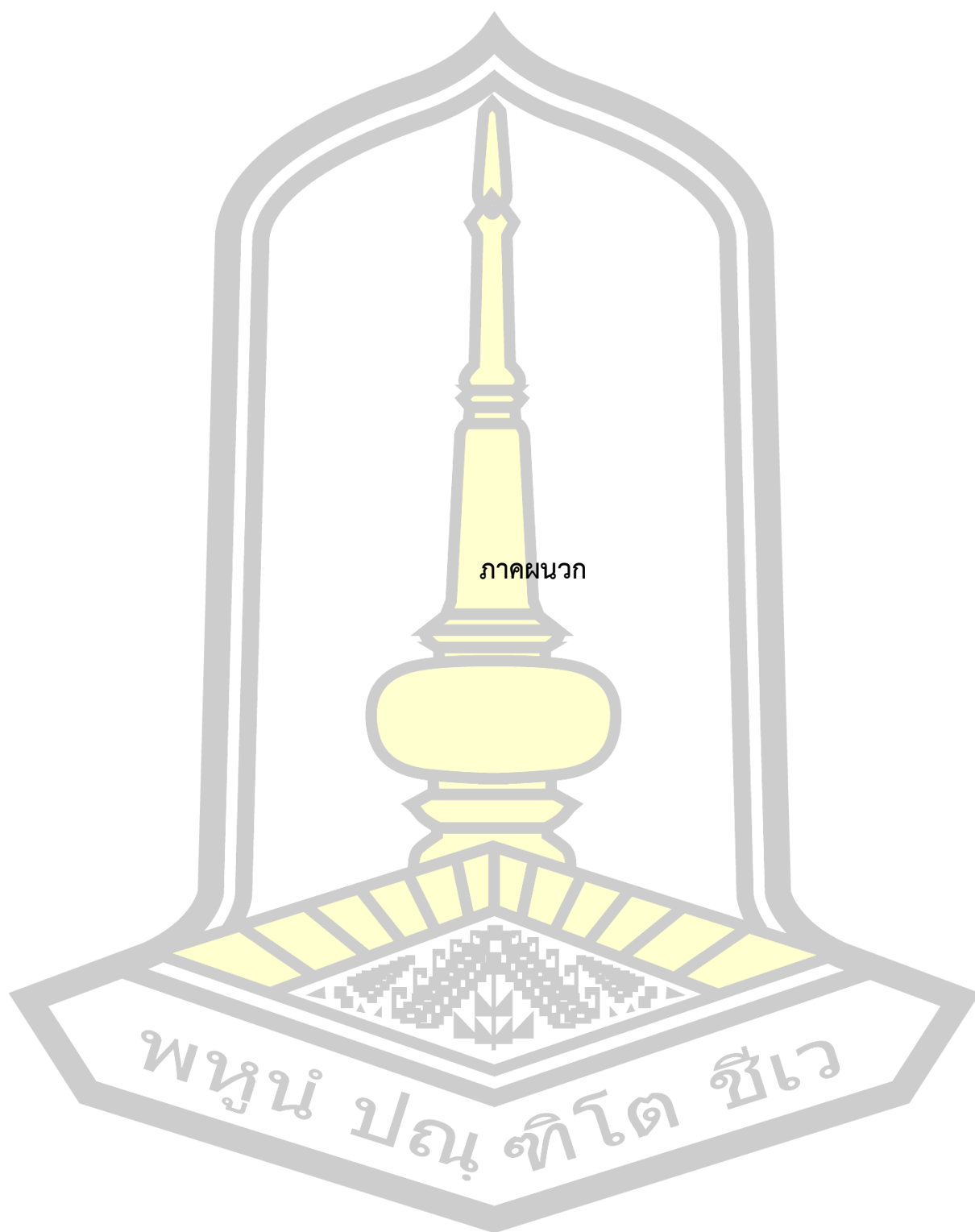
บรรณานุกรม

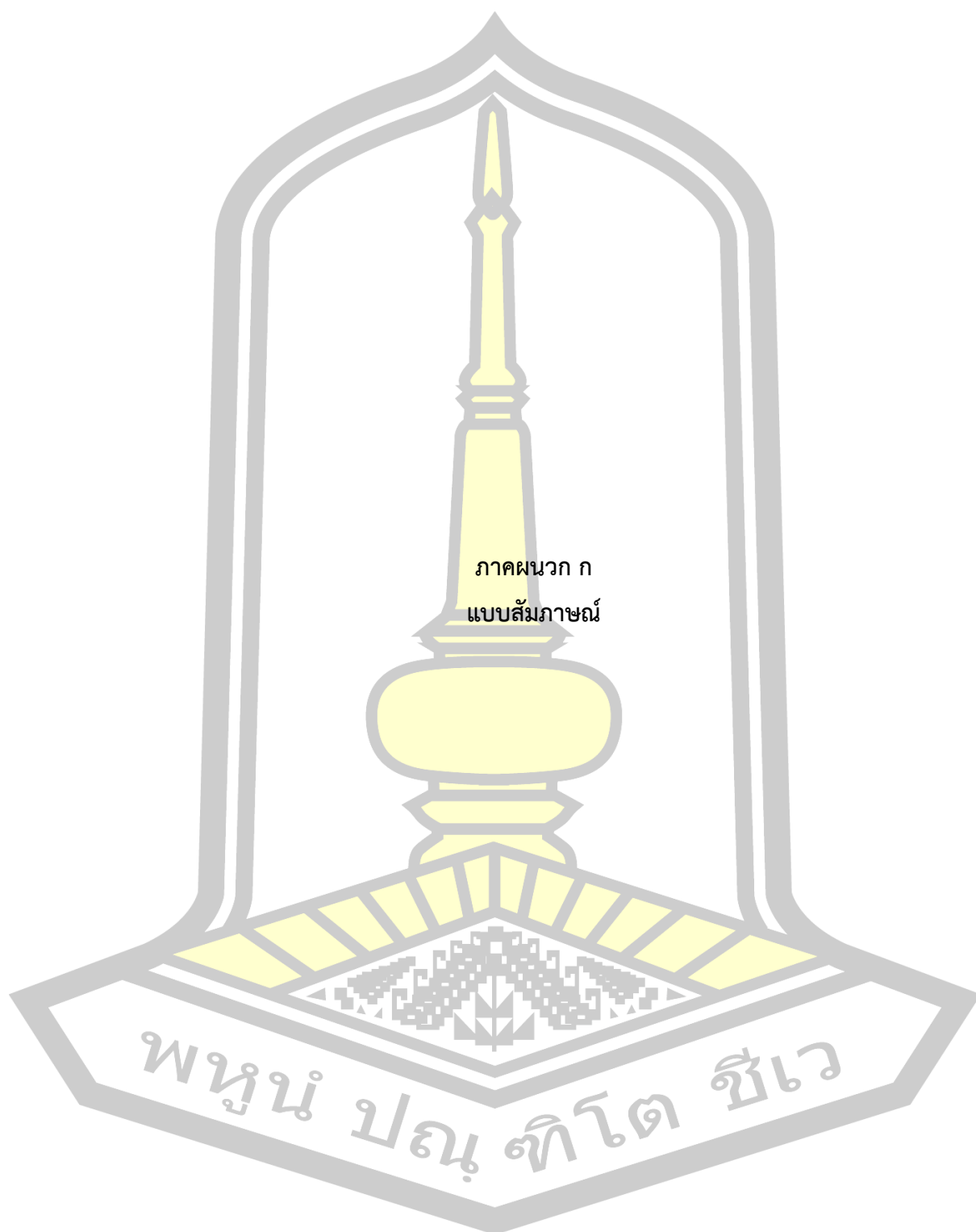
- กรมการท่องเที่ยว. (2561). *มาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โครงการท่องเที่ยวเพื่อชีวิตและธรรมชาติ. (2540). *การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชนัญ วงษ์วิภาค. (2551). *การท่องเที่ยววัฒนธรรม*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐพัชร มณีโรจน์. (2560). การจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน. *วารสารวิชาการการท่องเที่ยวไทย นานาชาติ*, 13(2), 25-46.
- ทิพวรรณ พุ่มมณี. (2546). *อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน.
- ปริณา ลาปะ. (2558). พฤติกรรมการท่องเที่ยวจังหวัดนครราชสีมาของนักท่องเที่ยวชาวไทย. *วารสารวิชาการบริหารธุรกิจ สมาคมสถาบันอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย (สสอท.)*, 4(1), 30-45.
- พยอม ธรรมบุตร. (2549). *เอกสารประกอบการเรียนการสอนเรื่องหลักการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์*. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มนัส สุวรรณ และคณะ. (2541). *โครงการศึกษาแนวทางและการจัดการท่องเที่ยวในพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลและสภาตำบล*. กรุงเทพฯ: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2553). *เอกสารการลอนชุดวิชาทรัพยากรการท่องเที่ยวของไทย หน่วยที่ 1- 8*. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2542*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- เลิศพร ภาระสกุล. (2559). *พฤติกรรมนักท่องเที่ยว*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริวิชญ์ สุประดิษฐ์ และสันติธร ภูริภักดี. (2563). รูปแบบการดำเนินกิจการเพื่อสังคมของการท่องเที่ยวโดยชุมชนของวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวบ้านแหลมสัก ตำบลแหลมสัก อำเภออ่าวลึก จังหวัดกระบี่. *Humanities, Social Sciences and arts*, 12(5), 231-240.
- ศุภลักษณ์ อัครางกูร. (2555). *พฤติกรรมนักท่องเที่ยว*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คลังนานาวิทยา.

- สถาบันการท่องเที่ยวโดยชุมชน. (2561). *การท่องเที่ยวโดยชุมชน*. สืบค้นเมื่อ สิงหาคม 2565. จาก <http://www.cbt-i.or.th/>
- สำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัดบึงกาฬ. (2561). *บ้านไร่สุขสันต์ หมู่ที่ 9 ตำบลโคกก่อง อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ*. สืบค้นเมื่อ กันยายน 2565. จาก <https://buengkan.cdd.go.th/wpcontent/uploads/sites/78/2018/06/QR>.
- สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ. (2559). *ประวัติความเป็นมา*. สืบค้นเมื่อ กันยายน 2565. จาก <https://district.cdd.go.th/muang-buengkan/aboutus>.
- สุจิตรา ยางนอก ถัญจกร นิลกาญจน์ และปัญญา เลิศไกร. (2566). การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนแบบยั่งยืน. *วารสารมนุษยสังคมสาร (มสส.)*, 21(2), 279-300.
- สุดถนอม ตันเจริญ. (2560). การจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนกับการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของชุมชนบางขันแตก จังหวัดสมุทรสงคราม. *วารสารวิชาการการท่องเที่ยวไทยนานาชาติ*, 13(2), 1-24.
- สุดา สุวรรณภรณ์. (2560). พฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเกาะช้าง จังหวัดตราด นครพนม. *วารสารปัญญาวิวัฒน์*, 9(3), 69-79.
- สุวัฒน์ จุฑากรณ์ และจริญญา เจริญสุขใส. (2544). *เอกสารการสอนชุดวิชาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (หน่วยที่ 2)*. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุวิธชา รักหาญ กนกกานต์ แก้วนุช และเทิดชาย ช่วยบำรุง. (2566). การพัฒนาเกณฑ์การประเมินการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนสู่ความยั่งยืน. *วารสารสังคมศาสตร์และวัฒนธรรม*, 7(3).
- สุวีร์ณสญ์ โสภณศิริ. (2554). *การวิเคราะห์พฤติกรรมนักท่องเที่ยว*. กรุงเทพฯ: อินทนิล.
- Buhalis, D. (2000). Marketing the competitive destination in the future. *Tourism Management*, 21(1), 97-116.
- Cohen, E. (1979). A Phenomenology of Tourist Experience. *Sociology*, 13, 179-201.
- Cronbach, L. J. (1951). Coefficient alpha and the internal structure of tests. *Psychometrika*, 16 (3), 297-334.
- Dangi, T. B. (2016). An integrated approach to “sustainable community-based tourism”. *Sustainability (Switzerland)*, 8 (5).

- Giampiccoli, A. (2019). Tourism, community-based tourism and ecotourism: A definitional problematic. *South African Geographical Journal= Suid-Afrikaanse Geografiese Tydskrif*, 101(1), 22-35.
- Giampiccoli, A. and Saayman, M. (2018). Community-based tourism development model and community participation. *African Journal of Hospitality, Tourism and Leisure*, 7(4), 1-27.
- Henama, U. S., Mangope, D., and Strydom, A.J. (2017). Economic sustainability guidelines for a communitybased tourism project: The case of Thabo Mofutsanyana, Free State Province. *African Journal of Hospitality, Tourism and Leisure*, 6(3), 1-17.
- Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Perreault, W. D., Dorden, D.K. and Dorden, W. R. (1979). A Psychological Classification of Vacation Life-styles. *Journal of Leisure Research*, 9, 208-224.
- Swarbrooke, J., and Horner, S. (1999). *Consumer Behaviour in Tourism*. Oxford, Butterworth: Heinemann.
- Tourism Western of Australia. (2009). *Five A's of Tourism*. Date to Accessed April, 2021. from [http://www.tourism.wa.gov.au/jumpstartguide/pdf/Quickstart_fiveA's of TourismLOW.pdf](http://www.tourism.wa.gov.au/jumpstartguide/pdf/Quickstart_fiveA's%20of%20TourismLOW.pdf).

190166

แบบสัมภาษณ์สำหรับ

การวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ

คำชี้แจง

1. จุดประสงค์ของแบบสอบถามชุดนี้ กรุณาแสดงความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับแนวทางการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ
2. ขอให้ท่านแสดงความคิดเห็น โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () สำหรับเลือกตอบ และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมลงในช่อง
3. ข้อมูลของท่านจะถูกเก็บไว้เป็นความลับ ซึ่งผลการศึกษาจะไม่มีผลกระทบต่อผู้ให้ข้อมูลแต่อย่างใด

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

(Ms. Phan Tieu Ny)

นิสิตปริญญาโท คณะการท่องเที่ยวและกีฬา
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Ms. Phan Tieu Ny

โทรศัพท์ 061-9722088

E-mail : Moonwoalila@gmail.com

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อ - นามสกุล.....
2. ตำแหน่งปัจจุบัน.....
3. สถานที่ทำงาน.....
4. ตัวแทนชุมชน.....

ตอนที่ 2 องค์ประกอบของทรัพยากรท่องเที่ยวบ้านไร่สุขสันต์ อ.เมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ
คำชี้แจง : โปรดตอบคำถามให้ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

1. ชุมชนบ้านไร่สุขสันต์ มีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ มีวัฒนธรรมที่สวยงาม มีความโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์อย่างไร

.....

.....

.....

.....

2. ชุมชนบ้านไร่สุขสันต์มีเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำและให้ข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

3. ชุมชนบ้านไร่สุขสันต์มีข้อมูลสนเทศหรือแผ่นพับที่มีข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวได้ศึกษาข้อมูลหรือไม่อย่างไร

.....

.....

.....

.....

4. ชุมชนบ้านไร่สุขสันต์มีเส้นทางคมนาคมที่การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้หลายเส้นทาง มีป้ายบอกเส้นทางตลอดการเดินทาง และป้ายบอกทางเข้าใจได้ง่ายและชัดเจนหรือไม่

.....

.....

.....

.....

5. สถานที่ท่องเที่ยวที่มีที่พักที่สะอาด ปลอดภัย ราคาที่เหมาะสม และมีที่พักให้เลือกที่หลากหลายตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยวหรือไม่

.....

.....

.....

.....

6. ชุมชนบ้านไร่สุขสันต์มีการจัดกิจกรรมที่สร้างสรรค์ ดึงดูดใจนักท่องเที่ยว และสร้างความประทับใจให้นักท่องเที่ยวอย่างไร

.....

.....

.....

.....

7. ชุมชนบ้านไร่สุขสันต์มีระยะเวลาในการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมหรือไม่

.....

.....

.....

.....

8. ชุมชนบ้านไร่สุขสันต์มีการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวเจ้าหน้าที่หรือผู้ดูแลให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นอย่างดีหรือไม่

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านไร่สุขสันต์ อ.เมืองบึงกาฬ จ.บึงกาฬ
คำชี้แจง : โปรดตอบคำถามให้ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

1. ชุมชนบ้านไร่สุขสันต์มีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ และมีการส่งเสริมให้ชุมชนมีวิถีชีวิตที่พึ่งพาและใช้
ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนอย่างไร

.....

.....

.....

.....

2. ชุมชนบ้านไร่สุขสันต์มีวัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิตที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

3. ชุมชนบ้านไร่สุขสันต์มีระบบสังคมที่เห็นอกเห็นใจกัน และเข้าใจกันเป็นอย่างดีอย่างไร

.....

.....

.....

.....

4. คนในชุมชนบ้านไร่สุขสันต์รู้สึกเป็นเจ้าของชุมชน รักชุมชน และเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการ
ท่องเที่ยวในชุมชนอย่างเต็มหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

5. ชุมชนบ้านไร่สุขสันต์มีปราชญ์ หรือผู้มีความรู้ ที่มีทักษะในเรื่องต่าง ๆ หลากหลาย และมีความน่าเชื่อถือ
หรือไม่

.....

.....

.....

.....

6. ชุมชนบ้านไร่สุขสันต์มีกฎและกติกาในการจัดการทรัพยากรสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมและการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนอย่างไร

.....

.....

.....

.....

7. ชุมชนบ้านไร่สุขสันต์กลไกในการทำงานร่วมกันเพื่อจัดการการท่องเที่ยวและสามารถเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับการพัฒนาชุมชนหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

8. ชุมชนบ้านไร่สุขสันต์มีการกระจายผลประโยชน์ที่เกิดจากการท่องเที่ยวที่เป็นธรรมและยุติธรรมอย่างไร

.....

.....

.....

.....

9. ชุมชนบ้านไร่สุขสันต์มีกองทุนที่เอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนหรือไม่

.....

.....

.....

.....

10. ชุมชนบ้านไร่สุขสันต์มีลักษณะของกิจกรรมการท่องเที่ยวภายในชุมชนสามารถสร้างการรับรู้ และความเข้าใจในวิถีชีวิตและวัฒนธรรมที่แตกต่างได้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

11. ชุมชนบ้านไร่สุสานดีมีระบบจัดการและการจัดกิจกรรมที่ก่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ระหว่างชาวบ้านกับ
ผู้มาเยือนอย่างไร

.....

12. ชุมชนบ้านไร่สุขสันต์มีการสร้างจิตสำนึกเรื่องการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม ทั้งในส่วนของชาวบ้านและผู้มาเยือนอย่างไร

.....

.....

.....

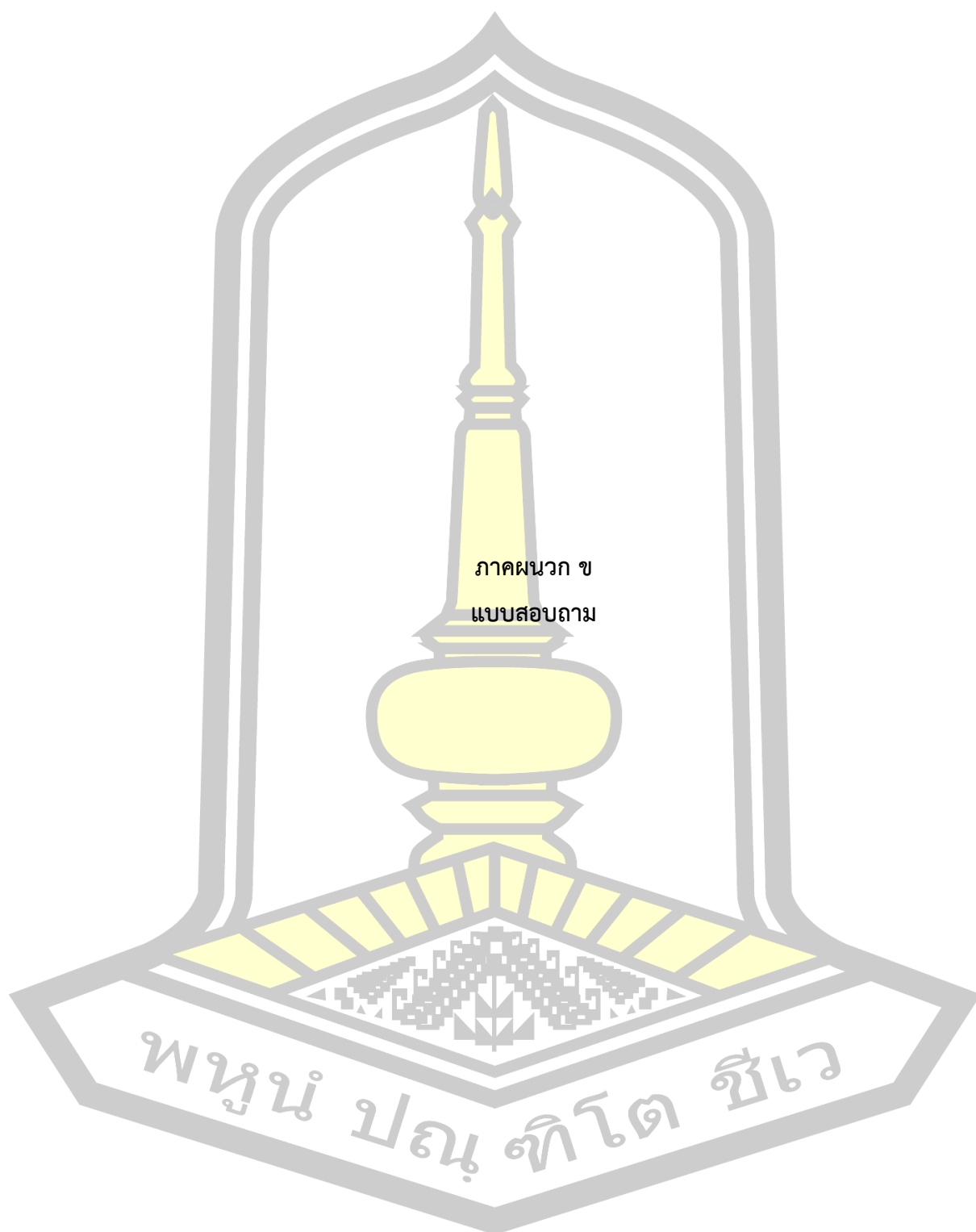
.....

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

[illegible]

ขอขอบคุณยิ่งในความอนุเคราะห์ข้อมูลของท่าน

แบบสอบถามเลขที่.....

แบบสอบถามสำหรับนักท่องเที่ยว

การวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ

คำชี้แจง

จุดประสงค์ของแบบสอบถามชุดนี้ใช้สำรวจข้อมูลเพื่อทำวิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการการท่องเที่ยวและการโรงแรม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ข้อมูลของท่านจะถูกเก็บไว้เป็นความลับ ซึ่งผลการศึกษาจะไม่มีผลกระทบต่อผู้ให้ข้อมูลแต่อย่างใด

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

(Ms.Phan Tieu Ny)

นิสิตปริญญาโท คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม

Ms.Phan Tieu Ny

โทรศัพท์ 061-9722088

E-mail : Moonwoalila@gmail.com

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ใน () ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

1. เพศ

- () ชาย
() หญิง
() อื่น ๆ

2. อายุ

- () 21 - 30 ปี
() 31 - 40 ปี
() 41 - 50 ปี
() 51 - 60 ปี
() มากกว่า 60 ปี

3. ระดับการศึกษา

- () ประถมศึกษา
() มัธยมศึกษาตอนต้น/ปวช.
() มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวส.
() ปริญญาตรี
() สูงกว่าปริญญาตรี

4. อาชีพ

- () เกษตรกร
() ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ
() ลูกจ้าง/พนักงานเอกชน
() ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย
() เกษียณอายุราชการ
() นักเรียน/นักศึกษา
() อื่น ๆ (ระบุ)

5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

- () ต่ำกว่า 5,000 บาท
() 5,000 - 10,000 บาท
() 10,001 - 20,000 บาท
() 20,001 - 30,000 บาท
() 30,001 - 40,000 บาท
() มากกว่า 40,000 บาทขึ้นไป

6. ภูมิสำเนา

- () ภาคกลาง
- () ภาคเหนือ
- () ภาคตะวันออก
- () ภาคตะวันตก
- () ภาคใต้
- () ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

7. วัตถุประสงค์ในการเดินทางท่องเที่ยวชุมชนท่องเที่ยวหมู่บ้านไร่สุขสันต์ในครั้งนี้

- () เพื่อเรียนรู้ศาสนา/แสวงบุญ
- () เพื่อเรียนรู้ภูมิปัญญา/เพื่อน
- () เพื่อเรียนรู้เพื่อความรู้/พักผ่อนหย่อนใจ
- () เพื่อเรียนรู้เพื่อการศึกษาศิลปะ/วัฒนธรรม/เรียนรู้สิ่งใหม่
- () เพื่อเรียนรู้เพื่อประชุม/สัมมนา/อบรม

8. ท่านมักเดินทางท่องเที่ยวกับใคร

- () คนเดียว
- () เพื่อน
- () มากับครอบครัว/ญาติพี่น้อง
- () กรุ๊ปทัวร์
- () หน่วยงาน/องค์กร/ชมรม

9. ท่านรู้จักชุมชนท่องเที่ยวหมู่บ้านไร่สุขสันต์จากสื่อใด เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ

- () หนังสือพิมพ์
- () วิทยุ/โทรทัศน์
- () วารสาร/นิตยสาร/คู่มือเดินทาง
- () Social Media เช่น facebook Line tiktok twitter youtube
- () ศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยว/ททท.
- () สมาคมท่องเที่ยว
- () บริษัททัวร์
- () เอกสารแผนพับ/โบรชัวร์
- () เพื่อน/มีคำแนะนำ

10. ค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยวในครั้งนี้

- () ไม่เกิน 1,000 บาท
- () 1,001 – 2,000 บาท
- () 2,001 – 3,000 บาท
- () มากกว่า 3,001 บาท

11. รูปแบบยานพาหนะในการเดินทางท่องเที่ยว

- () รถยนต์ส่วนตัว
- () รถโดยสารประจำทาง
- () รถตู้/แท็กซี่
- () รถบัสส่วนตัว
- () รถเช่า
- () เครื่องบิน
- () อื่น ๆ (โปรดระบุ)

ตอนที่ 2 พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวบ้านไร่สุสานต์ อ.เมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ใน () ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

1. จุดประสงค์ในการมาเที่ยว

- () ท่องเที่ยวเชิงศาสนา/แสวงบุญ
- () ท่องเที่ยวเยี่ยมญาติ/เพื่อน
- () ท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อน
- () ท่องเที่ยวเพื่อการศึกษาศิลปะ/วัฒนธรรม
- () ท่องเที่ยวเพื่อมารักษาสุขภาพ
- () อื่น ๆ (โปรดระบุ)

2. บุคคลที่ร่วมเดินทาง

- () มาคนเดียว
- () มากับเพื่อน
- () มากับเพื่อนร่วมงาน
- () มากับครอบครัว/ญาติพี่น้อง
- () มากับบริษัททัวร์
- () อื่นๆ (โปรดระบุ)

3. ช่องทางในการรับข้อมูลทางการท่องเที่ยว (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () หนังสือพิมพ์
- () วิทยุ/โทรทัศน์
- () วารสาร/นิตยสาร/คู่มือเดินทาง
- () Social Media เช่น facebook Line tiktok twitter youtube
- () ศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยว/ททท.
- () สมาคมท่องเที่ยว
- () บริษัททัวร์
- () เอกสารแผนพับ/โบรชัวร์
- () อื่น ๆ โปรดระบุ.....

4. ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวครั้งนี้
- () ไม่เกิน 3,000 บาท
 - () 3,001 – 4,000 บาท
 - () 4,001 – 6,000 บาท
 - () มากกว่า 6,001 บาท
5. พาหนะในการเดินทาง
- () รถยนต์ส่วนตัว
 - () รถโดยสารประจำทาง
 - () รถตู้ส่วนตัว
 - () รถบัสส่วนตัว
 - () รถเช่า
 - () เครื่องบิน
 - () อื่น ๆ (โปรดระบุ)
6. ประเภทของที่พักที่ท่านเลือกพัก
- () โรงแรม
 - () รีสอร์ท
 - () บ้านญาติ/เพื่อน
 - () โฮมสเตย์
 - () วัด/โรงเรียน
 - () ไม่พักค้างคืน
7. จำนวนครั้งในการเดินทางมาท่องเที่ยวหมู่บ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ
- () ครั้งแรก
 - () ครั้งที่ 2
 - () ครั้งที่ 3
 - () มากกว่า 3 ครั้ง โปรดระบุ

ตอนที่ 3 ทรัพยากรการท่องเที่ยวของบ้านไร่สุขสันต์ อ.เมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ

คำชี้แจง : โปรดประเมินระดับของทรัพยากรการท่องเที่ยวของบ้านไร่สุขสันต์ อ.เมืองบึงกาฬ

โดยทำเครื่องหมาย ✓ ใน □ ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ทรัพยากรการท่องเที่ยว	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
สิ่งดึงดูดใจ (Attractions)					
1. ชุมชนบ้านไร่สุขสันต์มีสถานที่ท่องเที่ยวที่ทรัพยากรทางธรรมชาติมีความสวยงามโดดเด่นเป็นที่น่าสนใจ					
2. ชุมชนบ้านไร่สุขสันต์มีจุดชมวิว และวิวทิวทัศน์ที่งดงามเป็นเอกลักษณ์ประจำท้องถิ่น					
3. ชุมชนบ้านไร่สุขสันต์มีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่น่าสนใจและมีวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม					
4. ชุมชนบ้านไร่สุขสันต์มีผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น งานฝีมือที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชนท้องถิ่น					
การเข้าถึง (Accessibilities)					
5. สภาพของถนนในการเดินทางมีความพร้อมและได้มาตรฐาน					
6. สภาพการจราจรมีความสะดวกคล่องตัว และปลอดภัย					
7. มีการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้หลายเส้นทาง และสามารถเชื่อมโยงกันได้หลายเส้นทาง					
8. มีป้ายบอกทางตลอดเส้นทางและป้ายบอกทางเข้าใจง่าย					
สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities)					
9. มีสถานที่จอดรถเพียงพอต่อนักท่องเที่ยว และมีความปลอดภัย					
10. มีจำนวนร้านอาหารและเครื่องดื่มที่เพียงพอ สะอาดและรสชาติอร่อย					
11. มีห้องสุขาสะอาด ถูกสุขลักษณะ และเพียงพอต่อการใช้งาน					
12. มีสาธารณูปโภคที่ครบครัน เช่น ระบบไฟฟ้า ระบบประปา สัญญาณโทรศัพท์ เป็นต้น					
13. มีมัคคุเทศก์ท้องถิ่นให้บริการนักท่องเที่ยว และตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยว					
14. มีข้อมูลสนเทศหรือแผ่นพับที่มีข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวชัดเจน					
ที่พัก (Accommodation)					
15. สถานที่ท่องเที่ยวมีที่พักที่มีความสะอาด และปลอดภัย					
16. สถานที่ท่องเที่ยวมีที่พักเพียงพอและหลากหลายรูปแบบตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยว เช่น โรงแรม รีสอร์ท โฮมสเตย์ เป็นต้น					

7

ทรัพยากรการท่องเที่ยว	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
17. สถานที่ท่องเที่ยวที่มีที่พักที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกและราคาเหมาะสม					
18. สถานที่ท่องเที่ยวที่มีคุณภาพการบริการที่ดี เจ้าของและพนักงานมีความเอาใจใส่และเป็นมิตรกับนักท่องเที่ยว					
กิจกรรมการท่องเที่ยว (Activities)					
19. มีรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีความน่าสนใจ สามารถนำเสนอเอกลักษณ์ของชุมชนได้					
20. มีระยะเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมเหมาะสม					
21. มีเจ้าหน้าที่หรือผู้ดูแลให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นอย่างดี					
22. มีช่องทางการติดต่อเข้าร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยวหลากหลายช่องทาง					
23. มีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้เอกลักษณ์ของชุมชนได้อย่างเห็นได้ชัด					

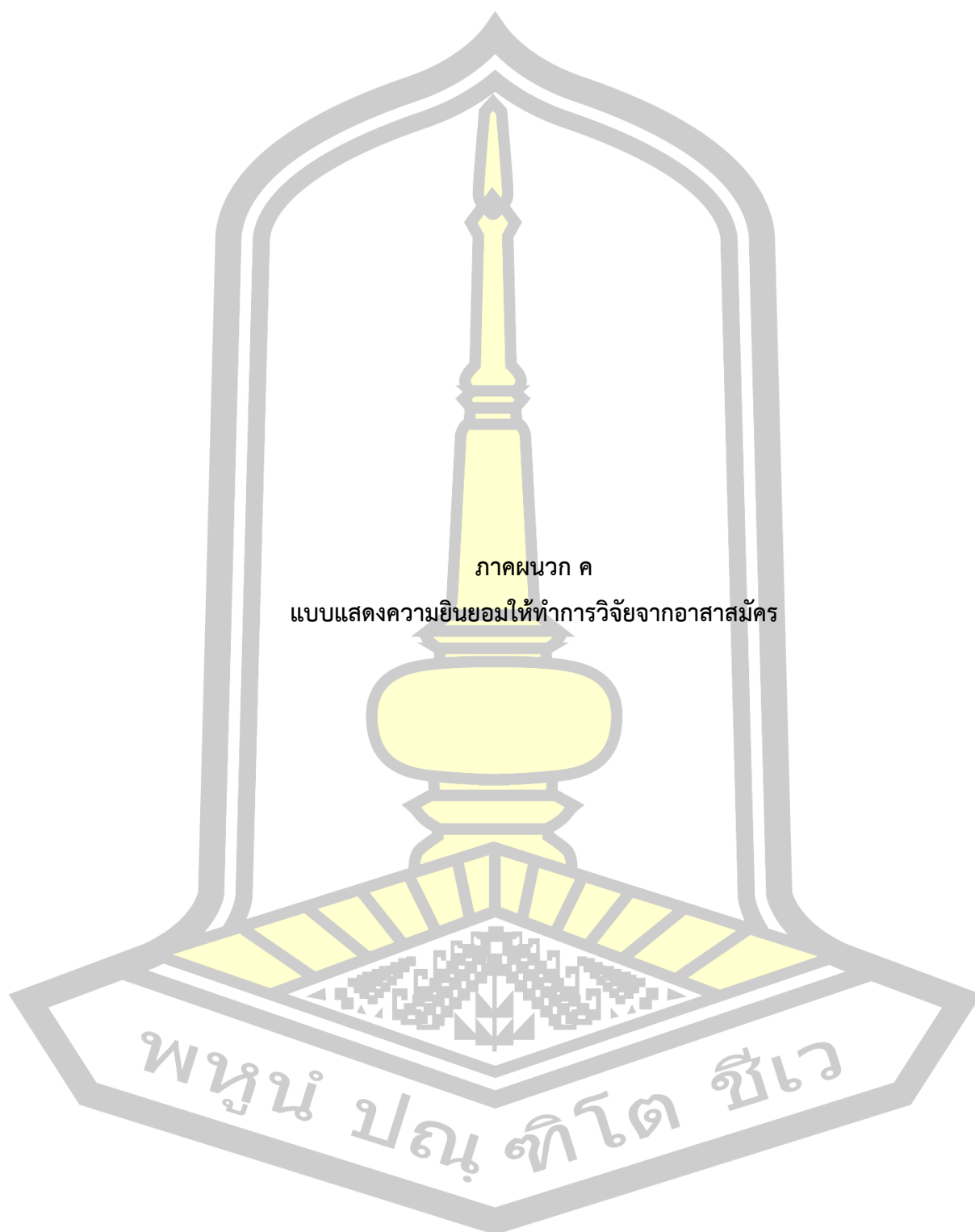

ตอนที่ 4 การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านไร่สุขสันต์ อ.เมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ

คำชี้แจง : โปรดประเมินระดับของการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านไร่สุขสันต์ อ.เมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ใน □ ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม					
1. ชุมชนมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์					
2. ชุมชนมีวิถีชีวิตที่พึ่งพาและใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน					
3. ชุมชนมีวัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิตที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น					
องค์กรชุมชน					
4. ชุมชนมีระบบสังคมที่เห็นอกเห็นใจกัน และเข้าใจกันเป็นอย่างดี					
5. คนในชุมชนรู้สึกเป็นเจ้าของชุมชน รักชุมชน และเข้ามามีส่วนร่วม ในกระบวนการจัดการการท่องเที่ยวในชุมชนอย่างเต็ม					
6. ชุมชนมีปราชญ์ หรือผู้มีความรู้ ที่มีทักษะในเรื่องต่าง ๆ หลากหลาย และมีความน่าเชื่อถือ					
การจัดการ					
7. ชุมชนมีกฎและกติกาในการจัดการทรัพยากรสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมและการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนอย่างเห็นได้ชัด					
8. ชุมชนมีกลไกในการทำงานร่วมกันเพื่อจัดการการท่องเที่ยว และสามารถเชื่อมโยงการท่องเที่ยวกับการพัฒนาชุมชนได้					
9. ชุมชนมีการกระจายผลประโยชน์ที่เกิดจากการท่องเที่ยว ที่เป็นธรรมและยุติธรรม					
10. ชุมชนมีกองทุนที่เอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ของชุมชน					
การเรียนรู้					
11. ลักษณะของกิจกรรมการท่องเที่ยวภายในชุมชนสามารถสร้าง การเรียนรู้ และความเข้าใจในวิถีชีวิตและวัฒนธรรมที่แตกต่างได้					
12. ชุมชนมีระบบจัดการและการจัดกิจกรรมที่ก่อให้เกิด กระบวนการเรียนรู้ระหว่างชาวบ้านกับผู้มาเยือน					
13. ชุมชนมีวิธีการสร้างจิตสำนึกเรื่องการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม ทั้งในส่วนของชาวบ้าน และผู้มาเยือน					

ภาคผนวก ค

แบบแสดงความยินยอมให้ทำการวิจัยจากอาสาสมัคร

พูน ปณ จิตต์ ชีวะ

ECMSU01-05.03 Update 2021

เอกสารชี้แจงสำหรับอาสาสมัครที่ตอบแบบสอบถาม

เรียน ผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน

เนื่องด้วยข้าพเจ้า Ms Tiea Ny Phan นิสิตปริญญาโท การจัดการท่องเที่ยวและการโรงแรม คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังดำเนินการวิจัย แนวทางการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน กรณีศึกษาร้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ภาษาอังกฤษ (English) Guidelines for community-based tourism management : A case study of Ban Rai Suksan, Mueang Bueng Kan District, Bueng Kan Province โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

- 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบการท่องเที่ยวของบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ
- 2) เพื่อศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ

จังหวัดบึงกาฬ

- 3) เพื่อศึกษาการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านไร่สุขสันต์ อ.เมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ
- 4) เพื่อเสนอแนวทางการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนของบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ

จังหวัดบึงกาฬ

ประโยชน์ที่ท่านจะได้รับจากการวิจัยนี้ คือ

1. ชุมชนทราบถึงบริบทและทรัพยากรท่องเที่ยวบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ
2. ชุมชนทราบถึงพฤติกรรมนักท่องเที่ยวในพื้นที่บ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ

เป็นแนวทางในการศึกษาต่อยอดในการจัดการท่องเที่ยวตามฤดูกาล และจัดรูปแบบการท่องเที่ยวต่อไปในอนาคต

3. จังหวัดบึงกาฬ และผู้นำชุมชนบ้านไร่สุขสันต์สามารถนำข้อมูลจากการวิจัย สามารถนำผลการวิจัยที่ได้ครั้งนี้ไปเป็นแนวทางในการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ

หากท่านตัดสินใจเข้าร่วมการวิจัยแล้ว ผู้วิจัยจะขอให้ท่านตอบแบบสอบถามในประเด็น ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วยคำถาม 11 ข้อ พฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ซึ่งประกอบด้วยคำถาม 7 ข้อ ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับทรัพยากรการท่องเที่ยว ซึ่งประกอบด้วยคำถาม จำนวน 23 ข้อ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน ซึ่งประกอบด้วยคำถาม จำนวน 13 ข้อ ใช้เวลาในการตอบแบบสอบถามประมาณ 3 นาที และจะขอรับแบบสอบถามคืนโดย ผู้วิจัยจะไปเก็บด้วยตนเอง

หากท่านรู้สึกอึดอัด หรือรู้สึกไม่สบายใจกับบางคำถาม ท่านมีสิทธิ์ที่จะไม่ตอบคำถามเหล่านั้นได้ รวมถึงท่านมีสิทธิ์ถอนตัวออกจากโครงการนี้เมื่อใดก็ได้ โดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า และการไม่เข้าร่วมวิจัยหรือถอนตัวออกจากโครงการวิจัยนี้ จะไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อการปฏิบัติงานของท่านแต่ประการใด

ข้อมูลในการตอบแบบสอบถามของท่านจะถูกเก็บรักษาไว้ ไม่เปิดเผยต่อสาธารณะเป็นรายบุคคล แต่จะรายงานผลการวิจัยในภาพรวมเท่านั้น และจะดำเนินการทำลายข้อมูลที่เกี่ยวข้องภายหลังเสร็จสิ้นการวิจัยการวิจัยครั้งนี้ท่านจะไม่ได้รับค่าตอบแทนและไม่เสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น

หากท่านมีข้อสงสัยเกี่ยวกับงานวิจัย โปรดติดต่อได้ที่ Ms Tiea Ny Phan ที่อยู่ คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตำบลตลาด อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม โทรศัพท์ 061-9722088 หรือ E-mail : Moonwoalila@gmail.com

หากท่านได้รับการปฏิบัติไม่ตรงตามที่ระบุไว้หรือต้องการทราบสิทธิของท่านขณะเข้าร่วมการวิจัยนี้ สามารถติดต่อได้ที่ “คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กองส่งเสริมการวิจัยและบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม” โทร. 043-754416 เบอร์ภายใน 1755

ขอขอบพระคุณอย่างสูง

(Ms Tiea Ny Phan)

ผู้วิจัย

ECMSU01-06.03

แบบแสดงความยินยอมให้ทำการวิจัยจากอาสาสมัคร
(สำหรับอาสาสมัครอายุ 18 ปีขึ้นไป)

ข้าพเจ้า (นาง/นางสาว/นาย) อายุ ปี
ที่อยู่ บ้านเลขที่ หมู่ที่ ซอย ถนน ตำบล
อำเภอ จังหวัด โทรศัพท์
หรือ E-mail address :

ได้อ่านคำชี้แจง/รับฟังคำอธิบายจาก Ms Tiea Ny Phan เกี่ยวกับการเป็นอาสาสมัครในโครงการวิจัย เรื่องแนวทางการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน กรณีศึกษาร้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ โดยข้อความที่อธิบายประกอบด้วย รายละเอียดทั้งหมดเกี่ยวกับที่มาและจุดมุ่งหมายในการทำวิจัย, รายละเอียดของ ขั้นตอนต่าง ๆ ที่ข้าพเจ้าต้องปฏิบัติและได้รับการปฏิบัติ, ประโยชน์ที่ข้าพเจ้าจะได้รับจากการวิจัย และความเสี่ยง ที่อาจจะเกิดขึ้นจากการเข้าร่วมการวิจัย รวมทั้งแนวทางป้องกันและแก้ไขหากเกิดอันตราย โดยได้อ่าน/รับฟัง คำอธิบายข้อความในเอกสารชี้แจงสำหรับอาสาสมัครที่ตอนแนบสละนาม โดยตลอด อีกทั้งยังได้รับคำอธิบายและ การตอบข้อสงสัยจากหัวหน้าโครงการวิจัยเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ตลอดจนการรับรองจากผู้วิจัยที่จะเก็บรักษาข้อมูลของข้าพเจ้าไว้เป็นความลับ และไม่ระบุชื่อหรือข้อมูล ส่วนตัวเป็นรายบุคคลต่อสาธารณชน โดยผลการวิจัยจะนำเสนอในลักษณะภาพรวมที่เป็นการสรุปผลการวิจัยเพื่อ ประโยชน์ทางวิชาการเท่านั้น

“ในการเข้าร่วมเป็นอาสาสมัครของโครงการวิจัยครั้งนี้ ข้าพเจ้าเข้าร่วมด้วยความสมัครใจ” และข้าพเจ้า สามารถถอนตัวจากการศึกษานี้เมื่อใดก็ได้ ถ้าข้าพเจ้าปรารถนา โดยจะไม่มีผลกระทบและไม่เสียสิทธิ์ใด ๆ ในการ เข้าใช้บริการโรงแรม ที่ข้าพเจ้าจะได้รับต่อไปในอนาคต

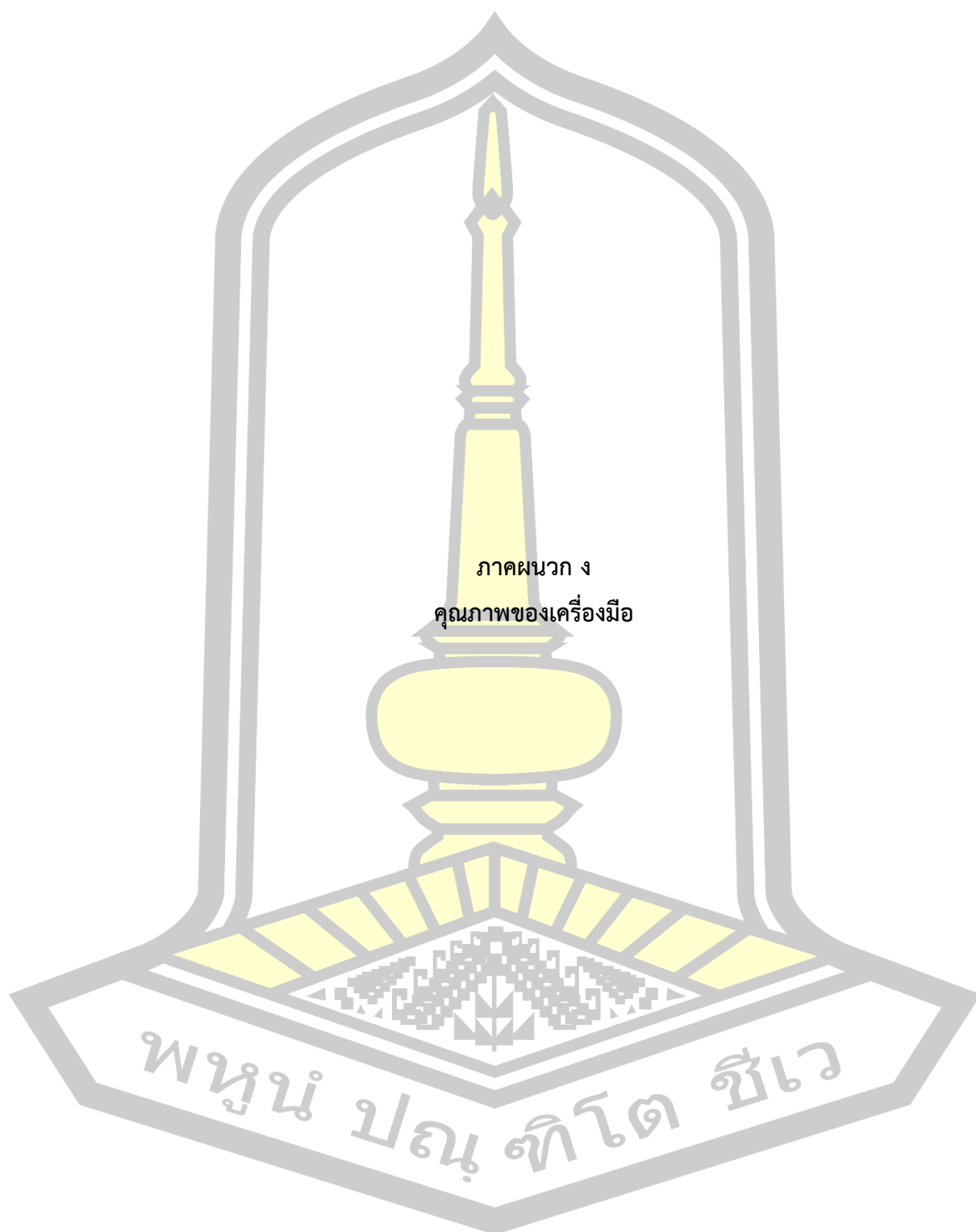
ข้าพเจ้าเข้าใจข้อความในเอกสารชี้แจงอาสาสมัคร และแบบแสดงความยินยอมนี้โดยตลอดแล้วจึงลงลายมือชื่อไว้ ณ ที่นี้

ลงชื่อ.....อาสาสมัคร
(.....)
วันที่.....

ลงชื่อ.....พยาน
(.....)
วันที่.....

ลงชื่อ.....ผู้ขอความยินยอม
(.....)
วันที่.....

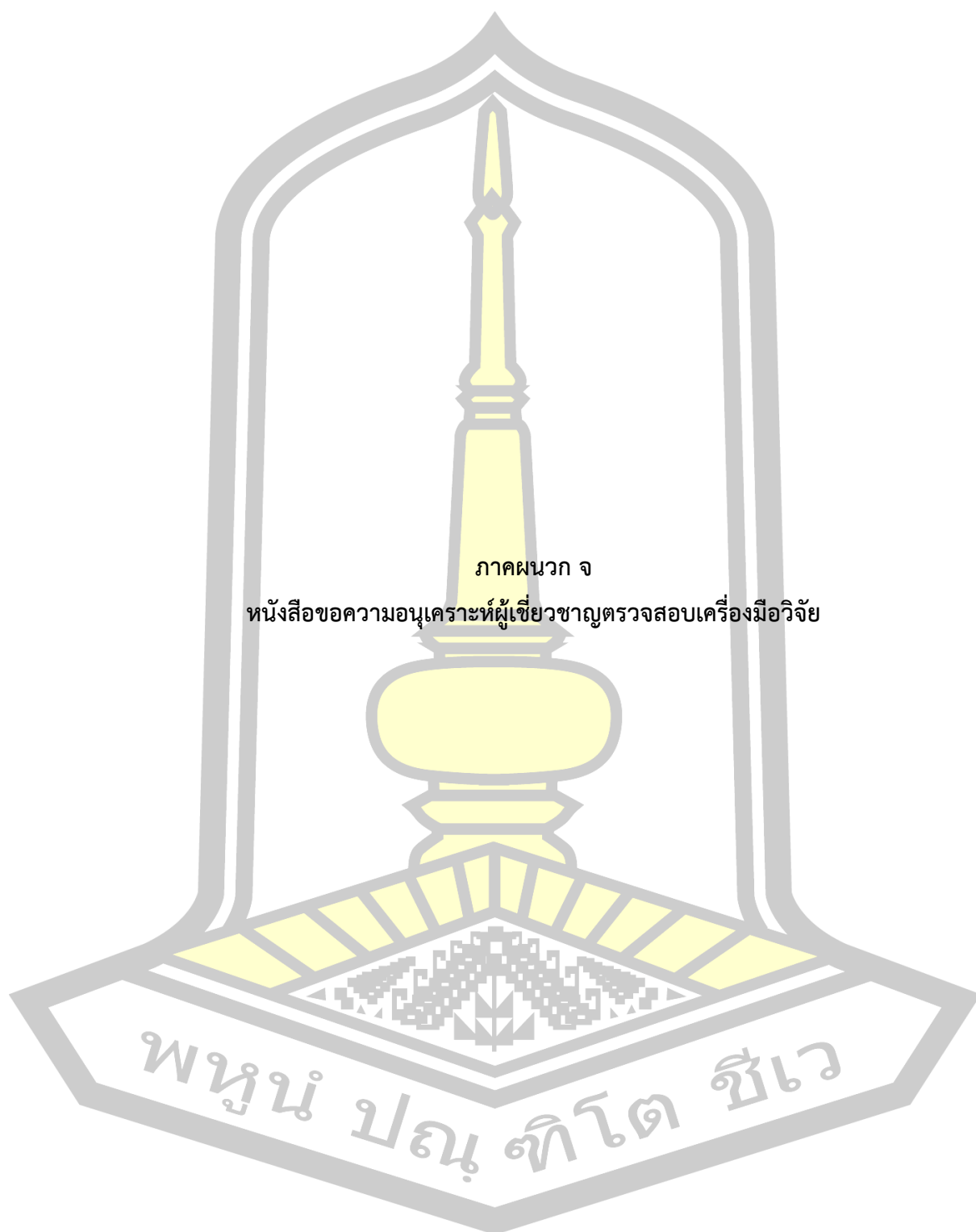

ตาราง 7 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ค่าความเชื่อมั่น
ทรัพยากรการท่องเที่ยว		
1. สิ่งดึงดูดใจ		0.978
1	0.900	
2	0.922	
3	0.942	
4	0.962	
2. การเข้าถึง		0.978
5	0.957	
6	0.957	
7	0.867	
8	0.75	
3. สิ่งอำนวยความสะดวก		0.978
9	0.877	
10	0.830	
11	0.933	
12	0.822	
13	0.962	
14	0.955	
4. ที่พัก		0.978
15	0.899	
16	0.921	
17	0.947	
18	0.897	

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ค่าความเชื่อมั่น
5. กิจกรรมการท่องเที่ยว		0.977
19	0.955	
20	0.979	
21	0.917	
22	0.945	
23	0.945	
การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน		
1. ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม		0.982
1	0.724	
2	0.709	
3	0.777	
2. องค์การชุมชน		0.981
4	0.798	
5	0.766	
6	0.582	
3. การจัดการ		0.979
7	0.849	
8	0.889	
9	0.889	
10	0.924	
4. การเรียนรู้		0.983
11	0.739	
12	0.756	
13	0.697	

ภาคผนวก จ

หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ที่ อว 0605.17(3)/ 047

คณะกรรมการท่องเที่ยวและการโรงแรม
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ต.ตลาด อ.เมือง จ.มหาสารคาม
44000

6 กุมภาพันธ์ 2566

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภัทร สีทองแสง (มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

ด้วย Ms.Phan Tieu Ny นิสิตระดับปริญญาโท รหัสนิสิต 62011080004 สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยวและการโรงแรม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ซึ่งนิสิตกำลังดำเนินการจัดทำวิทยานิพนธ์ในหัวข้อเรื่อง “แนวทางการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน กรณีศึกษาบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ” ทั้งนี้ คณะได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ด้านงานวิจัยเป็นอย่างดี

ในการนี้ เพื่อให้การดำเนินงานศึกษาวิจัยลุล่วงไปได้ด้วยดี คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจเนื้อหาแบบสอบถามเพื่อนิสิตจะได้นำข้อมูลที่ได้รับมาปรับปรุงแก้ไขต่อไป ทั้งนี้ คณะฯ มอบหมายให้ Ms.Phan Tieu Ny หมายเลขติดต่อ 06 1972 2088 เป็นผู้ดำเนินการและได้แนบบแบบสอบถามตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ปฐม หงษ์สุวรรณ)

คณบดีคณะกรรมการท่องเที่ยวและการโรงแรม

ปฏิบัติราชการแทน อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

สำนักบัณฑิตศึกษา คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม

โทรศัพท์ 0 4397 0763

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะกรรมการท่องเที่ยวและการโรงแรม สำนักบัณฑิตศึกษา โทร.4083

ที่ อว.0605.17(3)/ 049 วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.โอชัยญา บัชรรม

ด้วย Ms.Phan Tieu Ny นิสิตระดับปริญญาโท รหัสนิสิต 62011080004 สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยวและการโรงแรม นิสิตกำลังดำเนินการจัดทำวิทยานิพนธ์ในหัวข้อเรื่อง “แนวทางการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน กรณีศึกษาบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ” ทั้งนี้ คณะฯ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ด้านงานวิจัยเป็นอย่างดี

ในการนี้ เพื่อให้การดำเนินงานศึกษาวิจัยลุล่วงไปได้ด้วยดี คณะจึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจเนื้อหาแบบสอบถามวิจัย เพื่อนิสิตจะได้นำข้อมูลที่ได้รับมาปรับปรุงแก้ไขต่อไป ทั้งนี้ คณะฯ มอบหมายให้ Ms.Phan Tieu Ny หมายเลขติดต่อ 06 1972 2088 เป็นผู้ดำเนินการ และได้แนบบแบบสอบถามมาพร้อมนี้ จำนวน 1 ชุด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(ศาสตราจารย์ปฐม หงษ์สุวรรณ)
คณบดีคณะกรรมการท่องเที่ยวและการโรงแรม

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะกรรมการท่องเที่ยวและการโรงแรม สำนักบัณฑิตศึกษา โทร.4083

ที่...อว.0605.17(3)/048 วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

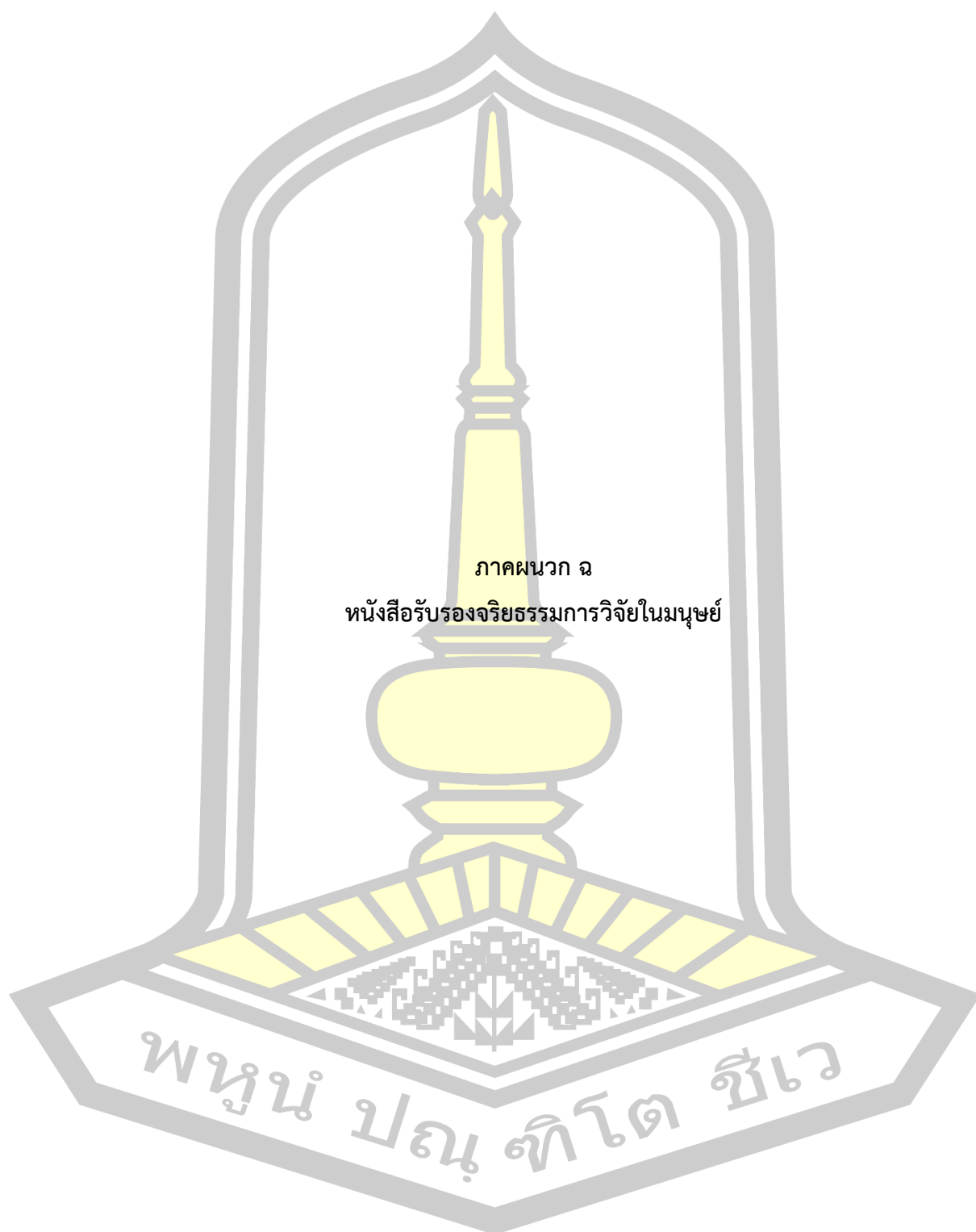
เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ลินจง โพขาริ

ด้วย Ms.Phan Tieu Ny นิสิตระดับปริญญาโท รหัสนิสิต 62011080004 สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยวและการโรงแรม นิสิตกำลังดำเนินการจัดทำวิทยานิพนธ์ในหัวข้อเรื่อง “แนวทางการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน กรณีศึกษาบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ” ทั้งนี้ คณะฯ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ด้านงานวิจัยเป็นอย่างดี

ในการนี้ เพื่อให้การดำเนินงานศึกษาวิจัยลุล่วงไปได้ด้วยดี คณะจึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจเนื้อหาแบบสอบถามวิจัย เพื่อนิสิตจะได้นำข้อมูลที่ได้รับมาปรับปรุงแก้ไขต่อไป ทั้งนี้ คณะฯ มอบหมายให้ Ms.Phan Tieu Ny หมายเลขติดต่อ 06 1972 2088 เป็นผู้ดำเนินการ และได้แนบบแบบสอบถามมาพร้อมนี้ จำนวน 1 ชุด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

(ศาสตราจารย์ปฐม หงษ์สุวรรณ)
คณบดีคณะกรรมการท่องเที่ยวและการโรงแรม

ภาคผนวก ฉ

หนังสือรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

พูน ปณ ทิโต ชีเว

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

เอกสารรับรองโครงการวิจัย

เลขที่การรับรอง : 355-190/2566

ชื่อโครงการวิจัย (ภาษาไทย) แนวทางการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน กรณีศึกษาร้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมือง
บึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ

ชื่อโครงการวิจัย (ภาษาอังกฤษ) Guidelines for community-based tourism management : A case
study of Ban Rai Suksan, Mueang Bueng Kan District, Bueng Kan Province.

ผู้วิจัย : Tiea Ny Phan

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม

สถานที่ทำการวิจัย : คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ประเภทการพิจารณาแบบ : แบบเร่งรัด

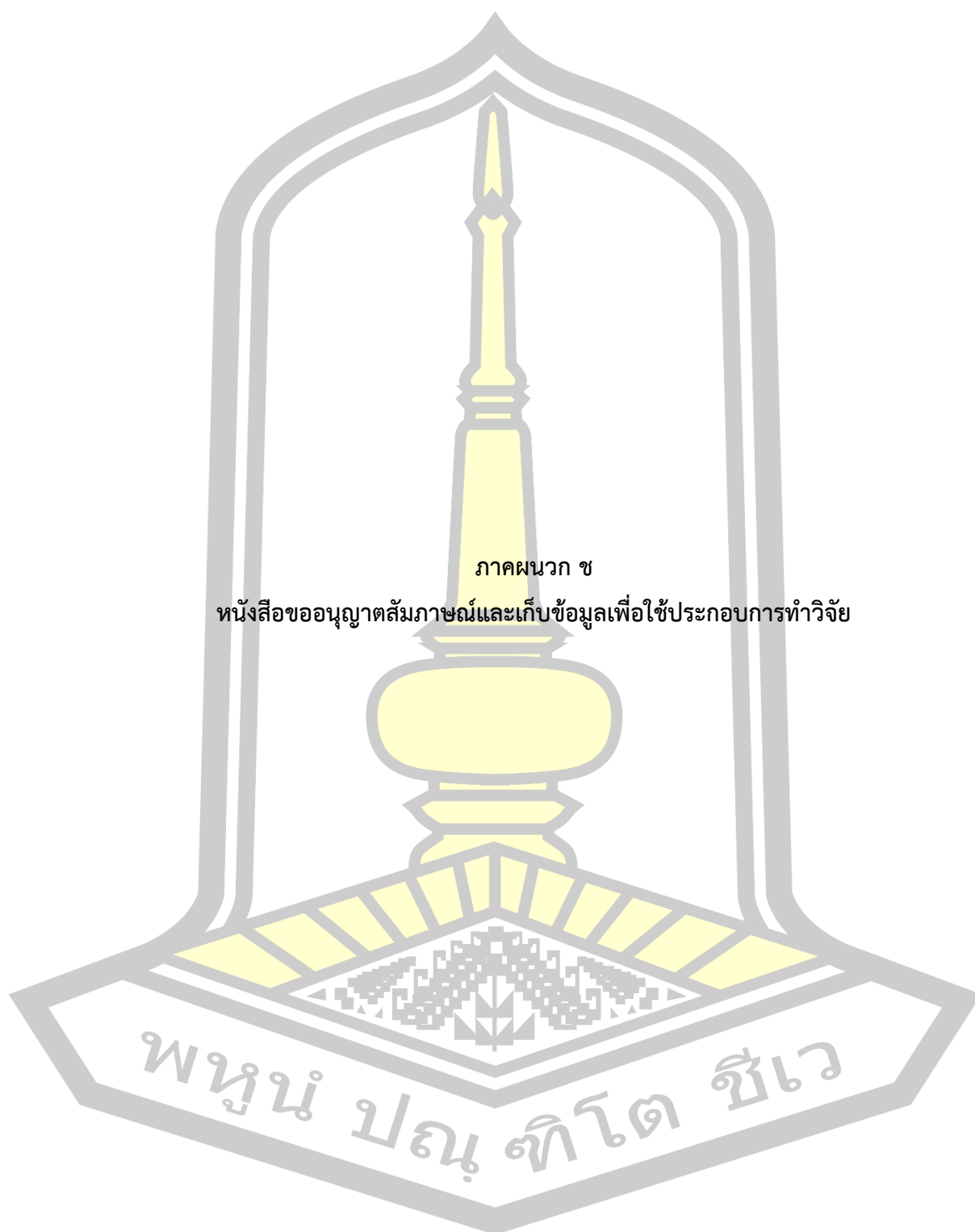
วันที่รับรอง : 18 กันยายน 2566

วันหมดอายุ : 17 กันยายน 2567

ข้อเสนอการวิจัยนี้ ได้รับการพิจารณาและให้ความเห็นชอบจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน
มหาวิทยาลัยมหาสารคามแล้ว และอนุมัติในด้านจริยธรรมให้ดำเนินการศึกษาวิจัยเรื่องข้างต้นได้ บนพื้นฐาน
ของโครงร่างงานวิจัยที่คณะกรรมการฯ ได้รับและพิจารณา เมื่อเสร็จสิ้นโครงการแล้วให้ผู้วิจัยส่งแบบฟอร์ม
การปิดโครงการและรายงานผลการดำเนินงานมายังคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม หรือหากมีการเปลี่ยนแปลงใดๆ ในโครงการวิจัย ผู้วิจัยจะต้องยื่นขอรับการพิจารณาใหม่

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เกษกรหญิงราตรี สว่างจิตร์)
ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ทั้งนี้ การรับรองนี้มีเงื่อนไขดังที่ระบุไว้ด้านหลังทุกข้อ (ดูด้านหลังของเอกสารรับรองโครงการวิจัย)

ภาคผนวก ข

หนังสือขออนุญาตสัมภาษณ์และเก็บข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการทำวิจัย

พูน ปณฺ ทิโต ชีเว

ที่ อว 0605.17(3)/ 455

คณะกรรมการท่องเที่ยวและการโรงแรม
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ต.ตลาด อ.เมือง จ.มหาสารคาม
44000

19 ตุลาคม 2566

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์และเก็บข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการทำวิจัย
เรียน ผู้เชี่ยวชาญด้านการฝึกอาชีพ บ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ

ด้วย Miss.Phan Tieu Ny นิสิตระดับปริญญาโท รหัสประจำตัวนิสิต 62011080004 สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยวและการโรงแรม คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังดำเนินการจัดทำวิทยานิพนธ์ในหัวข้อเรื่อง “แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอย่างยั่งยืน บ้านผารังหมี อำเภอนีนะมะปราง จังหวัดพิษณุโลก” ทั้งนี้ คาดว่าข้อมูลจากการศึกษาวิจัยดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อนิสิต อาจารย์ และผู้สนใจเป็นอย่างยิ่ง

ในการนี้ คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ท่านมีความพร้อมและเหมาะสมในการสัมภาษณ์เพื่อให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยดังกล่าว คณะฯ จึงขออนุญาตสัมภาษณ์และเก็บข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการทำวิจัย ทั้งนี้ คณะฯ มอบหมายให้ Miss.Phan Tieu Ny หมายเลขติดต่อ 06 1972 2088 เป็นผู้ดำเนินการในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ปฐม หงษ์สุวรรณ)

คณบดีคณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

สำนักบัณฑิตศึกษา คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม
โทรศัพท์ 0 4397 0762

ที่ อว 0605.17(3)/ 454

คณะกรรมการท่องเที่ยวและการโรงแรม
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ต.ตลาด อ.เมือง จ.มหาสารคาม
44000

19 ตุลาคม 2566

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์และเก็บข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการทำวิจัย
เรียน ผู้ประกอบการของฝากและของที่ระลึกบ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ

ด้วย Miss.Phan Tieu Ny นิสิตระดับปริญญาโท รหัสประจำตัวนิสิต 62011080004 สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยวและการโรงแรม คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังดำเนินการจัดทำวิทยานิพนธ์ในหัวข้อเรื่อง “แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอย่างยั่งยืน บ้านผาวังหมี่ อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก” ทั้งนี้ คาดว่าข้อมูลจากการศึกษาวิจัยดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อนิสิต อาจารย์ และผู้สนใจเป็นอย่างยิ่ง

ในการนี้ คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ท่านมีความพร้อมและเหมาะสมในการสัมภาษณ์เพื่อให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยดังกล่าว คณะฯ จึงขออนุญาตสัมภาษณ์และเก็บข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการทำวิจัย ทั้งนี้ คณะฯ มอบหมายให้ Miss.Phan Tieu Ny หมายเลขติดต่อ 06 1972 2088 เป็นผู้ดำเนินการในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ปฐม หงษ์สุวรรณ)

คณบดีคณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

สำนักบัณฑิตศึกษา คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม
โทรศัพท์ 0 4397 0762

ที่ อว 0605.17(3)/ 453

คณะกรรมการท่องเที่ยวและการโรงแรม
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ต.ตลาด อ.เมือง จ.มหาสารคาม
44000

19 ตุลาคม 2566

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์และเก็บข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการทำวิจัย
เรียน ผู้ประกอบการโฮมสเตย์บ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ

ด้วย Miss.Phan Tieu Ny นิสิตระดับปริญญาโท รหัสประจำตัวนิสิต 62011080004 สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยวและการโรงแรม คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังดำเนินการจัดทำวิทยานิพนธ์ในหัวข้อเรื่อง “แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอย่างยั่งยืน บ้านผาเรียง หมู่ 1 อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก” ทั้งนี้ คาดว่าข้อมูลจากการศึกษาวิจัยดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อนิสิต อาจารย์ และผู้สนใจเป็นอย่างยิ่ง

ในการนี้ คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ท่านมีความพร้อมและเหมาะสมในการสัมภาษณ์เพื่อให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยดังกล่าว คณะฯ จึงขออนุญาตสัมภาษณ์และเก็บข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการทำวิจัย ทั้งนี้ คณะฯ มอบหมายให้ Miss.Phan Tieu Ny หมายเลขติดต่อ 06 1972 2088 เป็นผู้ดำเนินการในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ปฐม หงษ์สุวรรณ)

คณบดีคณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

สำนักบัณฑิตศึกษา คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม
โทรศัพท์ 0 4397 0762

ที่ อว 0605.17(3)/ 452 .

คณะกรรมการท่องเที่ยวและการโรงแรม
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ต.ตลาด อ.เมือง จ.มหาสารคาม
44000

19 ตุลาคม 2566

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์และเก็บข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการทำวิจัย
เรียน ผู้ประกอบการบริษัททัวร์ จังหวัดบึงกาฬ

ด้วย Miss.Phan Tieu Ny นิสิตระดับปริญญาโท รหัสประจำตัวนิสิต 62011080004 สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยวและการโรงแรม คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังดำเนินการจัดทำวิทยานิพนธ์ในหัวข้อเรื่อง “แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอย่างยั่งยืน บ้านผาผึ้ง อ.เกษตรนิคม จ.บึงกาฬ” ทั้งนี้ คาดว่าข้อมูลจากการศึกษาวิจัยดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อนิสิต อาจารย์ และผู้สนใจเป็นอย่างยิ่ง

ในการนี้ คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ท่านมีความพร้อมและเหมาะสมในการสัมภาษณ์เพื่อให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยดังกล่าว คณะฯ จึงขออนุญาตสัมภาษณ์และเก็บข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการทำวิจัย ทั้งนี้ คณะฯ มอบหมายให้ Miss.Phan Tieu Ny หมายเลขติดต่อ 06 1972 2088 เป็นผู้ดำเนินการในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ปฐม หงษ์สุวรรณ)

คณบดีคณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

สำนักบัณฑิตศึกษา คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม
โทรศัพท์ 0 4397 0762

ที่ อว 0605.17(3)/ 451

คณะกรรมการท่องเที่ยวและการโรงแรม
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ต.ตลาด อ.เมือง จ.มหาสารคาม
44000

19 ตุลาคม 2566

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์และเก็บข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการทำวิจัย
เรียน นายกเทศมนตรีเทศบาล ตำบลโคกก่อ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ

ด้วย Miss.Phan Tieu Ny นิสิตระดับปริญญาโท รหัสประจำตัวนิสิต 62011080004 สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยวและการโรงแรม คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังดำเนินการจัดทำวิทยานิพนธ์ในหัวข้อเรื่อง “แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอย่างยั่งยืน บ้านผารังหมี อำเภอนันทบุรี จังหวัดพิษณุโลก” ทั้งนี้ คาดว่าข้อมูลจากการศึกษาวิจัยดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อนิสิต อาจารย์ และผู้สนใจเป็นอย่างยิ่ง

ในการนี้ คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ท่านมีความพร้อมและเหมาะสมในการสัมภาษณ์เพื่อให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยดังกล่าว คณะฯ จึงขออนุญาตสัมภาษณ์และเก็บข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการทำวิจัย ทั้งนี้ คณะฯ มอบหมายให้ Miss.Phan Tieu Ny หมายเลขติดต่อ 06 1972 2088 เป็นผู้ดำเนินการในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ปฐม หงษ์สุวรรณ)

คณบดีคณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

สำนักบัณฑิตศึกษา คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม
โทรศัพท์ 0 4397 0762

ที่ อว 0605.17(3)/ 448

คณะกรรมการท่องเที่ยวและการโรงแรม
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ต.ตลาด อ.เมือง จ.มหาสารคาม
44000

19 ตุลาคม 2566

เรื่อง ขออนุญาตสัมภาษณ์และเก็บข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการทำวิจัย
เรียน ผู้ใหญ่บ้าน บ้านไร่สุขสันต์ อำเภอเมืองบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ

ด้วย Miss.Phan Tieu Ny นิสิตระดับปริญญาโท รหัสประจำตัวนิสิต 62011080004 สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยวและการโรงแรม คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังดำเนินการจัดทำวิทยานิพนธ์ในหัวข้อเรื่อง “แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอย่างยั่งยืน บ้านผารังหมี่ อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก” ทั้งนี้ คาดว่าข้อมูลจากการศึกษาวิจัยดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อนิสิต อาจารย์ และผู้สนใจเป็นอย่างยิ่ง

ในการนี้ คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ท่านมีความพร้อมและเหมาะสมในการสัมภาษณ์เพื่อให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยดังกล่าว คณะฯ จึงขออนุญาตสัมภาษณ์และเก็บข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการทำวิจัย ทั้งนี้ คณะฯ มอบหมายให้ Miss.Phan Tieu Ny หมายเลขติดต่อ 06 1972 2088 เป็นผู้ดำเนินการในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ปฐม หงษ์สุวรรณ)

คณบดีคณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

สำนักบัณฑิตศึกษา คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม
โทรศัพท์ 0 4397 0762

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	Phan Tieu Ny
วันเกิด	วันที่ 13 สิงหาคม พ.ศ. 2526
สถานที่เกิด	Le Thuy-Dong Hoi- Quang Binh- Viet Nam
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	เลขที่ 31/10 ถนนศรีสวัสดิ์ดำเนิน ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม รหัสไปรษณีย์ 44000
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	Freelance
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	เลขที่ 31/10 ถนนศรีสวัสดิ์ดำเนิน ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม รหัสไปรษณีย์ 44000
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2559 ปริญญาบริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ.) สาขาวิชาการโรงแรมและการท่องเที่ยว คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พ.ศ. 2566 ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.ม.) สาขาวิชาการจัดการท่องเที่ยวและการโรงแรม คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ทุนวิจัย	-
ผลงานวิจัย	-

พูน ปณ ทัต ชีเว